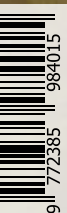

obrtnik podjetnik

**Na sedmem
srečanju prevoznikov
izpostavili ključne izzive**

Obrtno-podjetniški zbornični sistem na 56. sejmu MOS

Na mobilni telefon si naložite novo spletno stran **ozs.si**

Operacijski sistem iOS (iPhone):

1. odprite spletno stran **www.ozs.si** v aplikaciji Safari
2. na dnu zaslona izberite ikono za deljenje vsebine

3. izberite Add to Home screen

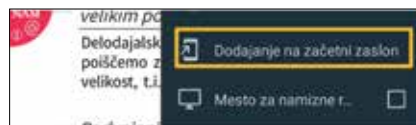

Operacijski sistem Android in drugi:

1. odprite spletno stran **www.ozs.si** v brskalniku
2. izberite ikono za izbor več možnosti

3. izberite možnost Dodajanje na začetni zaslon/ Add to home screen

Že od leta 1969

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Uspešno izpeljali tradicionalne zbornične dogodke

Za nami je že tradicionalno pester mesec. Že 56. leto smo v Celju nastopili na sejmu MOS, v Ljubljani pa smo organizirali že 7. Srečanje prevoznških družin in prevoznških podjetij Slovenije. Oba dogodka sta bila uspešna, predvsem z vidika sporočilnosti in povezovanja. Kot ste najbrž že zasledili, je bila letošnja otvoritev MOS-a povsem drugačna kot v minulih letih, saj smo namesto klasične otvoritve organizirali gospodarski forum, na katerem smo se o aktualnih vprašanih pogovarjali z resornim ministrom za delo in gospodarskim ministrom. Odprli smo tako vprašanja evidentiranja delovnega časa, pravilnika o premeščanju bremen, davčnega paketa kot tudi pomanjkanja delovne sile, bega mladih v tujino, padca na lestvici konkurenčnosti in ohlajanja gospodarstva.

O pravilniku o premeščanju bremen smo spregovorili tudi na naši septembrski seji Upravnega odbora. Soglašali smo, da je pravilnik še ena v nizu birokratskih ovir, saj ga, podobno kot pri evidentiranju delovnega časa, ni mogoče izvajati v praksi. Če bi namreč želeli zadostiti kriterijem pravilnika, bi morali zaposliti nove delavce, tako v zasebnem kot javnem sektorju, kar pa je ob vsesplošnem pomanjkanju kadra skorajda misija nemogoče. V OZS si bomo vsekakor prizadevali, da bi pravilnik omilili, saj ni realno, da bi zaposlili nove delavce za potrebe premeščanja bremen.

S ciljem, da bi pritegnili mlade, da se v večji meri odločijo za obrtne poklice, smo tudi letos na sejmu MOS organizirali ulico obrti, ki jo je obiskalo 2000 osnovnošolcev iz 30 osnovnih šol. Več o naših aktivnosti na sejmu MOS pa si preberite na naslednjih straneh.

Ponosni smo tudi na našo sekcijo za promet, ki je na Srečanje prevoznških družin in prevoznških podjetij privabila okrog 3000 udeležencev, tako prevoznikov, njihovih družinskih članov, kot tudi razstavljalcev in politikov. Gre za največji tovrstni panožni dogodek naše zbornice, ki je jasen dokaz za to, da si naši člani želijo tovrstnih druženj in povezovanj s stanovskimi kolegi.

Pomembna prelomnica se je zgodila tudi za našo blagovno znamko Gostilna Slovenija. Ob podpori Slovenske turistične organizacije in Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport smo blagovno znamko prenovili in ji tako dali nov zagon. Aktivnosti smo predstavili tudi medijem in ključni javnosti, obenem pa so znak Gostilna Slovenija prejele še štiri gostilne – Gostilna Avsenik iz Begunj na Gorenjskem, Gostilna in hotel Kunst iz Leskovca pri Krškem, Gostišče Tolc iz Sorice in Gostilna pri Žabarju iz Ljubljane. Nosilec blagovne znamke Gostilna Slovenija je tako že 41.

Če strnem – bil je nadvse pester mesec, s takšnim zanosom in energijo pa bomo nadaljevali tudi v naslednjih mesecih. Spremljajte naše aktivnosti, napovedi dogodkov, seminarjev, če imate kakšno pravno zagato, pokličite naše strokovnjake v sve-tovalni center, preverite, kakšne ugodnosti in popuste vam prinaša kartica Mozaik podjetnih in skušajte v čim večji meri izkoristiti prednosti, ki jih prinaša članstvo. Tu smo za vas, da vam pomagamo na vaši poti in vam olajšamo vaše poslovanje!

Blaž Cvar, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

obrtnik
podjetnik

Kolofon

Letnik LIII, številka 10, oktober 2024
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;
e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:

www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja skupine za komuniciranje, novinarka:

Mira Črešnar, tel. 01 58 30 823

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina
60 evrov (5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij in

priprava za tisk: Žiga Okorn in Barbara Sirk,
www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje
ISSN 2385-9849

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

Že od leta 1969

**OBRITNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo

na krovni organizaciji v Ljubljani in na 62 območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

AKTUALNO

4-8

MOS

10-19

SREČANJE PREVOZNIKOV

20-25

IZ OZS

26-31

PODJETNO

32

OBRNIKOV SVETOVALEC

39

SEKCIJE

62-73

OOZ

74-84

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

86-87

EEN

88-89

NAŠI ČLANI

90-91

OBRNIKOVA BORZA

94-96

Gospodarske teme v opredju otvoritve MOS

Na gospodarskem forumu Povezani za prihodnost na otvoritvi 56. sejma MOS so se predstavniki delodajalskih organizacij soočili z ministroma Mescem in Hanom. Birokratske in davčne obremenitve, padec na lestvici konkurenčnosti in ohlajanje gospodarstva v gospodarskih partnericah so teme, ki so jih naslovili na ministra. [stran 10](#)

Prevozniki izpostavili ključne izzive

Na srečanju na Gospodarskem razstavišču se je zbralo okrog 3000 predstavnikov prevoznitva in politike. Prevozniki so opozorili predvsem na izzive v sektorju, kot so pomanjkanje kadra, nekonkurenčnost, slaba pretočnost na cestah in zeleni prehod, ki predstavlja velike finančne obremenitve. [stran 20](#)

Pravilnika o premeščanju bremen ni mogoče izvajati

Pravilnik je še ena birokratska ovira in ga je nemogoče izvajati v praksi, so bili soglasni člani upravnega odbora OZS. Če bi želeli zadostiti kriterijem pravilnika, bi namreč morali zaposliti nove delavce, tako v zasebnem kot javnem sektorju, kar pa je ob vsesplošnem pomanjkanju kadra nemogoče. [stran 4](#)

OBRNIKOV
SVETOVALEC

39

Ogled jedrskega reaktorja

Odbor za znanost in tehnologijo pri OZS ter Institut »Jožef Stefan« sta konec septembra pripravila strokovno ekskurzijo v naš jedrski reaktor TRIGA. Člani OZS so si ogledali delovanje jedrskega reaktorja, pospeševalnika in aktivnosti pripadajočih laboratorijev IJS ter se z znanstveniki in raziskovalci pogovorili še o potencialnih možnostih sodelovanja. [stran 68](#)

NASLOVNICA
Tadej Kreft

UPRAVNI ODBOR OZS

Pravilnika o premeščanju bremen v praksi ni mogoče izvajati

Da je pravilnik o premeščanju bremen še ena birokratska ovira in ga je nemogoče izvajati v praksi, so bili na septembrski seji Upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije soglasni članice in člani. Če bi želeli zadostiti kriterijem pravilnika, bi namreč morali zaposliti nove delavce, tako v zasebnem kot javnem sektorju, kar pa je ob vsesplošnem pomanjkanju kadra skorajda misija nemogoče. Člani UO tako predlagajo, da bi pravilnik omilili, da to ne bo še ena v nizu birokratskih ovir.

» **P**roblem se ne dotika zgolj obrtnikov in podjetnikov, temveč zadeva tudi javni sektor, denimo pri negovalkah, medicinskih sestrah in kuharjih v šolskih kuhinjah je to pereč problem, saj tega poklica ne bodo mogli več opravljati na tak način kot do sedaj. Nove zaposlitve, da ne bi kršili tega pravilnika, pa niso realne, saj je na vseh področjih pomanjkanje kadra,« je uvodoma poudaril **Blaž Cvar**, predsednik OZS.

Nina Ličar, svetovalka pri OZS, je pojasnila, da so bili na ESS dogovorjeni, da se inšpekcijski pregledi opravljajo na način, da se ne izreka glob, temveč se zgolj svetuje. »So pa težave tudi pri strokovnih delavcih za varnost in zdravje pri delu. Najpogosteje se pri tem pravilniku pride do edine rešitve, ki je zaposlitev novih delavcev, kar pa je v danih razmerah nemogoče. Ocenjujemo, da bo imel javni sektor enake težave s pravilnikom, če ne še hujših. Nemške KIM metode nismo samo prenesli, ampak smo jo zaostri. To pomeni, da bomo imeli probleme v vseh panogah. Rešitev bi bila zaposlitev

novih delavcev ali nabava drage tehnične opreme. Delodajalci se tako znajdejo pred situacijo, ko ne vedo, kaj storiti,« je opozorila Ličar.

Direktor OZS **Danijel Lamperger** se je odzval na očitke ministra za delo, da smo se delodajalci na ESS strinjali s pravilnikom o premeščanju bremen. »Očitek ni na mestu, saj smo delodajalci pristali na pravilnik zato, da bi začelo veljati prehodno obdobje. V nasprotnem primeru bi pravilnik začel veljati isti trenutek, torej brez prehodnega obdobja,« je pojasnil Lamperger. »V praksi se je izkazalo tudi, da rotacija na vseh delovnih mestih ni mogoča. Bo država inšpektorje poslala tudi v bolnice in rehabilitacijske centre? Tam pravilnika tudi ni mogoče izvajati, saj je osebja premalo,« se je vprašal Lamperger.

Zoran Simčič, predsednik sekcije gradbincev pri OZS, je prav tako dejal, da v praksi pravilnika ni mogoče izvajati. »V gradbeni panogi večinoma opravljamo fizična dela, imamo določeno število zidarjev, kar pomeni, da bi morali zaposliti

nove delavce. Ocene tveganja kažejo, da hitro pridemo v rdeče številke. Zidar dvigne 30-kilogramsko opeko in kmalu zaključí svoje delo,« je pojasnil Simčič.

Medtem pa predsednik OOO Logatec **Bogdan Oblak** meni, da nove zaposlitve in nakup tehnične opreme terja dodatne investicije in stroške za podjetja. »Ni pa po moje podjetja, ki bi imelo to zadevo urejeno, ker ga ni strokovnjaka, ki bi oceno tveganja znal ustrezno pripraviti,« je še menil Oblak.

Marjan Koren, član UO OZS, ki v svojem podjetju izvaja presejalne teste, je pojasnil, da ne pride v zeleno območje niti tajnica. »Ko tajnica dobi pošto, je že ta lahko težka in hitro pride v oranžno cono. Ko smo delali presejalne teste, smo ugotovili, da v storitvenih dejavnostih nikakor ne prideš skozi,« je pojasnil Koren.

Državni svetnik **Aleš Pulko** meni, da bi bilo treba pravilnik spremeniti na način, da se loči po panogah, kje je možno izvajati pravilnik in kje ne.

Zelo nazoren je bil **Jernej Dolinar**, član UO OZS: »Si predstavljate, da vam pride kopalnico obnovit sedem obrtnikov, saj sta dva premalo, če želita delati v skladu s pravilnikom? Vprašajte se, za koliko to podraži obnovo kopalnice,« je bil do pravilnika kritičen Dolinar.

OZS si bo prizadevala, da bi pravilnik omilili, da to ne bo še ena v nizu birokratskih ovir.

MIRA ČREŠNAR

KOMISIJA IN GOSPODARSKA ZDRUŽENJA POZIVAJO

Prihodnost je v poštemem poslovanju in sodelovanju

Komisija za preprečevanje korupcije je v času, ko se Slovenija sooča s številnimi izzivi na področju poslovnega okolja in korupcije, v sodelovanju z reprezentativnimi gospodarskimi združenji državo in družbo nasploh s konkretnimi rešitvami pozvala h krepitvi integritete. Skupaj so se zavzeli za pošteno sodelovanje in poslovanje med gospodarstvom in državo (v obeh smereh), kar vključuje transparentne transakcije in procese, vodenje z zgledom, prevzemanje odgovornosti, ustrezno sankcioniranje kršitev ter sodelovanje in dialog med sektorji.

Stična točka prizadevanj Komisije in gospodarskih združenj – Gospodarske zbornice Slovenije (GZS), Trgovinske zbornice Slovenije (TZS), Združenja delodajalcev Slovenije (ZDS), Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OZS) ter Združenja delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije (ZDOPS) – je izboljšanje trenutnega stanja na področju prepre-

čevanja korupcije in krepitve integritete v družbi, kot ga kažejo različni indeksi. Ti tudi prikazujejo, da je v gospodarsko razvitejših državah stopnja zaznave korupcije nizka, kar kaže na visoko stopnjo zaupanja v storitve javnega sektorja.

Za doseganje omenjenega cilja nujno potrebujemo sistemske korake sočasno na različnih področjih: čim prejšnji

sprejem nove Resolucije o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji, boljšo zakonodajo, poenoten in usklajen nadzor nad njenim izvajanjem, vodenje z zgledom, spodbujanje tako javnega sektorja kot gospodarstva k spoštovanju najvišjih etičnih standardov, davčne in administrativne razbremenitve in podobno. Sogovorniki tako stremijo k poštenemu poslovanju z državo, in to v prvi vrsti pričakujejo tudi od nje. Pri tem je bistveno izboljšati in pospešiti preiskovalno-sodne postopke za koruptivna kazniva dejanja, uvesti mehanizme za večjo transparentnost poslovanja javne in lokalne (samo)uprave, javnih naročil in financiranja političnih strank, vzpostaviti jasne smernice za etično poslovanje in upravljanje (npr. kodeksi) ter izobraževati in ozaveščati o škodljivih posledicah korupcije.

Predsednik Komisije **dr. Robert Šumi** je ob tej priložnosti poudaril, da slovenska kultura temelji na tem, kako biti pametnejši od države in jo z obvodi zakonov pretentati. »A država je naša skupna lastnina in pretentati državo ni vrednota, pač pa škodljiva miselnost. Zato med drugim potrebujemo ustrezne sankcije za kršitve integritete, obvezen odziv na naša priporočila ter dopolnitve zakonodaje, ki bi preprečile obvode,« dejal.

Predsednik OZS Blaž Cvar je izrazil prepričanje, da sta obsežna birokracija in korupcija tesno povezani.

Dogodka se je udeležil tudi predsednik OZS **Blaž Cvar**, ki je dejal, da sta obsežna birokracija in korupcija tesno povezani, in dodal: »Zapletenost in nejasnost postopkov, počasno odločanje, slabe povratne informacije pristojnih organov, kaznovalna nadzorna politika namesto svetovalne ali na drugi strani pomanjkanje ustreznega nadzora itd. ustvarjajo pogoje, pri katerih je tveganje za korupcijo bistveno večje, kot bi bilo v manj birokratski državi.«

Predsednik ZDS **Marjan Trobiš** je menil, da je etika v gospodarstvu ključna za dolgoročno uspešnost podjetij, krepitev ugleda podjetja in zagotavljanje trajnostnega poslovanja ter za vzpostavitev zaupanja med podjetji in njihovimi deležniki.

Tibor Šimonka, predsednik GZS, je poudaril, da je ustrezno davčno okolje tisto, ki spodbuja naložbe, povečuje konkurenčnost, inovacije in potrošnjo,

zmanjšuje sivo ekonomijo, s tem pa krepi integriteto in preprečuje korupcijo ter privablja visoko kvalificirane delavce in podjetnike.

»Ničelna toleranca do korupcije mora biti standard za vse. Potrebujemo povrnitev zaupanja v sisteme in ljudi. Večina mednarodnih kazalnikov že izkazuje poslabšanje razmer našega gospodarstva, ki ga hromi tudi prenormiranost, povečevanje državnih proračunov ter odsotnost institucionalne in individualne odgovornosti,« pa je poudaril predsednik ZDOPS **Marko Lotrič**.

Na prenormiranost je opozorila tudi predsednica TZS **mag. Mariča Lah**: »Prenormiranost, pogostost spreminjanja in nejasnost zakonodaje poslabšuje konkurenčnost podjetij v Sloveniji in povečuje tveganje za kršitev integritete. Podpiramo etiko in ničelno toleranco do korupcije za vse in na vseh ravneh.«

Pošteno poslovanje je norma, ne izjema

Današnja pobuda je del širšega prizadevanja Komisije za vzpostavitev družbenega okolja z močnimi temelji za transparentno in odgovorno poslovanje, ki ne le ščiti javnih sredstev, ampak tudi krepi zaupanje v gospodarski sistem Slovenije. Komisija in sodelujoča gospodarska združenja verjamejo, da je skupno delovanje ključno za učinkovito preprečevanje korupcije in krepitev integritete v družbi, kar pa je eden od temeljev nove Resolucije o preprečevanju korupcije.

»V zdravem (poslovnem) okolju je pošteno poslovanje norma, ne izjema. Zavezanost k temu ter aktivno sodelovanje med državo in gospodarstvom sta temelja, na katerih bomo gradili prihodnost,« je zaključil dr. Šumi.

MIRA ČREŠNAR

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. V javni razpravi:

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti (do 16. 10. 2024)

2. Končane javne razprave:

- Predlog Zakona o varstvu okolja
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni izkaznici
- Predlog Zakona o potnih listinah
- Predlog Zakona o spremembi in dopolnitvah Gradbenega zakona
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju prostora
- Predlog Zakona o izmenjavi elektronskih računov in drugih elektronskih dokumentov
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lekarniški dejavnosti
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravih
- Predlog Zakona o visokem šolstvu
- Spremembe in dopolnitve Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja
- Predlog Zakona o Poslovnem registru Slovenije
- Osnutek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o podpornem okolju za podjetništvo
- Predlog Podnebnega zakona

3. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog Zakona o gostinstvu
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih
- Predlog Zakona o digitalizaciji zdravstva
- Predlog Zakona o medicinskih pripomočkih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah

4. Obravnava v državnem zboru:

- Predlog Zakona o kakovosti v zdravstvu
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kritični infrastrukturi
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost
- Predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin
- Predlog Zakona o cestninjenju
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah

Zavarovanja za podjetja

Zavarovalnica Triglav nudi
poseben popust za imetnike
kartice **Mozaik podjetnih**.

triglav

Vse bo v redu.
triglav.si

Gospodarske teme v ospredju letošnje otvoritve MOS

Na gospodarskem forumu Povezani za prihodnost, ki je zaznamoval letošnjo otvoritev 56. sejma MOS v Celju, so se predstavniki delodajalskih organizacij soočili z ministroma Mesecem in Hanom. Birokratske in davčne obremenitve, padec na lestvici konkurenčnosti in ohlajanje gospodarstva v gospodarskih partnericah so teme, ki so jih naslovili na ministra in zahtevali čimprejšnje ukrepanje.

V prvem soočenju, ki ga je vodil Uroš Slak, se je z ministrom **Luko Mesecem** soočil **predsednik OZS Blaž Cvar**, ki je ministru očitil sprejemanje zakonov, ki so prinesli nove birokratske obremenitve za obrtnike in podjetnike. Izpostavil je predvsem evidentiranje delovnega časa in pravilnik o premeščanju bremen.

Na vprašanje Slaka, zakaj sta predstavnik OZS in GZS izstopila iz vladnega strateškega sveta za davke, je Cvar pojasnil: »Delodajalci smo dobili signal, da je bolje, da ne sodelujemo v takih delovnih skupinah, če naši predlogi niso upoštevani. Večkrat imamo občutek, da naš glas ni upoštevan.«

Minister Mesec je glede evidenc pojasnil, da bo svojo besedo držal in da bo v kratkem sklical sestanek, da rešijo ta gordijski voz. Medtem pa se je Cvar čudil, zakaj evidence na tak način sploh imamo, če se tako Mesec, Han in Golob strinjajo, da je zakon birokratsko zapleten, poleg tega, da je največ pripomb na evidence s strani zaposlenih.

Glede pravilnika o premeščanju bremen je Cvar ponazoril, da nimamo toliko medicinskih sester, da bi jih lahko zaposlili, da bi zadostili kriterijem tega pravilnika. »Tudi pravica do odklopa povzroča nemalo preglavic obrtnikom in podjetnikom. Podjetniki se sprašujejo, ali bodo to določale kolektivne pogodbe ali kaj drugega,« je opozoril Cvar. Mesec je odgovoril, da morajo delodajalci sprejeti le interne akte, v katerih določijo obliko pravice do odklopa.

Cvar je bil kritičen tudi do zakona o čezmejnem izvajanju storitev in zakona o delovnih razmerjih ter ministra spomnil, da je gospodarstvo pričakovalo razbremenitve, dobilo pa ni nič od tega. »Sindikati stavkajo, bo morda moralo tudi gospodarstvo?«, je vprašal Cvar. Mesec je zatrdil, da se je vlada lotila stvari, ki so desetletje stale, kot sta dolgotrajna oskrba in prenova plačnega sistema. »Začenjamo s pogajanjem o pokojninski reformi. Vzeli si bomo čas, da bomo dosegli kompromise, ki bodo zadovoljili vse strani. Med drugim se predvideva podaljševanje upokojitvene starosti na 67 let, pogovoriti pa se moramo, kako bo pokojninski sistem deloval prihodnjih 30 let,« je poudaril Mesec.

Marko Lotrič, predsednik DS RS in predsednik ZDOPS, pa je ob robu prvega soočenja izpostavil, da se na nobenem področju niso izboljšali pogoji. »Kljub 3 milijardam več pobranih davkov niste izboljšali šolstva in zdravstva, denimo,« je bil jasen Lotrič.

Marjan Trobiš, predsednik ZDS, je izpostavil nekonkurenčnost slovenskega gospodarstva. »Na lestvici konkurenčnosti smo padli za osem mest, medtem ko smo napredovali na lestvici socialnih pravic. Prisoten sem bil na pogajanjih za ZDR. Ključen element je bil, da se sindikati niso strinjali, ampak tudi delodajalci se nismo strinjali. To je bil monolog, ne pa dialog. Vrnili smo se v ESS na zaupanje, da bi imeli dialog,« je bil kritičen Trobiš.

Cvar se je dotaknil tudi izjave ministra za finance, da so pripombe na davčni paket s strani gospodarstva zgolj politikantsko vpitje. »Tu ne gre za vpitje, bomo pa še naprej glasno zastopali obrtnike in podjetnike ter se borili zanje.«

V drugem soočenju se je z ministrom **Matjažem Hanom** soočil **predsednik GZS Tibor Šimonka**.

Han je izpostavil, da MGTŠ ne ustvarja nove zakonodaje in da so vezani na davčno zakonodajo. »Trudim se, da ne ustvarjamo novih ovir. Evidentiranje in davčne spremembe ne gredo v pravo smer. Papir prenese vse, ko pa pride v življenje, je treba spreminjat, če vidimo, da ne gre v pravo smer,« je pojasnil Han.

Šimonka je izrazil obžalovanje, da smo zamudili izredno priložnost, da nismo sprejeli davčne reforme. »To ni r od reforme, zgolj mini popravki. Po poročilu OECD smo na 7. mestu po obremenitvi plač. Obremenitve pri povprečni plači nad povprečjem, pri višjih se več.« 20 tisoč mladih se je po besedah Šimonke izselilo iz Slovenije. »Mladi nam odhajajo, v glavnem višje izobraženi kadri. Če tega

ne zajezimo, se nam bo slabo pisalo,« je menil Šimonka.

Han je priznal, da se zaveda, da imamo problem pri obdavčitvi plač. »Država mora funkcionirati, državljanji imamo določene pravice. Če želimo razbremeniti plače in obdržati sistem, ki ga imamo, moramo najti drug vir. Ključno je, da se dogovorimo, kaj bomo v državi naredili, kje so odhodki, ki so manj pomembni, ki se jim lahko odpovemo. Sistem mora biti tak, da bo pravičen, in držati mora dolgoročno, da je gospodarstvo v stabilnem okolju,« je pojasnil Han.

Predsednica TZS Mariča Lah pa je ob robu drugega soočenja prav tako izpostavila padec na lestvici konkurenčnosti in dodala, da sta šibki tički poslovna učinkovitost in vladna učinkovitost, pri čemer je prva odvisna od druge.

Aleš Pulko, predstavnik obrtnikov v Državnem svetu RS, je uvodoma izpostavil geostrateški položaj Slovenije v evropskem trikotniku Nemčije, Avstrije in Italije, dober varnostni položaj Slovenije in dobro delujoče trgovinske verige. S strateškimi odločitvami, je dejal, bi

bilo to mogoče dobro izkoristiti. »Vendar pa je za dosego tega ključna sprememba davčnega sistema v Sloveniji, ki močno znižuje konkurenčnost in produktivnost slovenskega gospodarstva s previsoko obdavčitvijo plač in dodatnimi davčnimi bremenami. Ker politika na tem področju gospodarstvu ne prisluzne dovolj, se bomo lahko v prihodnosti soočali s povečanjem naročniškega deficita. Zaradi tega se vse več slovenskih podjetij seli na Hrvaško,« je dejal in med drugim opozoril še na mednarodne ekonomske kazalnike in izpostavil globalno lestvico konkurenčnosti, na kateri je Slovenija na 46. mestu oziroma štiri mesta nižje kot lani.

Ob robu foruma je **Robin Weninger**, generalni direktor Globalnega inštituta za vodenje in tehnologijo, spregovoril o spreminjajočem se modelu poslovanja in vodenja. Poudaril je, da okolje, v katerem vlada zmešnjava, vodi v oblikovanje novega sveta. Zbrane je za konec optimistično pozval, naj vsak po svoje prispeva k oblikovanju boljše prihodnosti.

MIRA ČREŠNAR

Na največjem poslovnem srečanju v regiji več kot 160 dvostranskih pogovorov

Osrednji dogodek drugega dne letošnjega MOS-a je tradicionalno Mednarodno poslovno srečanje Connect2Slovenia. Za uvod v dvostranska poslovna srečanja so strokovnjaki s področja obvladovanja kibernetских tveganj osvetlili problematiko in poudarili pomen preventive in nujnih ravnanj v podjetjih na tem področju, v nadaljevanju pa se je več kot 100 podjetnikov iz 13 držav pogovarjalo o potencialnem poslovnem sodelovanju. Ta odmeven dogodek že petnajst let organizira Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v partnerstvu z javno agencijo SPIRIT Slovenija, Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport, Advantage Austria Ljubljana ter v okviru mreže Enterprise Europe Network.

Zbrane na največjem poslovnem srečanju v regiji so najprej pozdravili predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Blaž Cvar**, direktor javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje investicij, podjetništva in internacionalizacije **Rok Capl**, direktor Advantage Austria za Slovenijo in Kosovo **Wilhem Nest** in **Jernej Salecl**, generalni direktor Direktorata za industrijo, podjetništvo in internacionalizacijo, v imenu ministra za gospodarstvo Matjaža Hana. Med drugim so izrazili zadovoljstvo, da je MOS že petnajst let prostor za druženje podjetnikov iz držav vzhodne Evrope, in poudarili pomen tovrstnih srečanj, ki so nepogrešljiva, sploh v luči ne najbolj rožnate gospodarske situacije, ki se napoveduje.

Na srečanju je **več kot 100 predstavnikov malih in srednje velikih podjetij, startup in scaleup podjetij iz 13 držav opravilo skupno kar 160 dvostranskih pogovorov**. Med njimi jih je bilo največ s področja avtomobilske industrije, kovinske industrije, električne energije in elektronike, mobilnosti, prometa in logistike ter takih, ki se ukvarjajo s tehnologijami za industrijo 4.0, z digitalizacijo, raziskavami, razvojem in prenosom tehnologij.

Tradicionalen uvod v dvostranska srečanja so letos organizatorji posvetili

obvladovanju kibernetских tveganj, ki so ključna za uspešno poslovanje. Kibernet-ske grožnje in napadi se pojavljajo vse pogosteje, poleg tega pa so tudi vse bolj prefinjeni. Predvidevanja kažejo, da jih bo glede na število internetnih povezav v prihodnje še več. SI-CERT je lani zabeležil kar 4280 kibernetских incidentov. Po oceni tujih strokovnjakov je zabeležena le tretjina vseh, poleg tega pa se ne ve, koliko je še takih, ki niti niso bili zaznani.

Gorazd Božič, vodja nacionalnega centra za odzivanje na omrežne inciden-

te SI-CERT, je v oceni trenutnega stanja na področju kibernet-ske varnosti v podjetjih dejal, da so večja podjetja, ki so del kritične infrastrukture, že zavezana višjim standardom varnosti, manjša podjetja, ki nimajo kadra, ki bi se ukvarjal s tem področjem, pa imajo več težav. »Zavedamo se, da je prav te treba podpirati, zato zelo veliko pozornosti namenjamo informiranju in ozaveščanju. Navadno jim svetujemo, naj spremljajo svoje sisteme in se nemudoma obrnejo na nas, ko v podjetju zaznajo kaj sumljivega,«

je povedal. Sicer pa je podjetnikom svetoval, naj poskrbijo za varnostne kopije, segmentacijo omrežij, predvsem pa za izobraževanje zaposlenih, ki morajo biti nujno seznanjeni, katere so najbolj tipične grožnje v določeni dejavnosti.

Matej Matija Grobelšek, direktor za poslovni trg v A1 Slovenija, je izpostavil dva mita, ki jih pogosto uporabijo podjetniki za izgovor, da ne namenijo dovolj pozornosti varnosti v podjetju: »Prvi mit je 'jaz tega ne rabim', drugi pa 'to je predrago'. Statistika je neusmiljena, nekateri podatki kažejo, da se podjetju v dveh ali treh letih zagotovo kaj zgodi. Glede stroškov pa naj rečem le, da nobena investicija ni prevelika glede na tveganja, ki so prisotna. Ob tem pa naj poudarim, da so prvi koraki večinoma brezplačni.«

Gregor Spagnolo, direktor podjetja SSRD, d. o. o., je spregovoril o dobrih praksah na tem področju in tudi sam poudaril, da je cena prevečkrat odločilni faktor, da se podjetja ne odločajo za investicije v varnost. Poleg tega je opozoril še na nujnost zgodnjega ozaveščanja o nevarnostih, ki prežijo na spletu, tako v zasebnem kot poslovnem svetu, in na pohod umetne inteligence, ki bo tudi na področju varnosti v prihodnje stvari še bolj zapletla.

EVA MIHELICH

Jernej Dolinar, Klima naprave Dolinar d.o.o.,

Ljubljana: »Srečanje je za nas obrtnike zelo pomembno. Sem pridejo tisti, ki jih zanima naše delo, nas pa zanima njihovo delo in poslovanje. Več let že prihajam na to srečanje in vedno pridem do dobrih stikov. Niso vedno vsi uspešni, ampak je glede na število sestankov izplen zelo dober. Razmišljamo, da bi se prijavi še na srečanje v okviru kakšnega tujega sejma, na primer na avstrijskem Koroškem, ki je blizu. Poleg tega pa morda predlagam organizatorjem, da bi pripravili kakšno poslovno delegacijo s poslovnim srečanjem na trge, ki so po moje zelo zanimivi, a so nam še dokaj neznan. V mislih ima na primer Makedonijo in Albanijo.«

Sergej Pinter, tehnično svetovanje, s. p., Koper:

»Letos sem prvič na tem poslovnem srečanju. Zame je to nekaj novega in mi je zanimivo. Pred leti smo porabili cele dneve, da smo prečesali sejem in pridobili nekaj kontaktov. Na ta način pa v kratkem času prideš do konkretnih kontaktov s potencialnimi partnerji. Je strokovno, kratko, hitro in učinkovito. Organizacija je zelo na nivoju, brezhibna in nimam pripomb. Zagotovo se bomo srečanja še udeležili.«

NAGRAJENI RAZSTAVLJAVCI

Štirim razstavljalavcem sejemska priznanja OZS

Na letošnjem MOS-u so zbornično komisijo za sejemska priznanja, ki ocenjuje sejemske predstavitve, izdelke, storitve in aktivnosti razstavljalcev, prepričali štirje. Srebrni ceh 2024 je prejelo podjetje Savne Cafuta Ptuj, Bronasti ceh 2024 podjetje ROTO ECO, dve posebni priznanji pa je komisija namenila podjetju Uvecto in podjetju Elektromateriali Lendava.

Člane Komisije OZS, ki jo sestavljajo predsednik **Marko Godec** ter **Jernej Bortolato**, **Anton Dremelj**, **Miroslav Rednak**, **Mojca Črtalič** in **Jernej Dolinar**, so na letošnjem sejmu MOS s svojo predstavitvijo prepričala štiri podjetja. Komisija je podelila po en bronasti in srebrni ceh ter dve posebni priznanji. Priznanja sta podelila predsednik komisije Marko Godec in predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Blaž Cvar**.

združujejo moč, nežnost in mehkobo svile z izboljšano vzdržljivostjo in elastičnostjo, kar prispeva k trajnostni uporabi.

Posebno priznanje je prejelo tudi podjetje **Elektromateriali Lendava, d. o. o.**, podjetje z več kot 60-letno tradicijo na področju razvoja in proizvodnje elektroinstalacijskega materiala, kot so stikala, vtičnice in svetila. Na sejmu so predstavili inovativna elektronska stikala MODYS, ki delujejo na dotik in vključujejo funkcijo varčevanja energije.

Ob priznanjih OZS sta sejemska priznanja podelila še Mestna občina Celje in Celjski sejem, ki je s priznanjem za razstavni prostor nagradilo Odbor za znanost in tehnologijo pri OZS, Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije pa je podelilo priznanje za njenih 55 let delovanja.

EVA MIHELČ

Podjetje **Savne Cafuta Ptuj proizvodnja in trgovina, d. o. o.**, je Srebrni ceh 2024 prejelo za finsko savno BLACKMAGIC. Na trgu so že od leta 1970 in z združevanjem tradicionalnih tehnik savnanja in modernih pristopov strankam omogočajo največje koristi za zdravje in dobro počutje. So vodilni ponudnik savn v regiji, Sloveniji in sosednjih državah.

ROTO ECO podjetje za predelavo in trženje, d. o. o., je Bronasti ceh 2024 prejelo za industrijsko čistilno napravo EKOPLOAT E-DAF. Njihovi izdelki vključujejo rešitve za varovanje in trajnostno ravnanje z okoljem, za zbiranje, shranjevanje

in uporabo vode, ravnanje z odpadnimi vodami ter okoljsko prijazne rešitve za kmetijstvo, industrijo in gospodinjstva.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije poleg cehev podeljuje tudi posebna priznanja. Letos je komisija podelila dve. Posebno priznanje je prejelo podjetje **UVECTO, d. o. o.**, ki je razvilo blagovno znamko LELOSI. Razvijajo oblačila, ki združujejo mehko, udobje in izjemno vzdržljivost. Njihova posebnost je v rekonstrukciji naravnih materialov, kjer

Ulico obrti obiskalo skoraj 2000 učencev iz več kot 30 osnovnih šol

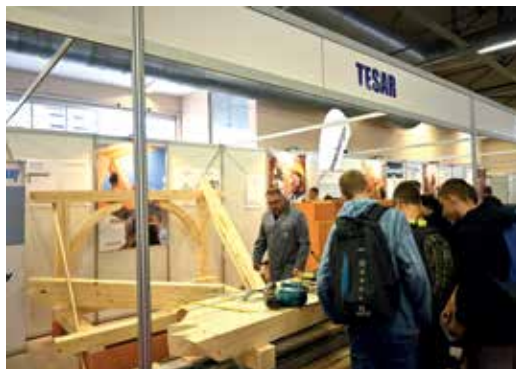
Ulica obrti s predstavitvijo obrtnih poklicev na sejmu MOS je tudi letos pritegnila številne mlade iz vse Slovenije. V času sejma je namreč Ulica obrti obiskalo kar 2000 učencev iz več kot 30 osnovnih šol. Ulica obrti je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije ob podpori Centra RS za poklicno izobraževanje in s srednjimi poklicnimi ter strokovnimi šolami organizirala že 13. leto, predvsem z namenom približati obrtne poklice mladim.

Na Ulici obrti je bilo letos predstavljeno kar 15 poklicev, kar je največ doslej. To so: kuhar, natakar, pek, slaščičar, oblikovalec kovin-orodjar, strojni mehanik, zidar, tesar, izvajalec suhomontažne gradnje, klepar krovce, polagalec talnih oblog, pečar-polagalec keramičnih oblog, optik tehnik, steklar, voznik in 5 različnih dejavnosti iz bogate tradicije domače in umetnostne obrti (kamnoseštvo, lončarstvo, slamninarstvo, zlatarstvo in lesostrugarstvo).

Osrednja točka ulice obrti je bila vajeiška pisarna, kjer so obiskovalci prejeli vse informacije o vajeiškem sistemu izobraževanja ter srednjem poklicnem in strokovnem izobraževanju. Osnovnošolci so se lahko tudi sami aktivno vključili v izdelavo izdelka oziroma storitve in se preizkusili v posameznem poklicu.

MIRA ČREŠNAR

POVEZOVANJE S CENTRI ZNANJ

Odbor za znanost in tehnologijo pri OZS s svojimi partnerji na sejmu MOS

Povezovanje obrtnikov in podjetnikov s centri znanj in prenos novih tehnologij v podjetja je ključna naloga našega odbora za znanost in tehnologijo. Svoje partnerje in skupne projekte je zato odbor predstavil tudi na letošnjem sejmu MOS, kjer so obiskovalci lahko spoznali številne možnosti za povezovanje s centri znanj ter nasvete in izkušnje sodelujočih sodelujočih, za svoj sejemski nastop pa je odbor prejel tudi posebno sejemsko priznanje.

Odbor je predstavil produkte in storitve članov OZS, sodelovanje s šolami in fakultetami ter razvojno-raziskovalnimi inštitucijami. Srečali smo lahko projekte in povezave z Institutom »Jožef Stefan«, SRIP ToP, SABA – Slovenian American Business Association / Slovenskim ameriško gospodarskim združenjem, Fakulteto za strojništvo Univerze v Ljubljani, podjetjem Datastudio d.o.o., podjetjem Studio Legen d.o.o., Srednjo tehniško in poklicno šolo Trbovlje, Srednjo tehniško šolo Koper, Šolskim centrom Škofja Loka, Šolskim centrom Velenje, Vegovo – elektrotehniško-računalniško strokovno šolo in gimnazijo Ljubljana ter Srednjo elektro-računalniško šolo Maribor.

Informacije in vstopne točke za MSP

Odbor je predstavil informacije o tem, na kakšen način lahko mala podjetja dostopajo do storitev in strokovnih rešitev razvojno-raziskovalnih inštitucij ter sodelovanja s srednjimi šolami in programi šolskih centrov.

Podpora vstopu na tuje trge

Med cilji odbora so tudi povezovanje, vzpodbujanje in ohranjanje napredka ter gospodarskega razvoja MSP, z večletnim sodelovanjem s SABA odbor zato širi idejo povezovanja tudi med ZDA in

Slovenijo. Pripravlja gospodarske delegacije, predstavitve podjetij in produktov, konference in gospodarska srečanja, ki nemalokrat rodijo zgodbe o uspehu.

Strateško razvojno-inovacijsko partnerstvo

V luči dolgoletnega sodelovanja z Institutom »Jožef Stefan« smo letos predstavil tudi SRIP Tovarne prihodnosti, strateško razvojno-inovacijsko partnerstvo, ki ustvarja odprto in spodbudno okolje za razvoj inovacij, ki presegajo nacionalne okvire. Osredotoča se na ključna področja, kot so robotski in laserski sistemi, napredne zelene tehnologije, inteligentni sistemi vodenja, pametna mehatronska orodja in pametne to-

varne. SRIP ToP tudi povezuje slovenska raziskovalna in inovacijska znanja iz industrije in akademske sfere, zbira kompetenčna podjetja in raziskovalne organizacije ter izpostavlja prioriteta področja novih tehnologij in storitev za prihodnost industrije.

Predstavitve digitalne produkcije

Predstavitelja sta se tudi člana in partnerja odbora podjetje Datastudio d.o.o., ki se ukvarja z razvojem programske opreme, razvili so poslovni informacijski sistem Datastudio all-in-one, ki omogoča vodenje maloprodaje, veleprodaje, obdelavo in odpremo spletnih naročil, obdelavo eDokumentov, proizvodnjo, servis,

CRM, terensko delo. Program deluje na platformi Claris, ki omogoča hiter razvoj, enostavno prilagajanje potrebam naročnika in izjemno povezljivost.

Podjetje Studio Legen d.o.o. pa je razvilo programsko opremo A.I. Virtua, ki je prvi korporativni zastopnik podjetja v umetni inteligenci, govori 140 jezikov in predstavlja odgovor na to, kako v poslovno okolje najbolj inovativno in uporabno implementirati umetno inteligenco. Osnovni izdelek nadgrajujejo še s programoma A.I. vision solutions in Virtua AR wiever za promocijo.

Projekt Capretta STŠ Koper

Mentorji in dijaki Srednje tehniške šole Koper so predstavili svoj šolski projekt Hibridni scooter Capretta, agilen in unikaten scooter je svoje ime zato dobil po mali kozici, deluje pa na elektromotor v kombinaciji z agregatom na gorivo in je zasnovan kot primer inovativne rešitve trajnostne mobilnosti.

ANTON ŠIJANEC

SEKCIJE NA SEJMU

Na letošnjem sejmu so se skupaj s svojimi člani predstavile Sekcija kovinarjev pri OZS, Sekcija plastičarjev pri OZS, Sekcija elektronikov in mehatronikov pri OZS ter Sekcija za domačo in umetnostno obrt pri OZS. Medtem ko so prve

tri imele razstavne prostore v okviru predstavitve obrtno-podjetniškega zborničnega sistema v dvorani L1, pa se je sekcija za DUO predstavila na zunanjih površinah, kjer sta kovač in lončar prikazovala izdelovanje svojih izdelkov in v dvorani C.

Na sejmu tudi o financiranju razvojnih projektov

Odbor za znanost in tehnologijo ter Sekcija kovinarjev pri OZS sta na MOS organizirala aktualno predavanje *Kako pridobiti 100-% financiranje EU za razvojne projekte in internacionalizacijo za MSP*.

Novativna in razvojna podjetja Evropske unije lahko pridobijo tudi 100-% financiranje svojih aktivnosti na področju komercializacije novih izdelkov in storitev, razvoja in nadgradnje obstoječih rešitev, vpeljave tehnologij ter procesov, ki podjetja pripravijo na zeleni prehod in bolj trajnostno delovanje.

Nekaj takih razpisov pokriva tudi izključno vstop na tuje trge izven EU, kar je še posebej zanimivo za vse izvoznike. V nasprotju s splošnim prepričanjem, so taki razpisi zaradi svoje preprostosti zelo učinkoviti in celo bolj enostavni za prijavo, saj ne vključujejo finančnega poročanja, v večini primerov pa pokrijejo 100-% stroške, ki so z razvojem povezani. Na predavanju smo lahko izvedeli, kako taki razpisi delujejo, kakšne vrste so in kako jih lahko predvsem mala, srednja in mikro podjetja izrabijo za podporo lastnim razvojnim projektom.

Podjetnike, ki imajo do prijav na razpise različne zadržke (kompleksnost prijav in poročanja, nizke stopnje finan-

ciranja, dodatno delo v podjetju, dodatno računovodenje in podobno), je **mag. Jure Tomc** iz podjetja Cresco innovation pomiril, da obstajajo tudi razpisi, ki vsega tega ne zahtevajo. To so tako imenovani kaskadni razpisi, ki jih razpisujejo konzorciji in poslovna združenja in ciljajo na podjetja in projekte, ki jih skladi tveganega kapitala in banke ne pokrivajo. Namen takšnih razpisov je pospešiti inovacije, izume, R&R, vpeljavo inovacij v poslovanje in spodbuda posameznih ciljnih industrij.

Razpisi so večinoma namenjeni mikro, malim in srednje velikim podjetjem. V večini primerov podjetnik ne potrebuje lastnih sredstev, saj so večinoma 100-% financirani, skoraj vedno gre za delno predplačilo, število zaposlenih ali preteklo poslovanje ni pomembno, roki pa so kratki, kar pomeni, da so tudi rezultati hitri.

E. M.

E. M.

POSVET NA MOS

Brez lastnega vira elektrike smo na poti v novo krizo

Če se želimo izogniti novi energetske krizi, moramo zagotoviti lasten vir električne energije in zmanjšati odvisnost od uvoza, opozarjajo v gospodarstvu. Na posvetu na MOS-u na to temo so sodelovali podjetnik **Igor Akrapovič**, predsednik OZS **Blaž Cvar**, Direktor področja za obratovanje sistema v Elesu **Jurij Klančnik**, finančna direktorica Gen energije **Nada Drobne Popovič** in ekonomist **Jože P. Da-**

mijan. Da bi se izognili pretresom na trgu energentov, podjetniki podpirajo širitev jedrskih kapacitet v Sloveniji. V to so pripravljani vložiti svoj denar.

Gradnja, ki bo predvidoma trajala sedem let, bo velika investicija, zato so podjetniki oblikovali Pobudo JEK2, da bi lahko tudi zasebni sektor sodeloval v tej naložbi, pri GEN energiji pa so te pobude veseli.

Vodstvo OZS ponovno poudarilo, da gospodarstvo potrebuje razbremenitve

MOS vsako leto obišejo tudi delegacije političnih strank, vladajočih in opozicijskih, ki se ustavijo tudi na razstavnem prostoru Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Zbornica priložnost izkoristi za pogovore o najbolj pomembnih temah za obrt in podjetništvo. Letos so nas na sejmu obiskali predstavniki SDS, SD in NSi.

Pogovori s predstavniki politike so se vrteli okrog najbolj perečih temah, ki zadevajo obrtnike in podjetnike. Predsednik OZS Blaž Cvar je izpostavil evidentiranje delovnega časa, premeščanje bremen, dolgotrajno oskrba in čezmejno

opravljanje storitev. Dotaknili so se tudi potrebe po gradnji logističnih centrov, ohlajanja gospodarstva in selitve slovenskih podjetij v tujino.

Predstavniki političnih strank so prislunili vodstvu zbornice, da je nujno

razbremeniti gospodarstvo, ne pa uvajati vedno novih obremenitev, in se strinjali, da je konkurenčnost slovenskega gospodarstva odvisna tudi od poslovnega okolja, ki ga oblikuje država.

E. M.

PROJEKT LIFELONGWOOD NA SEJMU MOS

Sekcija lesnih strok pri OZS kot vodilni partner še s tremi partnerji iz Slovenije in Avstrije sodeluje v projektu LifeLongWood (Interreg SI-AT 2021-2027), v katerem je poudarek predvsem na čezmejnem sodelovanju za promocijo lesa kot vira in poklicnega področja prihodnosti.

Strokovne sodelavke v projektu so tako na razstavnem prostoru Odbora za znanost in tehnologijo pri OZS vse dni sejma MOS širši javnosti, podjetjem, šolnikom in osnovnošolcem predstavljale projekt ter jih seznanjale z aktivnostmi in cilji projekta.

E. M.

Na sedmem srečanju opozorili na aktualne probleme

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani se je odvilo že 7. Srečanje prevoznih podjetij in prevoznih družin Slovenije, na katerem se je zbralo okrog 3000 predstavnikov prevoznikstva in politike. Prevozniki so opozorili predvsem na izzive v sektorju, kot so pomanjkanje kadra, nekonkurenčnost, slaba pretočnost na cestah in zeleni prehod, ki predstavlja velike finančne obremenitve. Srečanje sta organizirali Sekcija za promet pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije in Združenje za promet pri Gospodarski zbornici Slovenije pod pokroviteljstvom Ministrstva za infrastrukturo.

Peter Pišek, predsednik sekcije za promet pri OZS, je v nagovoru opozoril na najbolj pereče probleme v prevoznikstvu: »Gospodarstvo se ohlaja, zato terjamo še večjo podporo od države. Od nas zahtevajo zeleni prehod, ampak to »zelenje« je zelo drago. Cestno gospodarstvo se ne bo moglo preoblikovati v zeleno, če ne bo dodatnih sredstev za ta prehod. Zato pozivam vlado, da nam da usmeritve, kako to financirati. Navaden tovornjak stane 100 ali 120 tisoč evrov, električni pa 400 tisoč evrov. S kakšno hitrostjo bomo šli v zeleni prehod? Mi hitimo, druge celine ne, zato so bolj konkurenčni kot mi,« je menil. Pišek je izpostavil tudi slabo pretočnost na naših cestah in pozval k digitalizaciji. Pohvalil

pa je ukrepe ministrstva za delo, ki je naredilo pozitivne premike na področju zaposlovanja. »Brez delovne sile ne moremo, zato jo bomo morali uvoziti. Država naj nemudoma pripravi migracijsko politiko in pripelje prepotrebno delovno silo,« je še pozval Pišek.

Minister za gospodarstvo, turizem in šport **Matjaž Han** je dejal, da je treba tradicijo spoštovati in da brez prevoznikstva ni ne gospodarstva ne turizma. »V tem globalno povezanem svetu je zanesljiv in učinkovit prevoz ključnega pomena za konkurenčnost našega gospodarstva,« je še dodal Han. Tudi predsednik OZS **Blaž Cvar** je izrazil podporo prevoznikom in sekciji za promet pri OZS ter obljubil, da si bo krovna zbornica še naprej prizade-

vala za izboljšanje zakonodaje, da bosta gospodarstvo in prevozniki sektor lažje poslovala. Milan Slokar, predsednik Združenja za promet pri GZS, pa je izpostavil

pomen družinskih podjetij in celotnega prevozniškega sektorja za slovensko gospodarstvo.

Da je cestni promet izjemnega pomena za celotno gospodarstvo, je poudaril **Marko Lotrič**, predsednik DS RS, in tako kot Pišek dejal, da je pomanjkanje kadra velik problem v prevozništvu. »Okrog 3800 voznikov primanjkuje v Sloveniji, k reševanju tega izziva mora zato pristopiti celotna politika. Delo se mora v Sloveniji splačati,« je dejal. Izpostavil je tudi nujno potrebo po predvidljivem poslovnem okolju.

Andrej Rajh, državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo, je dejal, da je treba pri izzivih v prevozništvu sodelovati, zaveda pa se, da se prevozniki včasih ne strinjajo z ukrepi države. »Zavedam se, da za vsakim uspešnim podjetjem stoji trdna opora družinskih članov. Vsi ste zaslužni za uspešnost podjetja,« je dejal.

Zbrane prevoznike je nagovoril tudi ljubljanski župan Zoran Jankovič. Srečanje je ponovno privabilo prevoznike in njihove družine iz celotne Slovenije ter 60 razstavljalcev.

MIRA ČREŠNAR, SLIKE: TADEJ KREFT

ZAHVALA PARTNERJEM

SREČANJE PREVOZNIŠKIH DRUŽIN IN PREVOZNIŠKIH PODJETIJ SLOVENIJE

Sobota, 28. september 2024, od 10. ure dalje na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani

Partnerji:

Generalni
razstavljevec:

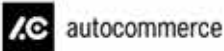

Diamantni
razstavljevc:

Aleksander Svetelj d.o.o.

Zlati
razstavljevc:

Mercedes-Benz

Srebrni
razstavljevc:

GOODYEAR

Beneš IVECO

MITRAS

Energija za življenje

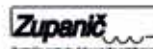
PROTECT TRADE

Bronasti
razstavljevc:

Razstavljevc:

Podporniki:

Zeleni prehod je preveč ambiciozen in predrag

Strateška nacionalna konferenca, ki je potekala dan pred sobotnim srečanjem prevoznških družin in prevoznških podjetij Slovenije na Gospodarskem razstavišču, je ponovno pokazala, da je na področju cestnega prometa ogromno izzivov. Enega največjih predstavlja zeleni prehod. Ta je namreč zastavljen zelo ambiciozno, od slovenskih prevoznikov pa zahteva prilagoditve na vseh področjih poslovanja, kar zanje predstavlja veliko finančno obremenitev. Zato so ponovno poudarili, da pri tem pričakujejo tudi pomoč države. Konferenco sta pripravila Sekcija za promet pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije in Združenje za promet pri Gospodarski zbornici Slovenije v okviru projekta Enterprise Europe Network in pod okriljem Ministrstva za infrastrukturo.

Cestni transport je ključen za razvoj in blaginjo sodobne družbe in je hrbtenica celotnega gospodarstva. Več kot 50 odstotkov vsega tovora se v EU prepelje po cestah. Ker sodi cestni promet med večje onesnaževalce zraka, je Komisija pripravila nabor rešitev za učinkovitejši in bolj trajnosten tovorni promet v EU, kar bi pomagalo prispevati k cilju o drastičnem zmanjšanju emisij iz prometa v nekaj naslednjih desetletjih.

Peter Pišek, predsednik Sekcije za promet pri OZS, je že v uvodnem nagovoru udeležencev konference jasno povedal, da se slovenski prevozniki dobro zavedajo, da je zeleni prehod potreben. »Vendar pa je, tako kot je zastavljen, zelo drag. Treba se je zavedati, da če samo evropsko gospodarstvo vlaga v ta prehod, postaja v primerjavi s svetovnim gospodarstvom vse manj konkurenčno. Zato upam, da bo Evropa svoje korake upočasnila in jih

prilagodila ostalemu svetu,« je poudaril. Zelo plastično je ambiciozen evropski načrt na področju zelenega prehoda, ki za slovenske prevoznike pomeni velike stroške, predstavil **Milan Slokar**, predsednik Sekcije za prevoz blaga v cestnem prometu pri GZS: »Samo za zamenjavo naših vlačilcev na dizelski pogon za takšne, ki jih poganjajo 'zelena' goriva, bi do leta 2035 potrebovali kar milijardo in pol evrov, pri čemer vlačilci predstavljajo

ga prometa moramo skupaj narediti pomembne korake v smeri prehoda na alternativna goriva in tudi v smeri digitalizacije. Jasno je, da podjetja sama ne bodo zmogla in bo potrebna pomoč države,« je dejal. Ministrstvo gospodarstvu pomoč namenja v obliki različnih ukrepov, med katerimi je izpostavil subvencije, namenjene izboljšanju okoljske učinkovitosti cestnega prometa tovornih vozil in avtobusov ter zmanjšanja emisij CO₂ v cestnem prometu.

V nadaljevanju konference je omizje, ki so ga sestavljali **Darko Trajanov**, generalni direktor Direktorata za prometno politiko na Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo, **Andrej Gnezda**, generalni direktor Direktorata za podnebne politike na istem ministrstvu, **Peter Pišek**, podpredsednik OZS in predsednik Sekcije za promet pri OZS, ter **Milan Slokar**, predsednik Sekcije za prevoz blaga v cestnem prometu pri GZS, osvetlilo izzive in priložnosti trajnostnega cestnega prometa.

EVA MIHELIC

le del voznega parka slovenskih prevoznikov.«

Glavni izvršni direktor GZS **Mitja Gorenšček** je ob tem poudaril, da podjetja zelenega prehoda brez podpore države zagotovo ne bodo mogla izvesti, predsednik OZS **Blaž Cvar**, ki je prav tako pozdravil udeležence konference, pa je izpostavil še dodatne izzive, ki slabijo prevozniški sektor: »Pomanjkanje kadra, počasni postopki umeščanja objektov

v prostor, obsežna birokracija in številne druge obremenitve delajo slovensko gospodarstvo nekonkurenčno. Zahtevni cilji zelenega prehoda, ki terjajo visoke investicije, bodo položaj gospodarstva le še poslabšali.«

Državni sekretar z ministrstva za infrastrukturo **mag. Andrej Rajh** je povedal, da se vseh izzivov na ministrstvu dobro zavedajo. »Za doseganje učinkovitega, varnega in zelenega cestne-

PRESEDNIK PRI ČLANIH

Uspešni podjetji, vsaka v svoji dejavnosti

Predsednik OZS Blaž Cvar se je na septembrskem obisku mudil na območju OOO Ptuj. V družbi generalnega direktorja OZS Danijela Lampergerja ter predsednika in dveh podpredsednikov OOO Ptuj, Huga Carlja ter Ivana Slačka in Vladimirja Janžekoviča, je obiskal podjetji CPMS SISTEMI in Krojaštvo Šmigoc.

Jeklene konstrukcije po skoraj vsem svetu

Začetki družinskega podjetja CPMS SISTEMI segajo v leto 1994, ko je Konrad Zemljarič v Zabovcih pri Ptujju ustanovil obrtno delavnico, v kateri je izdeloval različno opremo iz nerjavečega jekla in jeklene konstrukcije. Domača delavnica je hitro postala pretesna, zato so Zemljaričevi, takoj ko je bilo mogoče, kupili zemljišče v obrtni coni Markovci. Tam so zgradili večje in tehnično izpopolnjene proizvodne prostore v velikosti skoraj 4.000 kvadratnih metrov. Preselili so se leta 2004 v prihodnje pa načrtujejo dodatno gradnjo, ki bi jim omogočila ločeno proizvodnjo izdelkov iz različnih materialov.

V podjetju, ki ga vodi sin ustanovitelja Primož Zemljarič, je trenutno 21 zaposlenih iz lokalnega okolja. Še vedno

se ukvarjajo s kovinsko-predelovalno dejavnostjo, in sicer izdelujejo opremo za predelavo in separacijo mineralnih snovi oziroma sipkih materialov, v zadnjem času pa svoje znanje uporabljajo tudi za razvoj tehnologije, ki vključuje tudi ekološke rešitve. Podjetje ima lasten inženiring in projektiranje, izdelavo in montažo jeklenih konstrukcij ter procesne opreme.

V sodelovanju z nemškim partnerjem s svojimi izdelki pokrivajo ves svet, z izjemo Amerike. Kot je povedal direktor pa zadnjem obdobju tudi pri njih kaže določena previdnost, precej pa se jim pozna izpad na ruskem trgu.

Ob obisku predsednika OZS so izpostavili cene električne energije in vprašanje delovne sile. Sami zaenkrat še uspejo dobiti domače delavce oziroma delavce z območja nekdanje skupne države.

Oblačila po meri za vse priložnosti

Predsednik Cvar je obiskal tudi Krojaštvo Šmigoc, katerega začetki segajo v leto 1969, ko je Konrad Šmigoc, ki se je za poklic odločil že pri devetih letih, začel samostojno obrtno pot. Danes podjetje z 18 zaposlenimi in zunanjimi izvajalci uspešno vodi sin Andrej, v družinsko podjetje pa je močno vpet tudi sin Dejan.

V Krojaštvu Šmigoc zašijejo svečana ženska in moška oblačila, ob tem pa veljajo za eno od vodilnih podjetij v Sloveniji za izdelavo uniform. Že Konrad je šival uniforme za avtobusna podjetja in gostinstvo, danes pa šivajo za policijo, vojsko, pilote in stewardese, lovce, gasilce, ribiče, čebelarje, pihalne orkestre, medicinsko in gostinsko osebje, izdelujejo pa tudi narodne noše. Osnovna oblačila dopolnijo s primernimi srajcami,

bluzami, kapami, modnimi dodatki ... Pri delu pogosto sodelujejo z domačimi in tujimi oblikovalci, na primer Leo Pisani, Barbaro Plavec, Milanom Gačanovičem in Alanom Hraniteljem.

V zadnjem obdobju so ponudbo razširili tudi na športni program (blagovna znamka Adrenalin) oziroma delovna oblačila, ki jih prilagodijo potrebam posameznega podjetja, jih barvno uskladijo, predvsem pa poskrbijo, da so kakovostna, funkcionalna in udobna.

Ker domačega kadra primanjkuje, so veseli, da so blizu meje in si pomagajo z delovno silo s Hrvaške, sicer pa je Andrej Šmigoc povedal, da še nihče od zaposlenih nikoli ni dal odpovedi, najstarejši je pri njih že vseh 51 let.

EVA MIHELIČ

PODPIS PISMA O NAMERI

Narejen prvi korak k ustanovitvi Talent centra Slovenija

Mestna občina Murska Sobota, Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije so minuli mesec podpisale pismo o nameri sodelovanja pri ustanovitvi Talent centra Slovenija. Cilj je, da kot pilotni projekt za Slovenijo zagotovi inovativno in kreativno okolje, ki bo delovalo kot inkubator za spodbujanje znanstveno podkrepljene poklicne usmeritve in premišljenega odločanja mladih o nadaljnjem izobraževanju glede na kompetence, talente, sposobnosti in cilje. Osnovo predstavlja model, ki ga je razvil in ga izvaja Talent center Graz. Talent center Slovenija bo deloval v okviru regijskega projekta Tehnološko kompetenčni park Soboško jezero.

Podpisnice se strinjajo, da bi uspešna izvedba projekta prispevala k naslovitvi izziva pomanjkanja kakovostne in motivirane delovne sile, ki ima

posledično negativen vpliv na naše gospodarstvo in družbo kot celoto. Zato je ključno, da se k reševanju navedene problematike pristopi na strokoven,

inovativen in učinkovit način.

Župan Damjan Anželj je ob podpisu povedal, da se bo delovanje centra osredotočalo na ciljno skupino mladih,

približno 20.000 posameznikov, ki vsako leto izbirajo svojo poklicno pot, hkrati pa poskušalo preprečiti pomanjkanje kadrov glede na potrebe gospodarstva in napačnih odločitev pri izbiri poklica. »Praksa, ki smo si jo ogledali v Gradcu, kaže, da takšen center bistveno prispeva pri zmanjšanju števila opustitev šolanja ali prehodov v drugo šolo. Name njen pa bi bil tudi odraslim zaposlenim, ki se želijo prilagoditi novim trendom na delovnem mestu, se naučiti novih veščin ali razumeti svoje interese in talente na globlji ravni,« je dodal.

»Zavedamo se, da brez izobraženih, kompetentnih in motiviranih kadrov ne moremo doseči potrebnega razvoja naše države,« je povedal **predsednik Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) Tibor Šimonka**: »Na GZS že vrsto let opozarjamo na pomen strateškega oblikovanja kadrovske politike, ki vključuje sistematično karierno usmerjanje mladih že od osnovnošolskih let. Pomembno je, da mlade usmerjamo in vodimo glede na njihove sposobnosti, talente, znanja in interese. Le tisti, ki bodo našli poklicno pot, ki jih izpolnjuje in v kateri se počutijo kompetentne, bodo tudi zadovoljni. Zadovoljni posamezniki pa so ključ do uspešnih in produktivnih delovnih mest. Mladim moramo zagotoviti spodbudno, inovativno in kreativno okolje, v katerem bodo lahko premišljeno izbrali svojo izobraževalno in poklicno pot. Tu vidimo pomembno vlogo talentnih centrov, zato verjamem, da bo ta prvi center le začetek, kmalu pa mu bodo sledili tudi drugi po vsej Sloveniji.«

Predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OZS) Blaž Cvar je izpostavil: »V naši zbornici si že vrsto let prizadevamo za to, da bi tudi v Sloveniji imeli talent center po vzoru Avstrije. Menimo namreč, da bi tako mladim lažje pomagali izbrati pravo šolo in poklic, na podlagi njihovih talentov in osebnih interesov. Posledično bodo tudi na trg dela vstopali posamezniki, ki bodo še bolj talentirani in prodorni. V luči pomanjkanja kadra v obrti in podjetništvu je Talent center Slovenije zagotovo eden izmed pomembnih korakov pri naslavljanju kadrovske pro-

blematike. V OZS imamo veliko znanja in kompetenc s področja izobraževanja, zato verjamemo, da bomo nepogrešljiv člen novega talent centra.«

Mestna občina Murska Sobota si prizadeva za izvedbo regijskega projekta **Tehnološko kompetenčnega parka Soboško jezero**, v okviru katerega bi vzpostavili tudi delovanje Talent centra Slovenija. Pomurske občine se namreč zaradi nižje gospodarske razvitosti in visokošolskih centrov, ki so locirani v

drugih regijah, soočajo s prekomernim begom možganov, kar ima negativne posledice za celotno regijo. Omenjeni park naj bi ustvaril okolje za podporo, raziskovanje in mreženje gospodarstva in znanja. Posledično naj bi to vodilo do ustvarjanja novih delovnih mest z visoko dodano vrednostjo in krepitve sodelovanja z univerzami in tujimi znanstvenimi in ostalimi inovativnimi institucijami.

MIRA ČREŠNAR

*Več na www.sparkasse.si

2 leti brezplačno
vodenje poslovnega
paketnega računa*

SPARKASSE S

Poslujte z zaupanjem, rastite z udobjem.

- **Izbrani bančnik** vam bo na voljo s **prilagojenimi rešitvami** za vaše poslovne potrebe.
- Enostavno in udobno upravljanje prek **mobilne in elektronske banke**.
- Plačilna kartica **Mastercard** s samo polovično članarino.
- Trdnost **200 letne tradicije** skupine Erste Bank in Sparkasse.

*Akcija traja od 24.9.2024 do 15.11.2024

RAZVOJNA KONFERENCA

Slovenija za uspešen razvoj potrebuje debirokratizacijo, davčno reformo in demografsko politiko!

Na prvi razvojni konferenci, ki jo je organiziral Državni svet RS, so podjetniki, gospodarstveniki, politiki in strokovnjaki razpravljali o perečih izzivih in pomembnih korakih za prihodnji razvoj Slovenije. Ključna za razvoj sta učinkovit javni servis in decentralizacija, h kateri bi pripomogle tudi pokrajine. Ker pa zanje trenutno ni soglasja, je treba regionalni razvoj krepiti skozi regije.

Predsednik Državnega sveta RS **Marko Lotrič** je uvodoma poudaril, da želijo s konferenco preveriti, kje je Slovenija danes, katere so njene razvojne priložnosti ter kako izkoristiti naravne danosti, da bomo živeli bolje.

Lotrič je na razvojni konferenci še izpostavil, da je ekonomska varnost, poleg teritorialne varnosti, prehranske in energetske samooskrbe, eden od temeljev suverenosti države ter da je močno gospodarstvo jamstvo za delovanje družbenih sistemov in podsistemov, za dostojne pokojnine, javno šolstvo in zdravstvo. Predstavil je trenutne razmere v gospodarstvu, ki dušijo konkurenčnost, in mednarodne ekonomske kazalnike, ki dokazujejo, da se poslovno okolje v Sloveniji poslabšuje. Med razlogi za takšno stanje je med drugim navedel nestabilen in nepredvidljiv davčni sistem, visoko davčno obremenitev dela, tog trg dela, manko kadrov, regulativne ovire, neučinkovito črpanje evropskih sredstev ter korupcijo in pomanjkanje transparentnosti v javnih institucijah in vladnih procesih. Med predlogi izboljšav je izpostavil nujnost izvedbe strukturnih reform, izgradnjo JEK 2, decentralizacijo, krepitev kadrov in zmanjšanje stroškov dela ter revizijo obstoječe zakonodaje.

Predsednik uprave DEWesoft **dr. Jure Knez** je spregovoril o temeljnih vrednotah Slovenije, ki bi morale biti osrednje pri oblikovanju našega razvojnega načrta in vizije za prihodnost. Izpostavil je, da so v podjetju najpomembnejši dobri

produkti in storitve, ekipa, razvoj in prodajna mreža, med vrednotami pa je na prvem mestu kultura sodelovanja. Če so osebne temeljne vrednote, na katerih lahko gradimo, spoštovanje in zaupanje, poštenost, medsebojna pomoč, pripadnost in zmernost, potem mora država poskrbeti predvsem za osebno svobodo, samostojnost, učinkovitost, vzgojo in izobraževanje, pregledno trošenje javnih financ ter vključenost prebivalstva v procese odločanja.

Minister za kohezijo in regionalni razvoj **Aleksander Jevšek** je opozoril na trenutne zapletene geopolitične razmere in številne globalne izzive: »Danes moramo vedeti, kaj nam je storiti, ne da zgolj obstanemo, ampak da se dvignemo. Odgovor je na dlani. Potrebujemo močno državo.«

Konferenca je potekala v dveh panelih. Prvi panel se je osredotočil na regionalno in kohezijsko politiko, pomen lokalne samouprave, vključno z vzpostavitvijo druge ravni lokalne samouprave, pomen pokrajin in zaupanje v demokracijo.

Ciril Ribičič, direktor Inštituta za ustavno pravo in nekdanji ustavni sodnik, je tistim na oblasti očital, da skupaj s pokrajinami v čakalno vrsto potiskajo tudi ustavo in da že vzpostavljeni mehanizmi, ki nadomeščajo pokrajine, ne bodo prinesli decentralizacije, ki je bistvena za ustanovitev pokrajin. Decentralizacija pa ne bo potekala samodejno in brez zapletov, je napovedal. Prepričan

Državni svet RS je organiziral prvo razvojno konferenco, na kateri so razpravljali o perečih izzivih in pomembnih korakih za prihodnji razvoj Slovenije.

je tudi, da bi pokrajine omejile možnost izbruhov gospodarskih in finančnih kriz.

Drugi panel se je osredotočil na razvojno vizijo in prioritete nadaljnega razvoja. Govorci so analizirali poslovno okolje, pretresli sodelovanje gospodarstva, izobraževalnih institucij in skupnosti ter spregovorili tudi o vplivu demografskih sprememb, trgu dela in pasteh zelenega prehoda. Razprava je izpostavila potrebo po nujnih reformah na različnih področjih, od zakonodaje do infrastrukture, s ciljem izboljšati konkurenčnost države in pripravljenost na prihodnje izzive. Udeleženci so se strinjali, da Slovenija ne more več odlašati z reformami in mora takoj začeti izvajati konkretne ukrepe. Po Lotričevih besedah bodo vse oblikovane zaključke obravnavali na eni od prihodnjih sej državnega sveta in jih po potrditvi poslali odločevalcem.

ŠPELA JURGLIČ

Pomagajte izboljšati zdravje pri delu

Sodelujte v raziskavi Promocija zdravja pri delu v Sloveniji – evalvacija in predlogi za nadaljnji razvoj na dokazih podprtih programov –, ki jo sofinancirata Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS) ter Ministrstvo za zdravje. Če boste v naslednjih tednih v svoji organizaciji prejeli e-pošto s povezavo do anketnega vprašalnika, vas prosimo, da nanj odgovorite. Vaše mnenje je pomembno za izboljšanje programov promocije zdravja pri delu.

VSloveniji se na področju promocije zdravja pri delu večinoma izvajajo enostranski programi, ki so usmerjeni predvsem v spreminjanje vedenja zaposlenih glede zdravja. V teh programih je pogosto spregledan pomen izboljšav v delovnem okolju in analize podatkov o zdravju zaposlenih kot izhodišča za načrtovanje učinkovitih ukrepov in aktivnosti. Omejeno razumevanje promocije zdravja na delovnem mestu dodatno utrjujejo tudi izobraževalni programi za delodajalce, ki ne vključujejo širšega pristopa.

Analiza programov promocije zdravja pri delu v Sloveniji in tujini kaže, da so ti večinoma osredotočeni na posameznika in njegov življenjski slog (npr. zdrava prehrana, gibanje, preprečevanje stresa). Programi redko vključujejo spremembe v delovnem okolju, kot so prilagoditve delovnih mest ali delovnih razmer. Prav tako se programi promocije zdravja na delovnem mestu pogosto

ne načrtujejo na podlagi analize zdravstvenih tveganj na delovnem mestu, temveč temeljijo predvsem na anketah, osredotočenih na izbrane vidike življenjskega sloga. Večina programov vključuje predavanja in ozaveščanje delavcev, vendar premalo naslavlja prilagajanje delovnega okolja in razmer v njem.

Primeri dobre prakse tako doma kot v tujini kažejo, da so učinkoviti programi promocije zdravja na delovnem mestu zasnovani na podlagi analize podatkov o zdravju zaposlenih, njihovih dejanskih potreb, kakovosti delovnega okolja in sodelovanja s strokovnjaki. Prav tako tuje raziskave poudarjajo pomen podpore vodstva, komunikacije in prilagodljivosti pri izvajanju tovrstnih programov. Brez teh ključnih dejavnikov se pogosto zmanjša zanimanje zaposlenih za sodelovanje in programi ne dosežejo želenih učinkov. Poleg tega je nujna dolgotrajna integracija progra-

mov promocije zdravja v organizacijsko kulturo, saj kratkoročne intervencije niso dovolj učinkovite.

Namen projekta je pridobiti vpogled v načrtovanje in izvajanje programov promocije zdravja v slovenskih organizacijah, raziskati stališča vodij do teh programov ter ugotoviti, kakšne so potrebe po dodatnem znanju na tem področju. Projekt bo prav tako preučil potencialne spodbude, ki bi organizacije še bolj spodbudile k aktivnejšemu delovanju na tem področju. Na podlagi teh ugotovitev bodo oblikovane smernice za prilagoditev obstoječih programov, kar upamo, da bo delovne organizacije dodatno spodbudilo k učinkovitejšemu delovanju in strokovni podpori na tem področju.

Vsem organizacijam, ki se boste odzvale, se iskreno zahvaljujemo za sodelovanje.

KLINIČNI INŠTITUT ZA MEDICINO DELA,
PROMETA IN ŠPORTA, UKC LJUBLJANA
NACIONALNI INŠTITUT ZA JAVNO
ZDRAVJE

RAZISKAVA O PROMOCIJI ZDRAVJA
PRI DELU V SLOVENIJI

STE PREJELI ANKETO PO E-POŠTI?

Sodelujte v raziskavi in sooblikujte programe za podporo delodajalcem pri izvajanju promocije zdravja pri delu.

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje Univerzitetni klinični center Ljubljana

Cilji –

mala beseda z velikim pomenom

Zadnjem članek o ciljih v junijski številki revije sem zaključil z mislijo, da so cilji okvir s katerim naše potenciale usmerimo v točno določeno smer in so način upravljanja s procesi v organizaciji. Pomen načina SMART pa je na kratko, da z metodo strukturiramo kako cilj dosežemo. Brez jasne strukture nikoli ne bomo dosegli cilja. Tokrat dodajam še nekaj smernic za preverjanje, ali so naši cilji dobro postavljeni.

Cilji in vizije

Obstaja razlika med vizijo in ciljem, ki je razlika med pomenom in upravljanjem. Vizija je povezana z iskanjem bistva in smisla, z usmeritvijo našega delovanja. Kot že ime pove, je povezana z vpogledom, predstavljanjem nečesa, kar si želimo ali hočemo v prihodnosti. Je vizualizacija, ideja o tem, kako bi moralo biti. Veliko vlogo pri tem igrajo tudi znanje, izkušnje in pamet. Ljudje, ki jih lahko prepoznamo kot modre, so tisti, ki jih drugi izberejo za ustvarjalce vizije in jim nato sledijo.

Razumevanje vizije v vodenju je bistvenega pomena za vsakega vodjo, ki želi voditi k uspehu. Vizija služi kot Severnica, ki zagotavlja smer in namen. Je več kot le vzvišen ideal; je jasna artikulacija tega, kar želi organizacija doseči v prihodnosti. Za vodje je ključnega pomena dobro definirana vizija, saj pomaga usklajevati timska prizadevanja k skupnim ciljem, spodbuja občutek pripadnosti in predanosti med člani tima. Ko vsi razumejo vizijo, lahko sodelujejo in zagotovijo, da so njihovi individualni prispevki usklajeni s skupnimi ambicijami organizacije.

Vizija mora biti takšna, da ustvarja podobe-predstave za ljudi. Kadar bomo ljudem dajali informacije kot je npr. vizija brez jasnih in konkretnih opisov jim podajamo en velik trans. Taka nejasna in nekonkretna sporočila si vsak lahko razume po svoje in zato potem tudi naredi po svoje. Takšen način je stran od

uspeha. Vsem bo sicer zelo v redu, ker bo veliko dražljajev in dogajanja, koristi pa nobene, ker bodo še vedno delali po starem.

Za razliko so cilji povezani z vprašanjem, kako pridemo tja, kamor nas kliče vizija. Cilji so izvedljivi koraki, ki vizijo pretvorijo v resničnost. S cilji iščemo odgovore na vprašanja kakšne osebne, materialne in druge vire potrebujemo za uresničitev vizije, kako s temi viri upravljati, kakšne postopke uporabiti, znanja, ki jih potrebujemo, koliko denarja, časa ipd. Zagotavljajo merljive mejnike, ki vodijo napredek in določajo prednostne naloge. V kontekstu vodenja je za operacionalizacijo vizije bistvenega pomena postavljanje natančno opredeljenih ciljev. Z razdelitvijo vizije na obvladljive cilje vodje opolnomočijo svoje ekipe, da se osredotočijo na tisto, kar je najpomembnejše, zaradi česar je pot do uspeha jasnejša in bolj dosegljiva.

KO NEKDO REČE: »NE VEM, KAJ HOČEM«, IZRAŽA POMANJKANJE VIZIJE, NE POMANJKANJA CILJEV. CILJI EKZISTENCIALNO SLEDIJO VIZIJI.

Sekundarni dobiček

Razumevanje sekundarnih koristi je ključnega pomena za vodje, ki želijo spodbujati rast sebe in svojih ekip. Sekundarni dobički se nanašajo na koristi, ki jih posamezniki pridobijo iz svojih dejanj, pogosto nezavedno. Tudi, če je ne-

kaj primarno slabo, ima oseba od tega neko korist. Sekundarni dobički vzdržujejo stara stanja ki so lahko tudi problemi. V kontekstu vodenja lahko prepoznavanje teh pridobitev osvetli, zakaj nekatere vedenja vztrajajo kljub pomanjkanju usklajenosti z zastavljenimi cilji.

V poslovnem okolju se sekundarni dobički lahko kažejo v različnih oblikah. Zaposleni se lahko na primer upira sprejetju in uporabi nove tehnologije, ker ogroža njegovo uveljavljeno vlogo osebe, ki zna poiskati informacije. Medtem ko je primarni cilj morda povečati učinkovitost z novimi orodji, lahko sekundarna pridobitev ohranjanja njihove zaznane vrednosti v ekipi, povzroči odpor. Vodje, ki razumejo to dinamiko, lahko nagovarjajo strahove in pomisleke ter ustvarijo okolje, v katerem se spremembe sprejmejo, namesto da se jim upira.

V zapletenem okolju vodenja sekundarni dobički pogosto igrajo ključno, a spregledano vlogo. Ti dobički se nanašajo na dodatne koristi, ki jih posamezniki pridobijo s svojimi dejanji, poleg primarnih ciljev, ki jih želijo doseči. Za vodje je razumevanje sekundarnih pridobitev bistveno tako za osebni razvoj kot za timsko dinamiko. S prepoznavanjem teh osnovnih motivov lahko vodje povečajo svojo učinkovitost, spodbujajo bolj angažirano ekipo in vodijo uspeh k svojim glavnim ciljem.

Razumsko in logično je pričakovanje, da bodo cilji koristni za vse, organizacijo, vodje, ostale zaposlene, a razum pogosto

nima pravega stika z realnostjo. Sekundarni dobički so del zadovoljevanja psiholoških potreb posameznika, ki so del naših nezavednih struktur. Pri ciljih je to nujno upoštevati in zagotoviti, da se koristi trenutnega stanja upoštevajo in prenesejo v nov cilj.

Okoliščine in ekologija

Za doseganje cilja moramo investirati svoje kapacitete in se odreči nekimi drugim stvarjem ali aktivnostim. Na nek način moramo za vsak cilj plačati neko ceno, ki je lahko finančna, lahko pa nima nobene veze z denarjem in je v obliki časa, energije, odrekanja drugih stvari. Npr. če rekreativno tečeš, v času teka ne moreš početi drugih stvari, ki so ti prav tako ljube ali pomembne. Ali razvojno gledano, če se ne udeležiš razvojne delavnice, ker imaš preveč dela si sicer naredil delo, cena pa je znanje, ki si ga zamudil.

Podjetje je kot panj. Čebele oprahujejo zaradi sebe, ne zaradi drevesa. Korist mora biti za oba, za organizacijo in za zaposlenega. Ljudje ne hodijo v službo zaradi organizacije, temveč da uresničijo svoje cilje in vizije. Tudi skrb za zaposlene je lahko del ciljev organizacije, če pa že ni, potem bi pa organizacija pri postavljanju ciljev potrebovala zavedati vpliva, ki ga imajo cilji lahko na zaposlene.

Če želimo motiviranega zaposlenega je boljše kot vsiljevati pomen ciljev organizacije, take cilje povezati z njihovimi zasebnimi cilji, ki so lahko tudi znotraj organizacije, ni pa nujno. Bolj kot bodo cilje vzeli za svoje bolj bodo motivirani.

Ena izmed predpostavk dobre komunikacije v razvojnem pristopu NLP (Neuro Lingvistično Programiranje) pravi, da je nemogoče nekomunicirati. Tudi pri izvajanju ciljev, ki smo jih zastavili se potrebujemo zavedati, da karkoli delamo vedno vplivamo (komuniciramo) na druge. Napredovanje lahko pomeni več finančnih ugodnosti, a pomeni tudi več odgovornosti, mogoče več časa za službo, dodatna izobraževanja, delo izven delovnega časa, dostopnost na dopustu. Cilj, ki se na prvi pogled zdi odličen, brez podrobnega raziskovanja pa lahko povzroči cel kup težav v našem načinu življenja ali naših odnosih drugje.

Primer: V podjetju zaposlijo novega vodjo prodaje, ki bo odgovoren za deset prodajalcev in mu dajo cilj, da v treh mesecih postavi prodajo, doseže ali preseže cilje. Nima možnosti, ker na takšnem delovnem mestu bo potreboval vsaj šest mesecev, da bo sploh spoznal sodelavce, stranke in značilnosti dela. Če bo še kaj veliko spreminjal v organizaciji dela ali pri , pa absolutno ne bo dosegel ciljev. Saj bo dosegal neke rezultate, a daleč od 100% učinkovitosti, zato bi morali postaviti objektivne cilje glede na trenutne okoliščine.

Cilji in vodenje

Učinkovito postavljanje ciljev je zagotovo ena izmed pomembnejših nalog vodij ne glede na to kam v strukturo vodenja se umeščajo. Pri strateškem nivoju je usmeritev organizacije v katero smer in s katerimi viri se bo tja odpravila, pri taktičnem nivoju kako bomo do tja pri-

šli, načrtovanje aktivnosti, ciljni razvoj kadrov, da bodo lahko do cilja prišli in operativni, da cilje v praksi tudi izvedejo. Predvsem zadnji imajo velik vpliv pri delu z ljudmi, nekoč imenovanimi neposrednimi proizvajalnimi organi. Le ko vsak posamezni člen dosega cilja jih lahko tudi celotna organizacija.

Lep primer je ko postavljamo npr. prodajne, proizvodne ali drugačne cilje in jih predstavimo navzdol v strukturo.

1. Kadar so cilji postavljeni previsoko je odziv zaposlenih "tako visokih ciljev itak ne bomo dosegli" in že v štartu namesto motivacije v smeri cilja vozijo z ročno zavoro.

2. Kadar so postavljeni prenizko na drugi strani pa se zaposleni odzovejo tako, da so prepričani, da jih bodo z lahkoto dosegli in svoje kapacitete začnejo trošiti v vse druge, nepotrebne smeri.

3. Le pravilno postavljeni cilji bodo spodbudili izziv in motivacijo, ki za seboj potegneta vse vire, ki jih imajo zaposleni. In teh je ogromno.

Vredno si je zapomniti, da so cilji osnovni korak za kakršnikoli napredek. Če v neki aktivnosti nimamo cilja je to psihološka igra. Trošimo svoje vire in vire organizacije brez jasne smeri in efekta. Na žalost pa je pomen postavljanja ciljev še vedno podcenjen, pogosto se ga celo ne zavedamo. Mogoče je to povezano tudi s tem, da je na trgu tako malo celovitega znanja o tem.

Naloge za bralce

1. Pomembne cilje zapišite in preverite ali zadovoljujejo kriterije modela SMART.

2. V naslednjo pripravo ciljev vključite, kako bodo cilji vplivali na druge: trenutni obseg dela, zaposlene, vodje, družine zaposlenih, lastnike, stranke, okolje ipd..

3. Preverite vaše vizije in jim dajte konkretno predstavnost.

Če želite lahko razmišljanja okrog vsebin, nalog, povratne informacije in vaše dobre prakse delite na naslov denis.hilcer@kadroom.si. Vesel bom vaših mnenj ter kakšnega vprašanja ali komentarja na 040 933 536.

DENIS HILČER,
POSLOVNI TRENER IN COACH

ZNIŽEVANJA OBRESTNIH MER

Se moramo bati novega vala inflacije?

V tretjem tednu meseca septembra je svojo odločitev o končnem znižanju obrestnih mer posredovala Ameriška centralna banka (FED), ki je prvič po štirih letih znižala obrestno mero, in to za 0,5 odstotne točke. Napovedali so še najmanj dve znižanji obrestnih mer do konca leta in nadaljnje zniževanje obresti v letu 2025. Znižanje obrestnih mer ameriške centralne banke ima sila pomemben vpliv na finančne trge, saj obrestne mere določajo stroške izposojanja denarja in s tem vplivajo na gospodarsko dejavnost, inflacijo, cene delnic, surovin in valut.

Bo tudi tokratno zniževanje obrestnih mer pozitivno vplivalo na nadaljevanje trenda rasti cen zlata, kriptovalut, delnic in nepremičnin? Kakšne učinke so znižanja obrestnih mer zgodovinsko imela na finančne trge?

Pomen znižanja obrestnih mer

Znižanje obrestnih mer v osnovi vpliva na tri pomembne točke:

1. Spodbujanje rasti gospodarstva:

Ko FED zniža obrestne mere, postane izposojanje cenejše. To spodbuja podjetja k investiranju, saj so stroški financiranja nižji. Tudi potrošniki si lahko lažje privoščijo izposojanje za večje nakupe, kot so stanovanja in avtomobili, kar spodbuja potrošnjo.

2. Povečanje likvidnosti:

Z nižjimi obrestnimi merami pride več denarja v obtok, ker je izposojanje cenejše in ljudje več trošijo, kar lahko povzroči povečanje vrednosti sredstev, kot so delnice in surovine, ter s tem tudi rast cen nepremičnin.

3. Vpliv na vrednost dolarja:

Znižanje obrestnih mer pogosto oslabi dolar, saj nižje donose zmanjšajo privlačnost ameriške valute za tuje vlagatelje. Šibkejši dolar pa običajno pozitivno vpliva na cene surovin, kot je zlato, saj so te cene v dolarjih in postanejo cenejše za tuje kupce. A ne le na zlato, nižja vrednost dolarja pozitivno vpliva tudi na rast cen delnic in Bitcoina.

Je bila reakcija finančnih trgov na znižanje obrestnih mer v zgodovini vedno pozitivna?

Trgi so na znižanje obrestnih mer FED-a v zgodovini običajno reagirali pozitivno, še posebej v naslednjih primerih:

Delnice: Delniški trgi se navadno odzovejo z rastjo, ker nižje obrestne mere pomenijo večjo gospodarsko aktivnost in višje prihodke podjetij. Vendar pa so te reakcije odvisne od stanja gospodarstva. Če je recesija globoka in znižanje obrestnih mer prepozno, lahko rast delniških trgov izostane ali je omejena.

Zgodovinsko gledano so obdobja, ko je FED znižal obrestne mere, pogosto spremljali bikovski trgi. Na primer, med finančno krizo leta 2008 so po velikih znižanjih obrestnih mer delniški trgi zrasli, čeprav z nekaj zamika. Prav tako močno so delniški trgi porasli po znižanju obrestnih mer v letu 2020.

Zlato: Zlato se pogosto obnaša kot zaščitno sredstvo v času nizkih obrestnih mer in povečane negotovosti. Znižanje obrestnih mer oslabi dolar, kar poveča ceno zlata. Prav tako vlagatelji v času nizkih obrestnih mer iščejo alternative za varovanje premoženja, saj donosnost obveznic in varčevalnih računov upada.

Zlato je ravno v času prvega reza obrestnih mer doseglo svojo novo najvišjo vrednost, unča je bila septembra

vedna že več kot 2.600 dolarjev, kar je več kot 30-odstotni porast vrednosti v letu dni. Rast cene zlata je v preteklem letu zagotovo povezava tudi z geopolitičnimi tveganji in tveganjem pred nadaljnjim upadanjem vrednosti denarnih valut.

Kriptovalute: Kriptovalute, kot je Bitcoin, so do sedaj na nižanje obrestnih mer reagirale z močnim rastočim trendom – zadnji primer je iz leta 2020, ko je znižanje obrestnih mer pognalo ceno Bitcoina iz 10.000 na kar 70.000 dolarjev v dobrem letu dni. Lahko, da se je rast cen kriptovalut v preteklosti v obdobjih nizkih obrestnih mer zgodila predvsem zato, ker vlagatelji v takšnem okolju iščejo alternativne naložbe za ohranjanje ali povečanje vrednosti premoženja. Nizke obrestne mere praviloma namreč vedno povečajo zanimanje za bolj tvegane naložbe, kamor spadajo tudi kriptovalute.

Ali lahko ob trenutnem znižanju obrestnih mer pričakujemo nadaljnjo rast na finančnih trgih?

Ker je torej zdaj še edina preostala banka na svetu pričela z zniževanjem obrestnih mer, bi to lahko spodbudilo rast delniških trgov, zlata in kriptovalut, vendar obstajajo nekatere ključne okoliščine, ki bodo vplivale na te reakcije:

Makroekonomski pogoji: Če FED znižuje obrestne mere, ker želi prepre-

čiti gospodarsko krizo, lahko trgi najprej padejo zaradi strahu pred recesijo, preden se začnejo kasneje pobirati. Zaenkrat kaže, da je bil FED pravočasen, vsaj tako so kratkoročno pokazale reakcije na finančnih trgih.

Inflacija: Če FED znižuje obrestne mere v obdobju visoke inflacije, lahko to negativno vpliva na delniške trge, ker inflacija znižuje kupno moč potrošnikov in podjetij. Zlato bi v takem primeru pridobilo vrednost kot varovanje pred inflacijo, kar se dejansko na trgih trenutno tudi odvija.

Tveganje in volatilitnost: Kriptovalute so še posebej občutljive na tveganje in negotovost. Čeprav bi nizke obrestne mere lahko spodbudile rast, bo njihova volatilitnost vedno odvisna od širših tržnih razmer in regulatornih odločitev, ki pa so s sprejetjem ETF skladov in vlaganjem institucionalnega kapitala vedno bolj pozitivna.

Znižanje obrestnih mer ameriške centralne banke ima običajno pozitiven vpliv na delnice, zlato in v novejšem času tudi na kriptovalute. Vendar pa je končna reakcija finančnih trgov odvisna od gospodarskih razmer, inflacije in tržnega zaupanja. Če nižje obrestne mere pridejo v obdobju upadajoče inflacije in stabilnega gospodarstva, bi lahko pričakovali rast vseh omenjenih kategorij premoženja. Vendar v negotovih ali kriznih razmerah znižanje obrestnih mer samo po sebi ni zagotovilo za rast.

Tvegamo, da bo inflacija prišla nazaj – tokrat še višja in še bolj uničujoča?

Znižanje obrestnih mer samo po sebi ni vedno neposreden vzrok visoke inflacije. Centralne banke običajno znižujejo obrestne mere kot odziv na šibko gospodarsko rast ali nizko inflacijo, da bi spodbudile gospodarstvo. Vendar pa obstaja nekaj okoliščin, v katerih lahko znižanje obrestnih mer prispeva k visoki inflaciji in tukaj obstaja največja skrb trenutnih potez centralnih bank. Se lahko inflacija vrne nazaj še višja, kot je bila? Se lahko mogoče celo izgubi kontrola ob sočasnem upadu zaupanja potrošnikov v stabilne valute, kot sta dolar in evro?

Obdobje že prisotne visoke inflacije: Če so obrestne mere znižane v okolju, kjer je inflacija že visoka, lahko dodaten pritok denarja in poceni kreditov še dodatno zviša cene. To bi bilo še posebej problematično, če se znižanje obrestnih mer zgodi brez zadostne fiskalne discipline in omejevanja presežne likvidnosti. Kljub temu da imamo trenutno ciljno inflacijo nazaj blizu 2 % – statistično gledano – se realna inflacija še ni umirila od skoka cen od leta 2020 naprej.

Zmanjšana zmožnost nadzora inflacije: Če centralna banka preveč ohlapno vodi monetarno politiko (t. j. ohranja prenizke obrestne mere predolgo), lahko izgubi nadzor nad inflacijo. Ko enkrat začnejo pričakovanja inflacije naraščati med podjetji in potrošniki, je lahko posledično težko znižati inflacijo brez drastičnih ukrepov, kot so hitri dvigi obrestnih mer ali drugi restriktivni ukrepi. Te ukrepe smo zdaj na trgu imeli vse od novembra 2021 pa do septembra 2024. S tem mesecem pa ponovno vstopamo v obdobje zniževanja obrestnih mer in bolj ohlapne monetarne politike, ki nikoli ne ostane brez posledic.

Izguba zaupanja v valuto: Ko prebivalstvo in podjetja izgubijo zaupanje v stabilnost domače valute, se začnejo premiki kapitala iz domače valute v zameno za trdna sredstva (npr. tuje valute, zlato ali nepremičnine ali celo delnice in Bitcoin). To povzroči še večji pritisk na valutno devalvacijo in hiter dvig cen. V tem scenariju se zdaj nahajamo že zadnja 4 leta in zato ostaja veliko vprašanje, če se bo zaupanje v valute še sploh povrnilo ali smo tukaj že na nepovratni poti.

Katere naložbene razrede izbrati za nadaljevanje leta 2024 in začetek leta 2025?

Če bomo torej nadaljevali z upadom kupne moči denarja in ohlapno monetarno politiko ter nizkimi obrestnimi merami, morate v portfelj zagotovo dati sledeče naložbene razrede:

1. Zlato

Zlato velja za varno zatočišče v času visoke inflacije, saj ohranja vrednost v obdobjih, ko denarna vrednost upada.

Ljudje se k zlatu zatekajo, ker ima omejeno ponudbo in zgodovinsko vlogo zaščitnega sredstva.

2. Nepremičnine

Nepremičnine so zgodovinsko dobra zaščita pred inflacijo, saj vrednost nepremičnin pogosto narašča z rastjo cen. Poleg tega lahko lastniki nepremičnin v času inflacije dvignejo najemnine, kar jim omogoča prilagoditev prihodkov inflacijskim pritiskom.

3. Surovine

Surovine so fizična sredstva, katerih cene običajno naraščajo v obdobjih visoke inflacije, saj predstavljajo osnovne vhodne stroške v gospodarstvu. Na primer, cene energije (nafta, zemeljski plin), kovin (bakra, železa) in kmetijskih pridelkov (pšenica, koruza) so občutljive na inflacijo.

4. Delnice podjetij z močnim cenovnim vplivom

Delnice podjetij, ki imajo sposobnost dvigniti cene svojih izdelkov in storitev, ne da bi izgubila stranke, so dobra zaščita pred inflacijo. To so pogosto podjetja v sektorjih, kot so osnovne potrošniške dobrine, (hrana, pijača, gospodinjski izdelki); energetske sektor in farmacevtsko-zdravstveni sektor.

5. Kriptovalute

Bitcoin in druge kriptovalute so postale priljubljene kot zaščita pred inflacijo, ker imajo omejeno ponudbo (npr. Bitcoin ima omejitev na 21 milijonov kovancev). Vendar pa kriptovalute spremlja visoka volatilitnost, zato so bolj tvegane naložbe. V preteklosti so se kriptovalute gibale v nasprotju z vrednostjo fiat valut, zaradi česar jih nekateri vlagatelji obravnavajo kot zaščito pred inflacijo.

MATJAŽ ŠTAMULAK, NEODVISNI
FINANČNI SVETOVALEC, INVESTITOR IN
PREDAVATELJ, WWW.CRESUS.SI

ODPORNOST

Ključ do preživetja v negotovih časih

V hitrem in nenehno spreminjajočem se svetu obrti in podjetništva je ena stvar stalna – spremembe. Ne glede na to, ali gre za spreminjanje zahtev trga, prilagajanje globalnim gospodarskim nihanjem ali obvladovanje nepredvidenih kriz, je uspeh vašega obrtnega podjetja pogosto odvisen od vaše sposobnosti odzivanja. Ta sposobnost okrevanja, učenja in krepitve po soočanju z izzivi je bistvo odpornosti.

Odpornost ni modna reč. Za obrtnike in lastnike obrtnih podjetij je bistvena prednost za obvladovanje zapletenosti sodobnega poslovanja. Gre za to, **da ste prilagodljivi, se prilagajate na nesreče in uspevate, ko se soočate z ovirami.** V svetu, kjer se lahko vse, od zahtev strank do pomanjkanja materiala, spremeni čez noč, odpornost ni le koristna – je ključna.

Začenjamo s serijo prispevkov o odpornosti, saj je to veščina, ki jo mora razviti vsako obrtno podjetje, če želi v

današnjem okolju ne le preživeti, temveč tudi uspevati. V resnici se vsi soočamo z negotovostjo, tako v poklicnem kot zasebnem življenju. Zahteve, ki se postavljajo pred nas, so vedno večje, pa naj gre za delo ali vsakdanje življenje, in tem pritiskom ne moremo ubežati. Kako se z njimi spopadamo, je tisto, kar nas opredeljuje.

Zanimivo je, da nekateri posamezniki in podjetja v takšnih nepredvidljivih okoliščinah bolje uspevajo kot drugi. Zakaj? Kaj jim omogoča, da nadaljujejo, ko stvari ne

gredo po pričakovanjih? Odgovor se skriva v njihovi odpornosti.

Kaj je odpornost?

Odpornost je sposobnost okrevanja in prilagajanja, ko se soočimo z neuspehi, izzivi ali pomembnimi viri stresa. Gre za to, da se hitro vrnemo nazaj – ne samo hitro, ampak tudi z močjo in razumevanjem, da se z vsake izkušnje kaj naučimo in zrastemo.

Odpornost ni neodsotnost nesreč. Vsakdo se sooča z izzivi – nihče ni imun. Tudi najbolj odporni posamezniki doživljajo stres in neuspehe. Podobno kot superjunaki, ki imajo vsi svoje slabosti, tudi odporni ljudje niso nepremagljivi, vendar so opremljeni z veščinami in miselnostjo, da se spopadejo s težavami in se vrnejo močnejši.

Pomembno je tudi poudariti, da odpornost ne pomeni izogibanja ali omrtvičenja čustev. Odpornost pomeni, da se soočimo z izzivi, predelamo težka čustva in te izkušnje uporabimo za krepitev moči za prihodnje preizkušnje. Odpornih ljudi težave ne motijo – preprosto so razvili orodja in spretnosti, s katerimi se spopadajo s težavami.

Dobra novica je, da je odpornost mogoče zgraditi. Raziskave kažejo, da je od 55 do 70 % naše odpornosti odvisno od tega, kaj storimo, da bi jo zgradili in okrepili. Z drugimi besedami, odpornost je nekaj, kar lahko sčasoma treniramo in izboljšamo.

Druga ključna točka je, da odpornost niha. Nanjo vplivajo dejavniki, kot so spanje, prehrana, dihanje in splošno počutje. Zato je pomembno, da razvijete tehnike, ki vam pomagajo dvigniti trenutno raven odpornosti, kar vam omogoča, da se bolje spopadate z izzivi, ko se ti pojavijo.

Za obrtnike odpornost pomeni več kot le preživetje – gre za učenje iz težkih situacij in uporabo teh lekcij za inovacije in rast.

Tri ravni odpornosti: Osebna, skupinska in organizacijska.

Odpornost deluje na treh ključnih ravneh v vsakem obrtnem podjetju: osebna odpornost, odpornost ekipe in organizacijska odpornost. Če želite zagotoviti dolgoročni uspeh, se morate osredotočiti na vse tri. Razčlenimo, kaj pomenijo posamezne ravni in zakaj so pomembne.

1. Osebna odpornost: Vaši temelji

Osebna odpornost je vaša sposobnost obvladovanja stresa in okrevanja po neuspehih. V obrtništvu gredo stvari nezogibno narobe – pa naj gre za zamujen rok, finančne težave ali težave z dobavo. Ključnega pomena je, kako se odzovete na te situacije.

Če boste pod pritiskom ostali osredotočeni, prilagodljivi in mirni, boste bolje pripravljeni za iskanje rešitev za težave in nemoteno poslovanje. Brez osebne odpornosti zlahka obtičite v frustracijah,

kar vpliva na vašo produktivnost in navsezadnje na vaše zdravje.

2. Odpornost ekipe: Moč v številu

Odpornost ekipe se nanaša na sposobnost vaših zaposlenih, partnerjev ali sodelavcev, da sodelujejo in si kot skupina opomorejo od izzivov. Za vsako obrtno podjetje je odporna ekipa bistvenega pomena.

Močna in odporna ekipa lahko vaš posel ohrani tudi v težkih časih. Šibka ekipa pa lahko pod pritiskom razpade, kar vodi v zamujene priložnosti in slabše rezultate.

3. Organizacijska odpornost: Prilaganje spremembam

Pri organizacijski odpornosti gre za sposobnost vašega podjetja, da se prilagodi spremembam na trgu, motnjam v dobavni verigi ali novim trendom. Gre za izgradnjo strukture, ki se lahko po potrebi obrne in še naprej uspeva kljub zunanjim izzivom.

Na obrtni trg vplivajo trendi, gospodarski cikli in vedenje potrošnikov. Odporna organizacija se lahko hitro prilagodi tem spremembam in najde nove priložnosti tam, kjer bi drugi morda videli ovire.

Zakaj potrebujete vse tri ravni odpornosti

Osebna, skupinska in organizacijska odpornost so med seboj povezane. Močna osebna odpornost vam pomaga

pri vodenju z zgledom. Odporna ekipa zagotavlja, da vaše podjetje ostane produktivno tudi pod pritiskom. Organizacijska odpornost pa zagotavlja, da se vaše podjetje lahko prilagodi in uspeva na spreminjajočem se trgu. Če zanemarite katero koli od teh področij, je vaša splošna odpornost ogrožena.

Izgradnja odpornosti za dolgoročni uspeh

V nepredvidljivem svetu obrtnih podjetij je odpornost vaša največja prednost. Če se osredotočite na krepitev odpornosti na osebni, timski in organizacijski ravni, boste zagotovili, da vaše podjetje ne bo le **preživelo izzivov**, temveč bo kljub njim tudi **uspevalo**.

V prihodnjih člankih se bomo poglobili v vsako od teh področij. Raziskali bomo praktična orodja in strategije, ki jih lahko uporabite za krepitev svoje osebne odpornosti, spodbujanje odpornejše ekipe in oblikovanje organizacije, ki je pripravljena na vse izzive. Spremljajte več informacij o tem, kako zagotoviti prihodnost svojega obrtnega podjetja z odpornostjo kot temeljnim kamnom.

JANEZ HUDOVERNIK

USPEŠNI pod PRITISKOM

Preverjene tehnike za odpravljanje stresa in povečanje odpornosti

Knjiga *Uspešni pod pritiskom* je priročnik, ki vam bo med drugim pokazal kako:

- obvladati stres in napetosti ter ostati miren pod pritiskom,
- se dobro pripraviti na pomembne dogodke,
- zmanjšati tremo in nervozo,
- izboljšati koncentracijo,
- povečati samodisciplino in samozavest,
- biti najboljši, ko je to najbolj potrebno

Avtor: Janez Hudovernik. Cena: 24.99 € (DDV je vključen)

V vseh boljše založenih knjigarnah ali na spletu:

Na voljo tudi v angleškem jeziku: <https://bit.ly/46lj900>

PROJEKT MOBITA SI-AT

Vesolje priložnosti: vseživljenjska karierna orientacija za prihodnje generacije

Partnerji v projektu Mobita SI-AT pripravljajo konferenco Vesolje priložnosti: vseživljenjska karierna orientacija za prihodnje generacije, ki bo v sredo, 16. oktobra, med 10. in 15. uro potekala v Vetrinjskem dvoru v Mariboru. Konferenca bo namenjena razpravi o pomenu vseživljenjske karierni orientacije za prihodnje potrebe trga dela in za mladino ter iskanju rešitev k bolj sistemskemu pristopu k vseživljenjski karierni orientaciji v Sloveniji.

Glavni cilj projekta Mobita SI-AT, v katerem poleg vodilnega partnerja Berufsförderungsinstitut Burgenland (BFI) sodelujejo še Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih možnosti PRIZMA, Štajerska gospodarska zbornica (WKS), Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS) in zunanji koordinator projekta Paul Olync, je čezmejni razvoj in pilotno izvajanje mobilnega modela karierni orientacije, ki mladim, starim od 9 do 15 let, omogoča vpogled v njihove talente in sposobnosti na poklicnih področjih prihodnosti.

Trenutni modeli karierni orientacije v SI in AT so v veliki meri odvisni od angažiranosti posameznikov oziroma šol in imajo pogosto pomanjkljivosti, saj talente ocenjujejo zgolj s subjektivnega vidika. Poleg tega so priložnosti za prak-

tična preverjanja običajno na voljo le v mestnih središčih, hkrati se ta preverjanja običajno osredotočajo le na ozko opredeljeno ciljno skupino, kar pomeni, da učenci zaradi svoje lokacije bivališča in omejene mobilnosti na tem področju nimajo enakih možnosti.

Te razmere naj bi izboljšali s skupno razvitimi, inovativnimi in mobilnimi ukrepi na področju karierni orientacije, ki bi dosegli tudi mlade v podeželskih regijah programskega območja, jim omogočili objektivne zaključke glede njihovih talentov, jim nudili smiselno pomoč, jih podprli pri opuščanju tradicionalnih miselnih vzorcev in se osredotočili na prihodnost usmerjena poklicna področja.

Temo bodo podrobno osvetlili na konferenci Vesolje priložnosti: vseživljenjska karierna orientacija za priho-

dnje generacije. Strokovnjaki z različnih področij in predstavniki partnerjev v projektu bodo med drugim spregovorili o

- kompetencah za prihodnje potrebe slovenskega in čezmejnega (SI-AT) trga dela,
- vseživljenjski karierni orientaciji za prihodnje potrebe trga dela v tem območju,
- o testiranju talentov na Avstrijskem Štajerskem (Talentcenter Graz) in na Gradiščanskem in
- praktični uporabi mobilnih postaj za testiranje talentov MOBITA.

Konferenco bodo sklenili z okroglo mizo o Prihodnosti vseživljenjske karierni orientacije za otroke in mlade ter njena sistemska ureditev v Sloveniji in Kariernim sejmom Vesolje priložnosti 2024.

EVA MIHELČ

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
oktober 2024

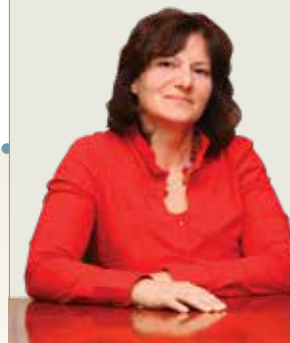
SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si/svetovanje
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Jasmina Malnar Molek
davčna svetovalka - specialistka:

**Delovni čas in dnevnice na
službeni poti**

Vsebina oktobrskega Svetovalca:

- ▶ Delovni čas in dnevnice na službeni poti
- ▶ Pravica do odklopa
- ▶ Davčna in računovodska obravnava prenosov nepremičnin med gospodinjstvom in dejavnostjo
- ▶ Zakaj mnogi odsvetujejo dokup pokojninske dobe za predčasno upokojitev?
- ▶ Razlika med redno in izredno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Nina Ličar
svetovalka s področja delovnega prava
in prava socialne varnosti:

Pravica do odklopa

**Jasmina
Malnar Molek,**
davčna svetovalka -
specialistka

Delovni čas in dnevnice na službeni poti

Skladno s 142. členom Zakona o delovnih razmerjih¹ se v delovni čas šteje učinkoviti delovni čas in čas odmora po 154. členu tega zakona ter čas upravičenih odsotnosti z dela v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo oziroma splošnim aktom. Učinkoviti delovni čas je vsak čas, v katerem delavec dela, kar pomeni, da je na razpolago delodajalcu in izpolnjuje svoje delovne obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi.

Definicija delovnega časa izhaja iz Direktive EU 2003/88/ES². Evropska komisija je izdala Razlagalno sporočilo o Direktivi 2003/88/ES³, s katerim je želela zagotoviti pravno jasnost in varnost pri uporabi Direktive. Ali se neko obdobje šteje v delovni čas po Direktivi, določajo tri kumulativno določena merila:

- delavec dela,
- je na razpolago delodajalcu in
- mora opravljati svoje naloge in dolžnosti.

Prvo pravilo je prostorsko – delavec mora biti prisoten na kraju, ki ga določi delodajalec. Kraj, ki ga določi delodajalec ni nujno delovno mesto, zato se v učinkoviti čas všteta tudi službena pot. Drugo pravilo pomeni, da lahko delavec naloge opravi takoj, če je to potrebno. Če delavci lahko svoj čas upravljajo brez večjih omejitev in se posvečajo lastnim interesom, se ta čas ne šteje za delovni čas. Tretje pravilo pa je vezano na opravljanje del in nalog delavca, kar pomeni, da delavec lahko opravlja svoje dolžnosti. Pri zadnjem merilu intenzivnost in morebitna prekinitve opravljanja nalog nista pomembni. Če merila niso izpolnjena, govorimo o času počitka. Za razumevanje priznavanja delovnega časa na službeni poti je torej potrebno razlikovati delovni čas in čas počitka.

V zvezi z delovnim časom in počitkom lahko najdemo več sodb Sodišča EU, žal pa le redko sodno prakso v Sloveniji. Slovenske sodne prakse, ki bi se opredelila do učinkovitega časa na službeni poti, pa žal ni.

Delodajalec delavca napoti na službeno pot s potnim nalogom. V potnem nalogu navedemo kraj opravljanja službene

poti, namen, trajanje, način prevoza itd. Potni nalog je potrebno izdati pred pričetkom službene poti, le v izrednih primerih lahko delavcu odredimo službeno pot po telefonu, SMS sporočilu, ali na podoben način. Delavec s potnim nalogom dokazuje opravičeno odsotnost z delovnega mesta, hkrati pa upravičenja do povračila stroškov, ki mu nastanejo na službeni poti. Po povratku s službene poti je delavec dolžan izpolniti potni nalog in priložiti dokazila o nastalih stroških na službeni poti. Delodajalec lahko z internim aktom predpiše tudi druge obvezne priloge k nalogu (npr. poročilo o opravljenem delu na službeni poti). Potni nalog se šteje za verodostojno knjigovodsko listino, če vsebuje vse bistvene elemente ter dokazila, da je službena pot potrebna za pridobivanje prihodkov oziroma posledica pridobivanja prihodkov, nima značaja privatnosti in je običajna s poslovno prakso zavezancev.

Niti ZDR-1 niti kolektivne pogodbe dejavnosti pa ne določajo, kateri čas na službeni poti se všteta v delovni čas delavca. Zato je potrebno to področje urediti v podjetniški kolektivni pogodbi ali internem aktu. V delovni čas delavca je potrebno všteti najmanj:

- celoten čas potovanja v in iz kraja opravljanja delovne obveznosti;
- če je opravljena pot z letalom se všteta ure, ki jih porabi delavec za pot do letališča in pot od letališča do mesta nastanitve, trajanje leta, varnostni pregled, razumen čas čakanja na let ter čas čakanja na naslednji let;
- zamude, če je pot opravljena z javnim prevozom;
- sestanki/konference – čas trajanja po programu, priprava, opravljanje drugih obveznosti, ki jih naloži delodajalec (npr. poročanje), prihod in odhod iz mesta nastanitve do kraja sestanka in nazaj.

Povračila stroškov prehrane na službeni poti (dnevnice) je potrebno obravnavati ločeno od učinkovitega delovnega časa. Dnevnicca delavcu pripada za ves čas trajanja službene poti, od odhoda do vrnitve, ne glede na učinkoviti delovni čas.

Delavec je upravičen do dnevnice pod pogoji in do višine, ki je določena z zavezujočo kolektivno pogodbo, internim aktom podjetja ali pogodbo o zaposlitvi. Če delodajalec ne zavezuje nobena kolektivna pogodba dejavnosti, niti nima primerljive in zato uporabljive kolektivne pogodbe, je Vrhovno sodišče v sodbi VIII Ips 26/2022 z dne 29. 11. 2022 odločilo, da je potrebno za določitev višine povračila stroškov uporabiti Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja⁴. Povračila stroškov pod pogoji in do višine iz Uredbe niso predmet obdavčitve. Če pa delavcu izplačamo povračila stroškov v višini, ki presega Uredbo, se razlika med pravico delavca in neobdavčeno višino vključi v davčno osnovo prejemnika.

Delavcu, ki opravi službeno pot v Sloveniji, se v davčno osnovo ne všteta povračilo stroškov prehrane v višini:

Službena pot v Sloveniji

dnevnicna	ure	znesek v EUR
nižja	od 6 do 8 ur	9,69
srednja	od 8 do 12 ur	13,88
polna	nad 12 do 24 ur	27,81

znižanje za plačane obroke

	srednja	polna
zajtrk	-15 %	-10 %

Za opravljeno službeno pot v tujini se uporablja Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino⁵. Ta določa neobdavčeno višino povračila stroškov prehrane na naslednji način:

Službena pot tujina

dnevnicna	ure	odstotek
nižja	od 6 do 8 ur	25 %
srednja	nad 8 do 14 ur	75 %
polna	nad 14 do 24 ur	100 %

znižanje za plačane obroke

	srednja	polna
zajtrk	-15 %	-10 %
kosilo	-40 %	-35 %
večerja	-40 %	-35 %

Za namene izračuna dnevnic na službeni poti je najpogostejši način štetje ur za vsakih 24 ur, pri čemer se dnevnic obračunajo za celoten čas službenega potovanja, ki se izračuna v urah od datuma in ure začetka do datuma in ure, ko se ta zaključijo.

Primer:

Delavec se bo udeležil dvodnevne strokovne konference v tujini. Konferenca se prične v ponedeljek in traja od 9.00 do 17.00, v torek pa od 9.00 do 15.00. V torek se bo delavec udeležil tudi večerje s poslovnim partnerjem, ki bo trajala 2 uri, pot do mesta sestanka traja cca. 30 min. Z delodajalcem je dogovorjeno, da se pred in po sestanku slišita po telefonu (pogovor traja cca. 30 min). Delavec se je na pot odpravil od doma, v nedeljo ob 9.00. Odhod letala ob 12.00, prestop na drugo letalo ob 16.00, v hotel je prispel ob 19.00 (konferenca se bo izvedla v istem hotelu). Domov se je vrnil v sredo ob 17.00 z direktno linijo (odhod na letališče v tujini ob 10.00).

Efektivni delovni čas

pot	ure	
nedelja	9.00 – 19.00	10
sreda	10.00 – 17.00	7
konferenca		
ponedeljek	9.00 – 17.00	8
torek	9.00 – 15.00	6
večerja		3
telefonski pogovor		1
SKUPAJ		35

Dnevnic

trajanje	število ur	dnevnicna
od nedelje 9.00 do ponedeljka 9.00	24 ur	polna
od ponedeljka 9.00 do točka 9.00	24 ur	polna
od točka 9.00 do srede 9.00	24 ur	polna
v sredo od 9.00 do 17.00	8 ur	srednja

¹ ZDR-1 – objava v Uradnem listu RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZ-SDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPDVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23 in 136/23 – ZIUZDS

² Direktiva - 2003/88 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0524\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0524(01))

⁴ Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – objava v Uradnem listu RS, št. 140/06, 76/08, 63/17, 71/18, 104/21, 114/21, 87/22, 113/22 in 162/22

⁵ Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino – objava v Uradnem listu RS, št. 76/19, 180/20 in 116/21

Nina Ličar,
svetovalka s področja
delovnega prava in prava
socialne varnosti

Pravica do odklopa

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1D) je bil objavljen v Uradnem list št. 114 z dne 15. 11. 2023. Veljati je začel naslednji dan po objavi, to je 16. 11. 2023. Med drugim je uredil tudi **pravico do odklopa**, pri čemer pa je bilo sprejetje ustreznih ukrepov za zagotovitev te pravice odloženo za 12 mesecev po uveljavitvi ZDR-1D, torej **do 16. 11. 2024**. Rok za sprejetje ustreznih ukrepov se torej nezadržno približuje.

Ali je pravica do odklopa res nova pravica?

Pravica do odklopa je v bistvu **veljala že sedaj**, le da **ni bila izrecno zapisana**. Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) in drugi predpisi (npr. kolektivne pogodbe) namreč jasno določajo, kaj se šteje v delovni čas ter njegove omejitve na dnevni, tedenski, mesečni in letni ravni. Prav tako so v zakonodaji jasno določena obdobja počitka, tako med zaporednima delovnima dnevoma kot na tedenski ravni ter pravica do

odsotnosti v določenih upravičenih primerih (npr. bolezen, poškodba, nega, letni dopust, starševski dopust ipd.). Preko zakonskih določb o delovnem času, odmorih in počitkih ter upravičenih odsotnostih z dela lahko torej jasno opredelimo, kdaj je delavec dolžan biti na razpolago delodajalcu. Delavec je namreč v skladu s 33. členom ZDR-1 dolžan opravljati delo v času, ki je določen za izvajanje dela, upošteva organizacijo dela in poslovanja pri delodajalcu. Izven tega časa pa mora delodajalec spoštovati delavčevo pravico do odklopa. Za zagotovitev te pravice je torej izjemno pomembno, da ima delodajalec **jasno določen delovni čas oziroma pravila o delovnem času**, ob spoštovanju omejenih zakonskih določb, in da ga tudi **pravilno evidentira v okviru evidence o izrabi delovnega časa** po Zakonu o evidencah na področju dela in socialne varnosti.

Kaj pravica do odklopa sploh pomeni?

Pravica do odklopa (*right to disconnect*) se je na evropski ravni pojavila v povezavi z možnostjo delavcev, da se odklopijo od dela preko elektronskih komunikacij, povezanih z delom, kot so e-pošta, sporočila oziroma telefonski pogovori med prostim časom.

V novem 142.a členu ZDR-1 je določeno, da je delodajalec dolžan delavcu zagotavljati pravico do odklopa tako, da zagotovi, da **delavec v času izrabe pravice do počitka oz. v času upravičenih odsotnosti z dela** v skladu z zakonom, KP oz. splošnim aktom **ne bo na razpolago delodajalcu**.

Ta pravica torej ne velja le za delavce, ki pri delu uporabljajo komunikacijske elektronske naprave, temveč za vse delavce. Tveganja v povezavi z zagotavljanjem pravice do odklopa pa so sicer pogosteje prisotna pri delodajalcih, ki se poslužujejo fleksibilnih oblik delovnega časa (npr. premakljiv čas prihoda in odhoda, delo od doma oz. na daljavo ipd.) ter zagotavljajo oziroma zahtevajo uporabo službenih mobilnih telefonov in računalnikov. Pri tem pa ne gre zanemariti niti dejstva, da so tudi delavci pogosto tisti, ki se od dela enostavno ne morejo oz. ne znajo odklopiti in spremljajo elektronska sporočila tudi v svojem prostem času, čeprav niso dežurni oziroma delodajalec tega od njih ne pričakuje.

Pravica do odklopa ni torej popolnoma nič drugega kot **pravica delavca, da ignorira** službena elektronska in sms sporočila ter službene telefonske klice med svojim prostim časom (dnevnom in tedenskem počitku) oziroma časom upravičenih odsotnosti (letni dopust, bolniška idr.), **ter obveznost delodajalca, da delavca v tem času ne moti po nepotrebem**.

Kje se določijo ukrepi in obveščanje delavcev?

Ukrepi se v skladu z ZDR-1 primarno določijo s **kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti**. O ukrepih je potrebno delavce **obvestiti na pri delodajalcu običajen način** (npr. na oglasnem mestu, z uporabo informacijske tehnologije, na sestanku ipd.). Če vas torej zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti oziroma jo uporabljate prostovoljno (sklic nanjo v pogodbi o zaposlitvi) in bo ta kolektivna pogodba uredila pravico do odklopa oziroma ukrepe za njeno zagotavljanje,

vam dodatnih ukrepov ne bo potrebno sprejemati. Upoštevati boste namreč morali ukrepe iz zavezujoče kolektivne pogodbe dejavnosti, delavce pa boste o njih le obvestili.

Če ukrepi do roka ne bodo določeni s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti, se določijo s kolektivno pogodbo ožje ravni (**podjetniška kolektivna pogodba**). Če ukrepi niso določeni s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti in pri delodajalcu ni sindikata (zaradi česar sprejetje podjetniške kolektivne pogodbe ni mogoče), mora delodajalec predlog ukrepov pred sprejetjem posredovati v **mnenje svetu delavcev oz. delavskemu zaupniku**. Svet delavcev oziroma delavski zaupnik mora podati svoje mnenje v roku **8 dni**, delodajalec pa mora pred sprejetjem ukrepov v **splošnem aktu** posredovano mnenje obravnavati in se do njega opredeliti.

Če pri delodajalcu ni niti sveta delavcev niti delavskega zaupnika, bo moral delodajalec ukrepe **sprejeti v splošnem aktu** (interni akt/pravilnik, lahko tudi v pogodbi o zaposlitvi), pri čemer pa mora v tem primeru o vsebini ukrepov pred sprejetjem **obvestiti delavce na pri delodajalcu običajen način**. Delodajalci bodo **za pravočasno uveljavitev splošnega akta**, vsaj s 16. 11. 2024, torej že pred tem datumom oziroma pred samim sprejetjem splošnega akta, z vsebino pripravljenih ukrepov morali seznaniti delavce.

Kateri so primerni ukrepi?

ZDR-1 v novem 142.a členu le določa, da mora delodajalec za zagotovitev pravice do odklopa sprejeti ustrezne ukrepe, dodatnih določb v zvezi s tem zakon nima. Kot izhaja iz zgoraj povedanega, boste torej v primeru, da ukrepi ne bodo določeni v kolektivnih pogodbah dejavnosti, oziroma v primeru, da vas nobena kolektivna pogodba dejavnosti ne zavezuje, **morali ukrepe sprejeti sami v splošnem aktu**. Pred in po njihovem sprejetju pa delavce o teh ukrepih **obvestiti na pri delodajalcu običajen način** (npr. na sestanku, oglasni deski ipd.).

Beseda »ukrepi« pogosto povzroči zmoto oziroma razmišljanje v smeri nekih otipljivih ukrepov, kot so tehnične blokade e-sporočil oziroma blokade strežnikov. Pri zagotavljanju pravice do odklopa so **otipljivi ukrepi možni zgolj v manjši meri**. Če lahko npr. pri e-pošti res uredimo tehnično blokado, jih pri telefonih ne moremo (lahko bi sicer predpisali, da se službeni telefoni puščajo v službi, ampak dobro vemo, da jih delavci uporabljajo tudi za privatne namene, kar je dovoljeno in dogovorjeno, ter da je delavca včasih iz nujnih razlogov potrebno poklicati tudi na privatni telefon). Ukrepi so v bistvu že sama določba, ki vključuje vse naslednje:

- **jasno zapisano pravico delavca do odklopa** (da torej med izrabo pravice do počitka in upravičenih odsotnostih – npr. dopust, bolniška ipd. – ni dolžan biti na razpolago delodajalcu, kar pomeni, da se ni dolžan odzivati na e-pošto ali telefonske klice delodajalca, sodelavcev in strank);
- jasno zapisano dejstvo, da delavca zaradi neodzivnosti **ne morejo doleteti neugodne posledice**;
- **primere, ko je mogoče delavca kljub temu kontaktirati** (naj bodo restriktivno določeni, torej le v izjemnih primerih)

ob hkratni nemožnosti nastanka za delavca neugodnih posledic zaradi neodzivnosti;

– jasno določitev, da je **kršitev pravice do odklopa prepovedana** in možnost **delavnopravnega ukrepanja** zaradi kršitev. Če ima delodajalec že sprejet kakšen splošen akt na področju delovnih razmerij (npr. Pravilnik o delovnih razmerjih, Pravilnik o delovnem času ipd.), bo lahko to **določbo vključil v obstoječ pravilnik** in ne bo potrebno sprejemati novega splošnega akta.

Sprejetje ustreznih ukrepov torej zajema prepoznavanje problema, zapis v splošen akt (če ukrepi ne bodo urejeni v kolektivni pogodbi), seznanitev zaposlenih z ukrepi in seveda njihovo dosledno izvajanje (spremljanje situacije, ukrepati ob kršitvah, dajati pozitiven zgled ipd.). Kakšni drugi posebni ukrepi niso potrebni, lahko pa se seveda delodajalec v določeni meri posluži **tudi tehničnih ukrepov** (npr. onemogoči prihod elektronske pošte na službeni naslov delavca v času koriščenja dnevnega in tedenskega počitka oz. ob drugih odsotnostih, z določenimi tehničnimi blokadami), če je to mogoče. Prav tako je zelo dobrodošlo, da delodajalec natančno predpiše ravnanja **glede uporabe službenih mobilnih telefonov in službenih prenosnikov** (npr. obvezno izklapljanje, puščanje v službi ipd.), če tega področja še nima urejenega in bi bilo to potrebno.

Predvsem je pomembno zavedanje, da je pravica do odklopa tesno povezana s spoštovanjem pravil o delovnem času in da se delodajalci z **jasnim podajanjem informacij delavcem na dokazljiv način** zavarujejo tudi v primeru, da jih delavci morebiti ne spoštujejo (npr. odgovarjajo na e-pošto med letnim dopustom ali kako drugače sami kršijo pravico do odklopa). Kot izhaja iz zgoraj navedene dikcije, pa zagotavljanje pravice do odklopa **ne pomeni, da delavca ni mogoče kontaktirati** ob izrednih situacijah (npr. nenapovedane ali nepredvidene odsotnosti sodelavcev, druge potrebe delovnega procesa ipd.). Se pa delavec seveda na te klice **ni dolžan odzivati** izven delovnega časa, če mu ni odrejeno dežurstvo, kar pa je veljalo že doslej.

Primer zapisa ustrezne določbe v splošnem aktu

Spodaj navajam splošen primer ustreznega zapisa splošnega ukrepa za zagotavljanje pravice do odklopa delavcev v splošnem aktu delodajalca, pri katerem ni kakšnih posebnosti: *Delavec v času izrabe pravice do počitka oziroma v času upravičenih odsotnosti z dela v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo oziroma splošnim aktom (na primer dopust, bolniška, starševski dopust in podobno) ni dolžan biti na razpolago delodajalcu, strankam oziroma sodelavcem. To pomeni, da se delavec v navedenih obdobjih ni dolžan odzivati na službene telefonske klice ali odgovarjati na službeno elektronsko pošto, razen če bi bilo delavcu v skladu s predpisi odrejeno dežurstvo. Prav tako delavca zaradi neodzivnosti ne morejo doleteti neugodne posledice. Delodajalec ne prevzema nobene odgovornosti za samovoljno oglašanje delavca na telefone in odgovarjanje na elektronsko pošto v času izrabe pravice do počitka in upravičenih odsotnosti z dela. Delodajalec oziroma drugi zaposleni pri delodajalcu lahko le v*

primeru višje sile, izjemnih okoliščin, ko bi bilo lahko moteno poslovanje delodajalca, in ko je to potrebno zaradi izvajanja pravic in obveznosti iz delovnih razmerij, kontaktirajo delavca v času izrabe pravice do počitka in upravičenih odsotnosti z dela. Tudi v takšnih primerih delavca zaradi neodzivnosti ne morejo doleteti neugodne posledice.

*Delavci so dolžni spoštovati zgoraj navedene ukrepe za zagotavljanje pravice do odklopa in svojih sodelavcev ne smejo kontaktirati v času izrabe pravice do počitka in upravičenih odsotnosti z dela, če ne gre za zgoraj navedene primere. V nasprotnem primeru gre za kršitev pravice do odklopa in s tem za kršitev delovnih obveznosti, zoper katero lahko delodajalec tudi ustrezno ukrepa. Kot že zgoraj povedano, pa je zlasti pri delodajalcih, kjer se pretežno opravlja pisarniško delo, priporočljiva tudi določitev **tehničnih ukrepov**, ki onemogočajo prejem in pošiljanje e-sporočil, saj bo na takšen način delodajalec najlažje dokazoval zagotavljanje pravice do odklopa. Prav tako je v primeru, ko delavci pri delu uporabljajo službene prenosne računalnike (jih nosijo domov) in službene telefone priporočljivo, da delodajalec natančno predpiše ravnanja **glede časa uporabe**. Vseh predpisanih ravnanj pa se mora tudi držati oziroma jih v praksi izvajati.*

Primer določbe o tehnični blokadi:

Delodajalec bo v času od ponedeljka do četrтка od 17. ure do 7. ure zjutraj naslednjega dne ter ob petkih od 17. ure do 7. ure zjutraj v ponedeljek tehnično onemogočil pošiljanje in prejetje elektronske pošte.

Delavec, ki je odsoten, si v mora v e-pošti aktivirati samodejni odgovor o odsotnosti, v katerem navede tudi časovno obdobje odsotnosti, če je to mogoče.

Primer določbe o ravnanju s službenimi mobilnimi telefoni:

Delavec službeni mobilni telefon ob zaključku delovnika pušča v službi ali ga izklopi. Delavec, ki je odsoten, si mora službeni mobilni telefon prevezati k sodelavcu, ki ga nadomešča.

Zgoraj navedeni so le primeri ukrepov, vsak delodajalec pa mora glede na situacijo v lastnem podjetju določiti tiste, ki so zanj najprimernejši in jih seveda tudi dosledno izvajati ter sankcionirati morebitne kršitve.

Kako bo delodajalec izkazoval sprejetje ustreznih ukrepov?

Kot že večkrat omenjeno, je za zagotovitev pravice do odklopa izjemno pomembno, da ima delodajalec **jasno določen delovni čas oziroma pravila o delovnem času in da ga tudi pravilno evidentira v okviru evidence o izrabi delovnega časa**. Torej, pri dokazovanju zagotavljanja pravice do odklopa bodo velik del dokazovanja prevzela tudi jasno in zakonito postavljena pravila o delovnem času v podjetju o obvezni prisotnosti oziroma razpoložljivosti delavca, o ureditvi dela na daljavo in obvezni dosegljivosti v primeru takšnih fleksibilnih oblik opravljanja dela, o pravilih za nadomeščanje ter pravilno in ažurno vodena evidenca o izrabi delovnega časa.

Nadalje bo za dokazovanje sprejetja teh ukrepov potrebno **izkazati sprejetje in izvajanje ukrepov po 142.a členu ZDR-1** (npr. z določbami, kot navedeno zgoraj, ki naj bodo

prilagojene na konkretno situacijo v podjetju, z morebitni tehničnimi ukrepi in ukrepi ravnanja s službenimi telefoni ter prenosniki, če ukrepov ne bo uredila zavezujoča kolektivna pogodba). Pomembna je tudi dokazljivost seznanjenosti delavcev z načrtovanimi in sprejetimi ukrepi.

Ukrepi naj ne bodo sami sebi namen. Potrebno je spremljanje situacije, osveščanje delavcev in ukrepanje ob kršitvah. Na začetku bo marsikatero zagato rešil prav pogovor, saj se bo tudi med delavci (zlasti tistimi, ki se enostavno ne znajo odklopiti od dela) lahko pojavil odklonilen odnos. Pri tem pa velja poudariti, da delodajalec ne odgovarja za samovoljno kršenje pravice do odklopa s strani delavca samega (samovoljno odgovarjanje na e-pošto, javljanje na telefone).

Kakšne so globe za delodajalce?

Z globo **od 1.500 do 4.000 EUR** se kaznuje delodajalec – pravna oseba, s. p. posameznik oz. posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če ne zagotavlja pravice do odklopa. Za manjše delodajalce je predpisana globa **od 300 do 2.000 EUR**. Za delodajalca posameznika globa **od 150 do 1.000 EUR**. Za odgovorno osebo delodajalca globa **od 150 do 1.000 EUR**.

Vesna Ambrožič,
davčna svetovalka

Davčna in računovodska obravnava prenosov nepremičnin med gospodinjstvom in dejavnostjo

Ali je nepremičnino potrebno pripoznati v računovodskih izkazih?

Nepremičnine ali del nepremičnine, ki je v lasti fizične osebe in se uporablja za opravljanje dejavnosti (in hkrati izpolnjuje pogoje za pripoznanje po SRS), mora samostojni podjetnik (velja tudi za normirance) evidentirati v poslovnih knjigah.

V kolikor se nepremičnina uporablja za opravljanje dejavnosti in hkrati za privatno rabo, je potrebno ločiti uporabo in del nepremičnine, ki se nanaša na opravljanje dejavnosti. V primeru, da se nepremičnina uporablja v celoti oz. njen večji del za opravljanje dejavnosti, potem ni objektivnega razloga, da podjetnik nepremičnine ne prenese v dejavnost.

V primeru, da nepremičnina ni prenesena v dejavnost, kljub temu, da objektivni razlog za ne-prenos ne obstaja, je samostojni podjetnik lahko sankcioniran po deveti točki prvega odstavka 397. člena ZDvaP-2 v višini od 800 do 10.000 EUR, mikro in majhne pravne osebe pa od 1.200 do 15.000 EUR. V praksi se zgodi, da je prenos dela posamezne nepremičnine otežen, saj je del, ki se ga uporablja za namene dejavnosti težko ovrednotiti oziroma vrednostno ločeno obravnavati (npr. kadar se posamezni prostor v družinski hiši uporablja za pisarno). Zgolj v takih primerih se dopusti, da se nepremičnina ne prenese v dejavnost.

Kateri stroški povezani z nepremičnino so pripoznani?

Pri pripoznavanju stroškov za računovodske in davčne namene je prav tako potrebno biti previden, saj se ti obravnavajo različno glede na rabo nepremičnine.

Obratovalni stroški (npr. energija, komunala) in stroški tekočega vzdrževanja (npr. beljenje), ki so nesporno povezani z opravljanjem dejavnosti (po vsebini in obsegu), so davčno priznani, ne glede na to ali je nepremičnina prenesena v dejavnost ali ne. To pomeni, da se v primeru, kadar se za dejavnost uporablja le del nepremičnine, davčne osnove od dejavnosti ne sme zniževati v celotnem obsegu stroškov, temveč le v delu, ki se ga lahko poveže z opravljanjem dejavnosti. Pripoznanje odhodkov iz naslova amortizacije (skladno s 33. členom ZDDPO-2) in ureditvenih stroškov investicijskega vzdrževanja oz. vlaganja je pogojeno s prenosom (dela) nepremičnine v dejavnost.

Po kateri vrednosti se vrednoti sredstvo ob prenosu v dejavnost?

Taki prenosi sredstev štejejo za transakcije med povezanima osebama in se za davčne namene vrednotijo po tržnih cenah (člen 16. ZDoh-2). Kot pomoč pri določanju tržne vrednosti nepremičnine se lahko uporablja podatek o splošni tržni vrednosti, splošno znane tržne cene na določenem področju, cenitev, itd.

V skladu s 50. členom ZDoh-2 se za pridobitev sredstev štejejo tudi prenosi med podjetjem zavezanca in njegovim gospodinjstvom. Ti prenosi se štejejo za prihodek na način, kot je določeno v SRS za brezplačno pridobljena sredstva. To ne velja za prenos denarnih sredstev in stvarno premoženje, ki je preneseno iz gospodinjstva v podjetje ob ali po začetku opravljanja dejavnosti, če je bilo to sredstvo pridobljeno oz. zgrajeno pred začetkom opravljanja dejavnosti.

Kako se obravnava nepremičnina ob prenehanju opravljanja dejavnosti?

Praviloma se kot odtujitev sredstev (razen denarnih sredstev)

pri ugotavljanju davčne osnove dohodka iz dejavnosti, šteje tudi prenehanje opravljanja dejavnosti. Če se prenehanje opravljanja dejavnosti davčno obravnava kot odtujitev sredstev, to pomeni, da mora zavezanec ob prenehanju opravljanja dejavnosti razkriti skrite rezerve in dobičke tudi obdavčiti. Torej, v primeru, da je ob prenehanju opravljanja dejavnosti potrebno znesek za prenos nepremičnine iz dejavnosti obdavčiti, je potreben izračun zneska skritih rezerv za to nepremičnino. Znesek skritih rezerv se izračuna kot razlika med pošteno vrednostjo nepremičnine (t.j. cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva v redni transakciji med obveščeni udeleženci na trgu) in davčno vrednostjo sredstev (sedanja davčna knjigovodska vrednost sredstva) in obveznosti po stanju na dan sestave davčnega obračuna (za znesek skritih rezerv mora povečati davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti pod zap. št. 3.2 obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti – DohDej).

Izjema od zgoraj opisanega pravila (51/4. člen ZDoh-2), določa, da lahko zavezanec zahteva, da se za odtujitev oziroma pridobitev sredstev pri ugotavljanju davčne osnove ne šteje prenehanje opravljanja dejavnosti zavezanca s prenosom (dela) podjetja na drugo fizično osebo (zakonca, otroka, posvojenca ali pastorka) zaradi smrti, trajne nezmožnosti za delo ali upokojitve v skladu z veljavnimi predpisi. Hkrati morajo biti izpolnjeni še naslednji pogoji:

- a) novi zasebnik nadaljuje z opravljanjem dejavnosti v Sloveniji,
- b) novi zasebnik mora ovrednotiti prevzeta sredstva in obveznosti, amortizirati prevzeta sredstva in izračunavati dobičke in izgube v zvezi s prejetimi sredstvi in obveznostmi z upoštevanjem vrednosti na dan prenehanja opravljanja dejavnosti zavezanca, po kateri se bi izhajalo pri izračunu davčne osnove pri zavezancu, ki je prenehal z opravljanjem dejavnosti, oziroma na način, kot če do prenehanja opravljanja dejavnosti ne bi prišlo,
- c) novi zasebnik prevzame rezervacije, ki jih je oblikoval zavezanec, ki je prenehal z opravljanjem dejavnosti, ki se lahko pripišejo podjetju, ki se prenaša, in pogoje v zvezi s temi rezervacijami, kot bi veljali za zavezanca, ki je prenehal z opravljanjem dejavnosti, kot če do prenehanja opravljanja dejavnosti ne bi prišlo.

Ne glede na zgoraj navedeno pa se za odtujitev ne šteje prenos nepremičnin in opreme iz podjetja zavezanca v njegovo gospodinjstvo, ki izvirajo iz obdobja pred začetkom opravljanja dejavnosti (npr. nepremičnina, prenesena v podjetje ob začetku opravljanja dejavnosti ali po začetku opravljanja dejavnosti, če je bila pridobljena oz. zgrajena pred začetkom opravljanja dejavnosti).

Izjema velja tudi za gospodarske družbe (kadar se prenehanje opravljanja dejavnosti izvede v skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah o statusnem preoblikovanju podjetnika), kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:

- a) nova oziroma prevzemna pravna oseba je rezident,
- b) nova oziroma prevzemna pravna oseba mora ovrednotiti

prevzeta sredstva in obveznosti, amortizirati prevzeta sredstva in izračunavati dobičke in izgube v zvezi s prejetimi sredstvi in obveznostmi z upoštevanjem vrednosti na zadnji dan obdobja, za katero se izračunava akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti pri statusnem preoblikovanju podjetnika, po kateri se bi izhajalo pri izračunu davčne osnove pri zavezancu, ki bo prenehal z opravljanjem dejavnosti, oziroma na način, kot če do prenehanja opravljanja dejavnosti ne bi prišlo,

c) nova oziroma prevzemna pravna oseba prevzame rezervacije, ki jih je oblikoval zavezanec, ki bo prenehal z opravljanjem dejavnosti, ki se lahko pripišejo podjetju oziroma delu podjetja, ki se prenaša, in pogoje v zvezi s temi rezervacijami, kot bi veljali za zavezanca, ki bo prenehal z opravljanjem dejavnosti, kot če do prenehanja opravljanja dejavnosti ne bi prišlo,

d) fizična oseba se zaveže, da bo svoj delež v pravni osebi, pridobljen s statusnim preoblikovanjem, obdržala najmanj 36 mesecev in ga nominalno ne bo zmanjšala.

V skladu z devetim odstavkom 51. člena ZDoh-2 se davčna obravnava za izjeme iz četrtega odstavka tega člena (kot opisano zgoraj) prizna, če je priglášena pri davčnem organu na način ter v rokih kot to določa 303. člen ZDavP-2 in so izpolnjeni pogoji po tem členu.

Nepremičnine pridobljene pred 1. 1. 2005

Prenos nepremičnin, ki izvirajo iz obdobja opravljanja dejavnosti in so v skladu z 51. členom sicer predmet obdavčitve ne zapadejo pod obdavčitev, če so bile v podjetje pridobljene pred 1.1.2005. Za nabavno vrednost kapitala ob pridobitvi, se za te nepremičnine šteje knjigovodska vrednost nepremičnine na dan prenehanja opravljanja dejavnosti.

Viri:

ZDoh-2: Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US, 158/22 in 131/23 – ZORZFS

ZDavP: Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl. US, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 39/22 – ZFU-A, 52/22 – odl. US, 87/22 – odl. US, 163/22, 109/23 – odl. US in 131/23 – ZORZFS

ZDDPO-2: Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18, 66/19, 172/21, 105/22 – ZZNŠPP in 12/24

SRS - Slovenski računovodski standardi 2024

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Zakaj mnogi odsvetujejo dokup pokojninske dobe za predčasno upokojitev?

Odgovor je dokaj preprost, uvodoma naj omenim dva bistvena razloga, v nadaljevanju pa še nekaj takšnih, ki jih tudi kaže vzeti na znanje.

Cena dokupa

Najprej je dobro vedeti, da je dokup zelo drag. Osnovo za dokup predstavlja zavarovančeva povprečna bruto plača iz preteklega koledarskega leta, valorizirana za odstotek uskladitve pokojnin do vključno meseca, v katerem je vložena zahteva za dokup. To pa ne velja v vseh primerih, saj je določen tudi spodnji prag, ki velja za tiste primere, ko je zavarovančevo povprečje plač nižje od povprečne državne. V primeru, da je ta nižja od povprečne plače na zaposlenega v RS za predzadnji mesec pred mesecem, v katerem je vložena zahteva za dokup, se prispevek za dokup plača od povprečne plače na zaposlenega v RS za predzadnji mesec pred mesecem, v katerem je vložena zahteva za dokup. Prispevek se odmeri po stopnji, ki je določena za prispevek zavarovanca (15,5 %) in prispevek delodajalca (8,85 %) za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kar skupaj znaša 24,35 %. To pomeni, da je najnižji znesek za dokup meseca pokojninske dobe okrog 575 €, kar na letni ravni pomeni kar zajeten znesek, skorajda 7 tisoč evrov. Seveda ni nujen dokup celega leta, ampak je možno kupiti tudi le posamezne mesece oz. posamične dneve.

Odbitki oziroma malusi pri odmeri pokojnine

Sicer ne prav vsi zavarovanci, ki bi se odločili za dokup, vsekakor pa velika večina, ki bi izpolnila pogoj zahtevane pokojninske dobe za predčasno upokojitev s pomočjo dokupa, bi bila deležna malusa oz. odbitka (v nadaljevanju malus), in to trajnega.

Za pridobitev pravice do predčasne pokojnine poleg zah-

tevane starosti 60 let zadostuje namreč 40 let kakršne koli pokojninske dobe, torej se zahtevanih 40 let lahko skombinira tudi z dokupljeno dobo.

Mnogi so v zmoti, ker predvidevajo, da je malus odvisen od tega, koliko pokojninske dobe zavarovanec dokupi, a to ne drži. Bodisi, da zavarovanec dokupi en mesec pokojninske dobe, bodisi, da jih dokupi 5 let, kar je tudi največ, kar je možno, bo odbitek oz. malus enak, kar je morda malce težko razumljivo, pa vendarle.

Višina odbitka oz. malusa je namreč odvisna od tega, koliko mesecev starosti manjka zavarovancu ob predčasni upokojitvi do t. i. »polne starosti«.

Malus znaša 0,3 % pokojnine za vsak manjkajoči mesec med dejansko starostjo, ki jo ima zavarovanec ob predčasni upokojitvi in t. i. »polno starostjo«, ki po končanem prehodnem obdobju že nekaj let tako za moške kot za ženske znaša 65 let.

Vsak mesec odloga predčasne upokojitve pomeni 0,3 % manjši malus, zato ne kaže hiteti v pokoj ob prvem možnem datumu predčasne upokojitve, še bolj pa je po možnosti počakati do izpolnitve pogojev za starostno upokojitev. Primer: Zavarovanec A, star 60 let, ki ima 35 let pokojninske dobe, se je odločil za dokup 5 let pokojninske dobe, zavarovanec B pa pri isti starosti za dokup 1 leta pokojninske dobe, saj ima že 39 let pokojninske dobe. Oba bosta imela enak trajni malus v višini 18 %, do česar privede izračun, da jima manjka 5 let starosti do t. i. polne starosti 65 let oz. 60 mesecev (5×12). Ker vsak manjkajoči mesec pomeni 0,3 % malusa, predstavlja 60 mesecev 18 % malusa ($0,3 \% \times 60 \text{ m} = 18 \%$).

Dodatni negativni vidiki predčasne upokojitve

Zavarovanec, ki skupaj z dokupom dopolni 40 let skombinirane pokojninske dobe, si upokojitvene starosti 60 let ne more zniževati, kljub temu da ima npr. otroke, odslužen vojaški rok ali pa je bil vključen v obvezno zavarovanje pred 18. letom starosti. To pomeni, da se tak zavarovanec **pod starostjo 60 let nikakor ne more upokojiti**. Zaradi navedenega se marsikateri zavarovanec, ki dopolni 40 let pokojninske dobe brez dokupa, prej starostno upokoji, če ima možnost uveljavljati katero od osebnih okoliščin za zniževanje upokojitvene starosti (JLA, otroci, delo pred 18. letom), kot se kdo drug upokoji predčasno.

Negativni vidik predčasne upokojitve je po noveli ZPIZ-2G, ki je začela veljati v letu 2020, tudi v tem, da zavarovanec, ki ima izpolnjene pogoje za predčasno upokojitev, **ne more uveljavljati dela predčasne pokojnine niti v višini 40 % niti v višini 20 %**. Tisti pa, ki so v preteklih letih oz. najkasneje do konca leta 2019 uveljavili del predčasne pokojnine v višini 20 % in še naprej ostali v polnem zavarovanju, pa ga bodo prejeli še naprej. Če se ne odločijo za predčasno upokojitev in sčasoma izpolnijo pogoj za starostno upokojitev, lahko takrat uveljavijo izplačilo 40 % starostne pokojnine, če ostanejo v polnem – 100-% zavarovanju.

Za predčasne upokojece tudi ne velja garancija za zagotovljeno pokojnino, ki ob objavi tega članka znaša 748,28 €.

Zapisana opozorila nikakor niso namenjena temu, da bralca absolutno odvrnem od nameravanega dokupa, vsekakor pa bo tale moj članek dosegel namen s tem, da se zavarovanec pravočasno, še pred opravljenim dokupom, seznanj z vsemi možnimi negativnimi posledicami dokupa in s tem povezane predčasne upokojitve.

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Razlika med redno in izredno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca

V praksi pogosto zaznavamo, da delodajalci ne ločujejo med obema vrstama odpovedi, saj večkrat dobim v pregled osnutek odpovedi pogodbe o zaposlitvi oziroma že kar vročeno odpoved pogodbe o zaposlitvi delavcu, ki pa je nepravilno zapisana oziroma večkrat tudi nezakonita. Delodajalce na seminarjih in strokovnih srečanjih večkrat opozarjamo, naj se pisanja odpovedi ne lotevajo sami, sploh pa naj ne uporabljajo pripravljenih »šimlov« bodisi s spleta bodisi od kolega delodajalca, ki opravlja popolnoma drugačno dejavnost. V nadaljevanju bom izpostavila bistvene razlike med obema vrstama odpovedi pogodbe o zaposlitvi in kakšne posledice prinašajo.

Zakon o delovnih razmerjih pozna dve vrsti odpovedi delovnega razmerja, **redno in izredno odpoved** pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca.

Delavec lahko redno odpove pogodbo o zaposlitvi kadarkoli, brez navedbe razloga, brez obrazložitve, da le spoštuje odpovedni rok, medtem ko mora delodajalec pri redni odpovedi obrazložiti dejanski razlog za odpoved. Pri izredni odpovedi pogodbe o zaposlitvi pa za obe stranki velja, da lahko izredno odpove pogodbo o zaposlitvi le v primerih, določenih z zakonom.

Med utemeljene razloge za **redno odpoved** s strani delodajalca ZDR-1 v 89. členu šteje:

– **poslovni razlog** (prenehajo potrebe po delu, ki ga opravlja

delavec zaradi strukturnih, organizacijskih in tehnoloških, sprememb na trgu, sprememb v delovnem procesu idr.),

- **razlog nesposobnosti** (ko delavec ne dosega pričakovanih delovnih ciljev in rezultatov),
- **krivdni razlog** (ko delavec krši pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja),
- **nezmožnost za opravljanje dela** pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi zaradi invalidnosti v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oziroma s predpisi, ki urejajo zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov (podlaga za odpoved pogodbe o zaposlitvi iz razloga invalidnosti in postopek sta urejena v ZDR-1, ZPIZ-1 in ZZZRZ),
- **neuspešno opravljeno poskusno delo.**

V primeru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca iz poslovnega razloga ali iz razloga nesposobnosti je odpovedni rok:

- do enega leta zaposlitve pri delodajalcu 15 dni,
- od enega do dveh let zaposlitve pri delodajalcu 30 dni,
- nad dve leti zaposlitve pri delodajalcu odpovedni rok v trajanju 30 dni narašča za vsako izpolnjeno leto zaposlitve pri delodajalcu za dva dni, največ pa do 60 dni,
- nad 25 let zaposlitve pri delodajalcu je odpovedni rok 80 dni, če ni s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti določen drugačen odpovedni rok, vendar ne krajši kot 60 dni,
- v primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca iz krivdnega razloga je odpovedni rok 15 dni.

Razlogi za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca so taksativno naštetih v 110. členu ZDR-1, in sicer:

- če delavec krši pogodbeno ali drugo obveznost iz delovnega razmerja in ima kršitev vse znake kaznivega dejanja,
- če delavec naklepoma ali iz hude malomarnosti huje krši pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja,
- če je delavec kot kandidat v postopku izbire predložil lažne podatke ali dokazila o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dela,
- če delavec najmanj pet dni zaporedoma ne pride na delo, o razlogih za svojo odsotnost pa ne obvesti delodajalca, čeprav bi to moral in mogel storiti,
- če je delavcu po pravnomočni odločbi prepovedano opravljati določena dela v delovnem razmerju ali če mu je izrečen vzgojni, varnostni ali varstveni ukrep oziroma sankcija za prekršek, zaradi katerega ne more opravljati dela dalj kot šest mesecev, ali če mora biti zaradi prestajanja zaporne kazni več kot šest mesecev odsoten z dela,
- če delavec odkloni prehod in dejansko opravljanje dela pri delodajalcu prevzemniku,
- če se delavec v roku petih delovnih dni po prenehanju razlogov za suspenz pogodbe o zaposlitvi neopravičeno ne vrne na delo,
- če delavec v času odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe ne spoštuje navodil pristojnega zdravnika, imenovanega zdravnika ali zdravstvene komisije ali če v tem času

opravlja pridobitno delo ali če brez odobritve pristojnega zdravnika, imenovanega zdravnika ali zdravstvene komisije odpotuje iz kraja svojega bivanja.

V primeru iz četrte alineje prejšnjega odstavka delavcu preneha pogodba o zaposlitvi s prvim dnevom neupravičene odsotnosti z dela, če se ne vrne na delo do vročitve izredne odpovedi.

V primeru iz prve, druge in pete alineje pa lahko delodajalec ob uvedbi postopka izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi delavcu prepove opravljati delo za čas trajanja postopka.

V času prepovedi opravljanja dela ima delavec pravico do nadomestila plače v višini polovice njegove povprečne plače v zadnjih treh mesecih pred uvedbo postopka odpovedi.

Pri takšni odpovedi odpovednega roka ni.

Za zaključek bi opozorila, da v vsakem individualnem primeru gre za specifične in kompleksne zadeve, ki naj jih rešujejo specializirani strokovnjaki ter zagotovo velja upoštevati stari rek »le čevlje sodi naj kopitar«.

Poslovni nasvet pred vašimi vrati

Brezplačno svetovanje in pomoč pri iskanju mednarodnih partnerjev za:

- proizvodnjo ali distribucijo vaših izdelkov,
- dostop do novih trgov,
- tehnološke rešitve za rast inovacij v vašem podjetju,
- sodelovanje pri raziskovalno-razvojnem projektu.

www.een.si
#EENCanHelp

Spet nove možnosti prihrankov!

”KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH.”

foto: Bigstockphoto > oblikovanje: Uvid.si

..... in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

- › **Ugodnosti** pri partnerjih Mozaika podjetnih.
- › **Ugodnostih** pri OZS in območnih obrtno-podjetniških zbornicah.
- › **Ugodnosti** pri obrtnikih in podjetnikih.
- › **Plačila na obroke** doma, v tujini in na spletu. Brez menjave banke.

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Ne spreglejte izobraževanj v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije

15.

oktober

Obveznosti zavezancev po ZPPDFT-2 (izobraževanje v prostorih OZS)

Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2) določa obveznosti in ukrepe, ki jih morajo zavezanci po tem zakonu izvajati oz. sprejeti. Predavateljica bosta predstavila zakonske obveznosti, ki jih morate poznati kot zavezanec za izvajanje zakona, s poudarkom na praktičnih primerih iz prakse urada in inšpekcijskih postopkih.

Predavateljica: mag. Lucija Frlec in mag. Matej Šantej, Urad RS za preprečevanje pranja denarja

16.

oktober

Prodaja podjetja (spletni posvet)

Razgovori se izvajajo individualno, kar pomeni, da boste imeli strokovnjaka za prodajo podjetij 1 šolsko uro na voljo le zase.

Svetovalec: Tomo Senekovič

17.

oktober

Modne smernice za to jesen in zimo

Na delavnici boste izvedeli, kako lahko letos osvežite vašo poslovno garderobo.

Predavateljica: Lea Pisani

17.

oktober

Prenos družinskega podjetja – prevzem odgovornosti naslednikov in učinkovito nadaljnje vodenje (brezplačno spletno izobraževanje)

Predavatelj: Uroš Kavš, MoST inštitut

24.

oktober

Bilance niso finance (brezplačna spletna delavnica)

Da lahko preživimo potrebujemo denar in ne dobička. Računovodski izkazi ne zagotavljajo plačilne sposobnosti, zato je potrebo poznati pravila obvladovanja denarnega toka. So pa računovodski izkazi pomembni za izhodiščno oceno finančne boniteta pri bančnem zadolževanju.

Predavatelj: dr. Jožko Peterlin

28.

oktober

Ste že sprejeli ukrepe za zagotovitev pravice do odklopa? (spletno izobraževanje)

Zakon o delovnih razmerjih je lani med drugim uredil tudi pravico do odklopa, pri čemer pa je bilo sprejetje ustreznih ukrepov za zagotovitev te pravice odloženo za 12 mesecev po uveljavitvi zakona, torej do 16. 11. 2024. Rok za sprejetje ustreznih ukrepov se torej nezadržno približuje, zato na izobraževanju preverite, če ste se na uveljavitev te pravice ustrezno pripravili.

Predavateljica: Nina Ličar

17.

december

Izognite se kaznim zaradi nepravilnega obračunavanja stroškov dela in dodatkov (spletni seminar)

Na seminarju boste tako izvedeli, kako pravilno določiti zavezujočo kolektivno pogodbo dejavnosti in preveriti ali pravilno izplačujete stroške v zvezi z delom in zakonske dodatke, katera je vaša primerljiva kolektivna pogodba dejavnosti, kaj storiti v primeru, ko ni zavezujoče ali primerljive kolektivne pogodbe dejavnosti, ali pa vas zavezuje Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo.

Predavateljica: Nina Ličar

Nacionalne poklicne kvalifikacije

• NPK vzdrževalec pnevmatik/vulkanizer

- 11. 11. – pregled osebne zbirne mape
- 14. 11. – preverjanje znanja

Informacije in spletne prijave na <https://www.ozs.si/koledar>.

Kontakt: **Tina Rus** (tina.rus@ozs.si, 031 347 362)

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.ozs.si/koledar>, za dodatne informacije pa pišite na izobrazevanje@ozs.si.

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

OPOZORILO: Iz spodnjih tabel izhajajo podatki iz Uradnih listov, objavljenih do dne 30. 9. 2024.

Kako delodajalec ugotovi, katera kolektivna pogodba dejavnosti (če sploh katera) ga zavezuje?

1. korak: Najprej mora v Poslovnem registru Slovenije preveriti, katera je njegova registrirana glavna dejavnost.

2. korak: V evidenci KPD, ki jo vodi MDDSZ preveri, katera KPD vključuje šifro njegove (glavne) dejavnosti. Delodajalca lahko zavezuje več KPD.

3. korak: Preveri, ali ima KPD celotno ali delno razširjeno veljavnost. Če ima celotna KPD razširjeno veljavnost, delodajalca zavezuje. Če pa ima delno razširjeno veljavnost, je treba preveriti, ali jo ima glede dejavnosti, ki jo delodajalec opravlja (kot glavno) in član katerega delodajalskega združenja je.

4. korak: Če KPD nima razširjene veljavnosti, delodajalca zavezuje le, če je član delodajalskega združenja, podpisnika KPD.

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Podpisniki: TZS, GZS, OZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 30.6.2026

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,

46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in

47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2024 dalje	912,06	947,07	1.003,31	1.071,00	1.193,80	1.319,71	1.573,92

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 40/2021)

Podpisniki: GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ZDS in Zadrzna zveza Slovenije

Časovna veljavnost: sklenjena za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630	01.640
03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510	10.520
10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920	11.010
11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300							

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 07. 2024 dalje	763,63	837,53	927,86	1.023,65	1.146,82	1.349,35	1.524,52	1.798,23

→ Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

41 Gradnja stavb

42 Gradnja inženjerskih objektov

43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	---------------	---------------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18 in 132/20). Označene in **42.110, 42.120, 42.130** in **42.910**.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 1. 2024 dalje	676,06	750,38	831,69	921,45	977,35	1.089,13	1.156,89	1.219,57	1.412,66	1446,54	1.626,08	1.751,42	1.939,45

→ **Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije** (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)

Podpisniki: TGZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31.12.2023, normativni del kolektivne pogodbe, katerega sestavni del je tudi tarifni del, se uporablja še eno leto po prenehanju kolektivne pogodbe.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. 1. 2023 dalje	800,00	900,00	950,00	1.050,00	1.200,00	1.300,00	1.400,00	1.500,00

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije** (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje kovinskih materialov in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 3. 2024 dalje	662,94	732,54	805,62	920,46	1.005,72	1.172,76	1.372,86	1.569,48	1.851,36
na uro	3,81	4,21	4,63	5,29	5,78	6,74	7,89	9,02	10,64

→ **Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost** (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje papirne in papirno predelovalne industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	V./1	V./2	VII.	VIII.
Od 1. 7. 2024 dalje	1.253,90	1.253,90	1.253,90	1.379,30	1.504,68	1.630,07	1.880,85	2.257,02	2.507,80

→ **Kolektivna pogodba grafične dejavnosti** (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Medijska zbornica in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140
--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2024 dalje	645,44	710,00	787,46	884,26	1006,91	1155,35	1.310,27	1.813,72	2.188,06

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije** (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za elektroindustrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200	95.220					

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2024 dalje	672,25	688,46	755,27	850,44	927,39	1.079,26	1.255,42	1.433,60	1.686,27

→ **Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za kovinsko industrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 9. 2023 dalje	650,76	709,92	786,48	896,10	976,14	1.143,18	1.332,84	1.520,76	1.799,16
na uro	3,74	4,08	4,52	5,15	5,61	6,57	7,66	8,74	10,34

→ **Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije**

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za nekovine in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 1. 2024 dalje	615,36	683,74	758,33	849,49	957,23	1.075,34	1.164,43	1.307,40	1.653,41

→ **Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti**

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Podpisniki: ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ **Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje lesne in pohištvene industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje	477,92	521,76	574,94	637,26	712,24	831,92	937,07

→ **Kolektivna pogodba za cestni potniški promet** (Ur. l. RS, št. 197/20)

Podpisniki: GZS – Združenje za promet, ZDS in OZS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 163/21).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost 49.310 ali 49.391.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Vozno osebje
od 1. 6. 2023 dalje	806,09	837,54	916,87	1.034,12	1.124,10	1.325,76	1.458,83	1.240,00

→ **Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva** (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Podjetniško trgovska zbornica

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2024 dalje	695,36	792,92	890,03	1.001,30	1.119,52	1.335,10	1.515,88	1.807,91	2.169,50

→ **Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo** (Ur. l. RS, št. 46/23 in nasl.)

Podpisniki: GIZ – Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije (ZDOPS)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: Ne.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so člani pogodbene stranke (ZDOPS) in ki kot glavno dejavnost opravljajo obrtno dejavnost po Uredbi o obrtnih dejavnostih in Listi dejavnosti, ki se po Obrtnem zakonu običajno opravljajo na obrtni način.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih za (174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1.3.2024	813,79	935,75	987,56	1.045,84	1.119,23	1.171,04	1.199,10	1.341,57

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2024

Obvestilo FURS z dne 11. 12. 2023

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.755,00		16 %
8.755,00	25.750,00	1.400,80	+ 26 % nad 8.755,00
25.750,00	51.500,00	5.819,50	+ 33 % nad 25.750,00
51.500,00	74.160,00	14.317,00	+ 39 % nad 51.500,00
74.160,00		23.154,40	+ 50 % nad 74.160,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2024 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	729,58		16 %
729,58	2.145,83	116,73	+ 26 % nad 729,58
2.145,83	4.291,67	484,96	+ 33 % nad 2.145,83
4.291,67	6.180,00	1.193,08	+ 39 % nad 4.291,67
6.180,00		1.929,53	+ 50 % nad 6.180,00

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2024:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	16.000,00	5.000,00	+ (18.761,40 - 1.17259 x skupni dohodek)
16.000,00		5.000,00	

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	1.333,33	416,67	+ (1.563,45 - 1.17259 x bruto dohodek)
1.333,33		416,67	

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obvesti delodajalca) se davčna osnova zmanjša za 416,67 eura.

2. Osebne olajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	18.188,61	1.515,72
zavezancu po dopolnjenem 70. letu	1.500,00	125,00
zavezancu, ki prostovoljno in nepoklicno opravlja operativne naloge zaščite, reševanja in pomoč nepretrgoma najmanj 10 let	1.500,00	125,00

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500 evrov.

Za rezidenta, prejemnika dohodka iz delovnega razmerja, do dopolnjenega 29. leta, znaša 1.300 evrov. Olajšava se prizna na letni ravni, sorazmerno glede na število mesecev delovnega razmerja v davčnem letu, pri čemer se upošteva vsak polni mesec zaposlitve.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.698,00	224,83
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	9.777,00	814,75
za drugega vzdrževanega otroka	2.933,00	244,42
za tretjega vzdrževanega otroka	4.892,00	407,67
za četrtega vzdrževanega otroka	6.851,00	570,92
za petega vzdrževanega otroka	8.810,00	734,17

Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.959,00 eura (mesečno za 163,25 evrov)

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.698,00	224,83

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko

Največ do zneska premije, ki je enak 24% obveznih prispevkov za PIZ za zavarovance oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.903,66 evrov letno.

6. Minimalna plača

Minimalna plača	v eur
1.1.2024 - 31.12.2024	1.253,90

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
60% PLP	2.220,95	1.332,57	od 1.3.2024 do 28.2.2025

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV SEPTEMBER 2024

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
1. Prehrana med delom	
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	7,96 EUR na dan
1.2.	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (7,96 EUR) prišteje še 0,99 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela	
2.1.	v višini 0,21 EUR za vsak polni kilometer razdalje med običajnim prebivališčem in mestom opravljanja dela za vsak dan prisotnosti na delu
2.2.	do višine 140 eur, če je delavec prisoten najmanj en dan na delu in oddaljen najmanj 1 km od mesta opravljanja dela
3. Dnevnica za službena potovanja v RS	
3.1. nad 6 do 8 ur	9,69 EUR
nad 8 do 12 ur	13,88 EUR
nad 12 ur	27,81 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (UL št. 76/2019)	
4.1. nad 6 do 8 ur	25% dnevnice
4.2. nad 8 do 14 ur	75% dnevnice
4.3. nad 14 do 24 ur	cela dnevnic
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	55 EUR
4.3.2. Hrvaška, Bih, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolarija, Romunija	40 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15%
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90% zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju	
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,43 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prenočevanje na službenem potovanju	
prenočevanje na službenem potovanju	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
7. Terenski dodatek	
terenski dodatek	5,84 EUR na dan
8. Nadomestilo za ločeno življenje	
nadomestilo za ločeno življenje	434 EUR na mesec

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)	
9. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	Neobdavčen in neoprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.	
10. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade		
za 10 let delovne dobe	30% PLP	666,29 EUR
za 20 let delovne dobe	45% PLP	999,43 EUR
za 30 let delovne dobe	60% PLP	1.332,57 EUR
za 40 let delovne dobe	75% PLP	1.665,71 EUR
11. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	300% PLP	6.662,85 EUR
12. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	5.000 EUR	
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	5.000 EUR	
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	2.000 EUR	
13. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
dijaki in študenti	15% PLP	333,14 EUR
14. Plačila vajencem		
Do višin, ki jih kot minimalno višino vajeniške nagrade določa Zakon o vajeništvu		

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna letna plača zaposlenih v RS (PLP)
julij 2024	2.379,68	2.220,95 EUR

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ne določa pravic delavcev, torej višine povračil stroškov do katerih je delavec upravičen z delovnopravno zakonodajo, temveč le neobdavčeno višino povračila.

Opozarjamo na sodbo Vrhovnega sodišča VIII Ips 26/2022 z dne 29. 11. 2022. Sodišče je v navedeni sodbi odločilo, da se v pravni praznini, davčna Uredba uporabi kot relevantna pravna podlaga za določitev višine povračil stroškov, če delodajalca ne zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti, niti ne obstaja morebitna primerljiva in zanj uporabljiva druga kolektivna pogodba.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Od 1.4.2024 dalje znaša 46,28 eur. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Znesek prispevka za obdobje **od 1.1.2024 do 31.12.2024** znaša **46,87 EUR** (11,72 EUR + 35,15 EUR). Prispevek plačujejo zavezanci mesečno **do 20. v mesecu** za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih – september 2024

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
2.220,95	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.332,57	7.773,33
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		206,55	1.204,87
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		117,93	687,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	324,48	1.892,81
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		84,75	494,38
Obvezni zdravstveni prispevek	pavšalni znesek		35,00	35,00
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		87,42	509,93
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		7,06	41,20
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	214,23	1.080,51
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		1,33	7,77
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,33	7,77
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,66	15,54
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,87	10,88
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,80	4,66
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,67	15,54
Skupaj drugi prisp.			5,33	31,08
PRISPEVKI SKUPAJ			544,04	3.004,40

Vir: FURS

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) – september 2024

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			90 % PP**	3,5 PP***
2.220,95	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.998,86	7.773,33
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		309,82	1.204,87
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		176,90	687,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	486,72	1.892,81
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		127,13	494,38
Obvezni zdravstveni prispevek	pavšalni znesek		35,00	35,00
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		131,13	509,93
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		10,59	41,20
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	303,85	1.080,51
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		2,00	7,77
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		2,00	7,77
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	4,00	15,54
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		2,80	10,88
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		1,20	4,66
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	4,00	15,54
Skupaj drugi prisp.			8,00	31,08
PRISPEVKI SKUPAJ			798,57	3.004,40

Vir: FURS

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokojencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokojencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	od 1.3.2024 do 28.2.2025	7,21	10.781,07
Študenško delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR	
	od 3.2.2024	7,21	

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2023 (PP): 2.220,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2024 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 2.220,95 = 1.332,57 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.220,95 x 3,5 = 7.773,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezancu elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Na podlagi drugega odstavka 48. člena ZZZVZ se za obdobje od januarja 2024 dalje plačuje tudi obvezni zdravstveni prispevek v višini 35 evrov za posamezni koledarski mesec ne glede na število dni zavarovanja v koledarskem mesecu

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2023 (PP): 2.220,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2024 znaša 90 % zadnje znane povprečne letne plače: 90 % od 2.220,95 = 1.998,86 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.220,95 x 3,5 = 7.773,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezancu elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Na podlagi drugega odstavka 48. člena ZZZVZ se za obdobje od januarja 2024 dalje plačuje tudi obvezni zdravstveni prispevek v višini 35 evrov za posamezni koledarski mesec ne glede na število dni zavarovanja v koledarskem mesecu

Prevzem odgovornosti naslednikov družinskega podjetja (2. del)

Kar dve tretjini družinskih podjetij propadeta ob prenosu družinske dejavnosti na naslednjo generacijo. Ne zaradi davkov. Ključen problem je prevzem odgovornosti naslednikov in nadaljevanje uspešnega vodenja podjetja. Da se uspešno vodenje nadaljuje le v tretjini primerov, je več razlogov.

Vse prevečkrat se obremenjujejo predvsem z davki. Ti sploh niso problem. Če se premoženje podarja na prvi dedni red, se davčna obveznost odloži. Davka se torej ne plača. **Lahko pa se še kako »plača«, če podjetje ni**

ustrezno vodeno in pod vodstvom naslednikov propade.

Starši, podjetniki, ki prenašajo podjetje, se vse preveč ukvarjajo z davki. Najbolj jih skrbi, kolikšna bo davčna

obremenitev. Ob tem »pozabijo« na pravočasen prenos odgovornosti na naslednike in mentorstvo. Marsikateri starš tudi ni učitelj in se tukaj zatakne. Mnogi silijo potomce v prevzem posla, čeprav slednji niso motivirani za pre-

Bigstock

vzem odgovornosti. Večina staršev čaka vse do upokojitve in še čez.

Kako naj bi izgledal uspešen prenos odgovornosti na naslednike?

1. Starši bi se morali s potomci o tem resno pogovarjati vsaj 5 let pred upokojitvijo.

2. Zelo smiselnih bi bilo več resnih pogovorov o motivaciji in razlogih za njo.

3. Za preveritev kapacitet naslednikov bi bilo dobro povprašati strokovnjake.

4. Potrebno je narediti jasen vsebinski in časovni načrt prenosa odgovornosti.

5. Jasna časovnica postopnega umika staršev na mentorsko funkcijo je nujna.

6. Obenem pa dogovor, kdaj, kaj in kako nasledniki postopno prevzemajo odgovornost.

7. Kaj so končne funkcije naslednikov. In česa ne bodo počeli.

Velikokrat slišimo idejo staršev, da bodo nasledniki prevzeli še njihove naloge. Nasledniki odkimavajo, da že svojih nalog ne zmorejo opravljati. Starši vztrajajo, da bodo že nekako zmogli. Češ, komu pa bomo sicer predali naše naloge.

Po drugi strani veliko upokojenih staršev zatrjuje, da več ne počnejo nič posebnega. Nasledniki so prevzeli posel. Sami so zgolj še v podporo. Potem mama nekako prizna, da vodi še vse finance, plačila ... Oče pa ima nekaj svojih nalog, ki jih opravlja samostojno.

Začnemo se pogovarjati, da bi za nadomestilo očeta potrebovali novega zaposlenega. Mamo bosta naslednika težko nadomestila, ker sta že tako preobremenjena. Finance bi bilo smiselno obdržati v družinskem krogu. Nobena od partnerk tega ne bi počela. Bomo to nalogo zaupali računovodji? Zunanjemu direktorju?

Sinova nista sposobna nadomestiti očeta

Oče direktor je že deset let v pokoju. Šteje čez sedemdeset let. Dolgo je odlašal, na koncu se je le odločil, da je napo-

čil čas, da postopno izpreže. Dal si je še pet let časa. Do svojega skoraj osemdesetega leta je nameraval postopno prepuščati funkcije svojima sinovoma. Ta dva sta bila nad idejo zgrožena. Imela sta že več kot preveč dela in razmišljala, kako se razbremeniti.

Starejši vodi prodajo in komercialo. Mlajši je tehnolog in vodja tehničnega dela. Njuna ideja je bila, da bi poiskali zunanjega direktorja. Poleg tega sta želela še vsak svojega pomočnika. Mlajši si pri štiridesetih letih želi ustvariti družino. Zaradi prekomernega dela do sedaj enostavno ni imel časa za zasebno življenje.

Očetu ideja sinov ni bila všeč. Zatrjeval je, da bodo s tem uničili podjetje s 26 zaposlenimi. Sinova sta mu nasprotovala, da bo ravno obratno. Sedaj so kadrovske podhranjeni in izgubljajo veliko priložnosti. Poleg tega imajo zaradi preobremenitev nepotrebne reklamacije. Razlagala sta, da je teh toliko, da bi zagotovo pokrili tri nove plače.

Oče je trmasto vztrajal pri svojem. Od sinov je zahteval, da naredita načrt, kdaj in katere njegove naloge bosta prevzela. Potrebovali smo kar tri srečanja, da smo očeta postopno omehčali. Na koncu smo izbrali primerne direktorja, ki bo nadomestil očeta. Sinova svojih pomočnikov še nimata. Smo pa naredili konkreten popis nalog, ki jih bosta predala novim zaposlenim.

Sestri se »grebeta« za prevzem podjetja

Turistično podjetje sta starša dolgo gradila. Vse od osamosvojitve sta postopno gradila objekte, blagovno znamko in krog stalnih gostov. Ustvarila sta stabilno podjetje, ki bazira na gostih, ki se redno vračajo. Z njimi sta ustvarila prišten, prijateljski stik. Gosti se počutijo domače in zaželeno.

Hčeri sta zaposleni v podjetju. Starša sta nam pojasnila, da obe želita prevzeti podjetje. **Njuna ključna motivacija je visoka plača.** Med seboj se ne razumeta. Konflikt je v zadnjem času še narasel. Njuni družini sta med seboj skregani, kar pomeni, da se skupaj ne družijo s starši.

Poleg tega starša skrbi še nekaj zadev:

– Obe sta se že večkrat zapletli v preprič z gosti.

– Nobene hčere ne vidita kot strateško vodjo dejavnosti.

– Večkrat je vsaka zase in tudi skupaj staršem očitala, da sta preveč tradicionalna.

Naš odgovor je bil zelo enostaven. Prodajta podjetje. Druga možnost je, da ohranita lastništvo in najdemo operativnega direktorja. Slednji bo podjetje vodil po vajinih navodilih. Dejavnost vam bo v prvem ali drugem primeru zagotovila varno starost.

Starša sta se ob našem predlogu zdrznila: »Nimava srca, da bi to naredila hčerкам.« Večkrat smo že slišali tak odgovor. Poleg tega se je izkazalo, da je oče tako navezan na podjetje, da ga ne bi prodal za nič na svetu. Pojasnil je, da bi lahko potem kar umrl.

Scenariji v tem primeru:

1. Če bosta deleže podarila obema hčerama, bo prej ali slej sledil kolaps zaradi konfliktov.

2. Če bo prevzemnica ena sama, bo druga staršem to zamerila. Verjetno tudi pretrgala stike.

3. Če starša obdržita lastništvo, se bodo konflikti med sestrama in tudi s starši stopnjevali.

Marsikateri podjetnik odlaša z upokojitvijo ravno zaradi strahu pred predajo odgovornosti. Obenem se oklepajo svojega »otroka« z vsemi štirimi. To ne pelje nikamor. Prej ali slej pride »Matilda s koso« in takrat je potrebno položiti račun.

Odlašanje se nikoli ne izplača. Imeli smo veliko strank, ki jim naš odgovor ni bil všeč. Čez pet, sedem let so do nas prišli z istim problemom, le starejši. V tem času se je problem samo še poglobil. Zaradi starosti so izgubili tudi nekaj opcij, ki so bile pred leti še na voljo.

Dva brata in dve podjetji

Oče je dejavnost začel že pred tridesetimi leti. Žena se mu je kmalu pridružila pri vodenju računovodstva in administracije. Posel je rasel. Po nekaj letih se je podjetju pridružil najstarejši

sin. Štel je zgolj osemnajst let. Ker mu je bil posel všeč, se je takoj po dokončani triletni srednji šoli zaposlil v očetovem podjetju.

Po nekaj letih je uvidel, da lahko tudi sam pridobiva posle. Ugotovil je, da lahko na ta način več zasluži. Ker oče tega ni smatral kot direktno konkurenco, je sin odprl popoldanski s. p. Delno je delal v očetovem podjetju, delno zase. Vsaj do neke mere je bilo sporno, da je uporabljal sredstva očetovega podjetja. Kasneje je ustanovil svoje podjetje. Način dela se ni spremenil.

Čez nekaj let se je očetovemu podjetju pridružil mlajši sin. Zaposlil se je kot vodja operative in izvajanja projektov. Skrbi tudi za zaposlene. V vseh teh letih niso jasno določili poslovnih razmerij. Danes je v podjetjih kaos. Sredstva si malce delijo, enako zaposlene. Delujejo po principu vse je naše.

Sedaj ko se oče upokojuje, se je to izkazalo kot zelo slabo. Starejši za uspešno poslovanje ne potrebuje očetove podpore. Mlajši se ne čuti dovolj sposobnega, da bi samostojno prevzel očetovo podjetje. Poleg tega je vse skupaj med seboj pomešano. Ne ve se, kdo »pije in kdo plača«.

Mama brani starejšega sina. Oče je na strani mlajšega. Brata sicer nista v konfliktu. A sta zelo daleč, da bi bila na isti valovni dolžini. Če bi šla v skupno solastništvo, bi starejši dobesedno »pojedel« mlajšega. Oče se tega zaveda. Njegova edina želja je nadaljevanje posla.

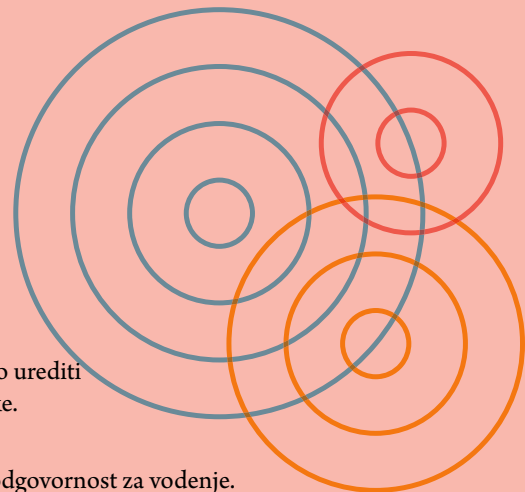
Kdo? Starejši si tega ne želi. Mlajši se zaveda, da nima prodajnih kapacitet in da ne bo zmož. Med družinskimi člani vlada precejšnja napetost, ki meji na konflikt. Predlagali smo, da mlajšemu najdemo primerne komercialista. Oče je prepričan, da to ne bo šlo.

Niso pomagale vse naše reference za iskanje primernih vodij. Oče enostavno ne verjame, da obstaja taka oseba. Ko smo predlagali prodajo podjetja, se mu je skoraj zmešalo. Začel nam je očiti, da ne vemo, kaj govorimo. **Njegov izziv je, da si je že v naprej ustvaril zanj edini možni scenarij – da mlajši prevzame njegovo podjetje.**

Kljub temu da mlajši ve in jasno pove, da tega ne bo zmož. Oče trma-

Spletna delavnica

PRENOS DRUŽINSKEGA PODJETJA – PREVZEM ODGOVORNOSTI NASLEDNIKOV IN UČINKOVITO NADALJNJE VODENJE

Na spletni delavnici razjasnimo, kaj je potrebno urediti za učinkovit prenos odgovornosti na naslednike.

Teme:

- Kdaj in kako nasledniki prevzamejo polno odgovornost za vodenje.
- Potrebni družinski dogovori v zadovoljstvo vseh članov družine.
- Načrtovanje potrebnih korakov prenosa družinskega podjetja.
- Razlaga različnih družinskih primerov iz naše dobre prakse.
- Davčno pojasnjevanje in postopek prenosa s. p. na d. o. o.

Ustanovitelj MoST inštituta Uroš Kavs vas bo 90 minut vodil skozi postopek in tematike prenosa podjetja. Odgovoril bo na vaša vprašanja. Možnost boste imeli tudi rezervirati termin za brezplačni informativni sestanek.

Delavnica je primerna predvsem za:

- družinska podjetja z več kot petimi zaposlenimi,
- lastnike podjetij, ki se boste v naslednjih letih upokojili,
- naslednike podjetij, ki jih prevzemajo samostojno ali v solastništvu s svojimi sorodniki.

Vabljeni vsi družinski člani, ki ste aktivno vpeti v podjetje.

Brezplačna spletna delavnica bo v **četrtek, 17. oktobra**, od 13.00 do 14.30.

Prijave sprejemamo preko spletne prijavnice na <https://www.ozs.si/koledar>. Prijava je obvezna, ker boste le na ta način prejeli link za spremljanje.

Reference MoST inštituta

Izkušnje s prestrukturiranjem in urejanjem medsebojnih lastniških razmerij imajo iz najrazličnejših dejavnosti. Delajo tako z malimi podjetji kot s tistimi z več sto zaposlenimi.

V zadnjih štirih letih so prenesli vodenje podjetja na naslednike v 108 družinskih podjetjih.

Ustanovitelj Uroš Kavs že 12 let svetuje družinskim in solastniškim podjetjem. Leta 2017 je izdal knjigo *Kako družinskemu podjetju zagotoviti uspešno prihodnost*, ki je polna različnih primerov iz njegove prakse.

sto vztraja pri svojem. Zaveda se tudi, da brata ne bosta mogla sodelovati. V resnici sta samo dve možnosti. Prodaja podjetja. Ali najti ustreznega tržnika, ki bi postal tudi delni lastnik. S primerno osebo bi mlajši zagotovo dobro vodil

podjetje. Razen trženja, mu namreč ležijo vsa ostala področja poslovanja.

UROŠ KAVS, MoST INŠTITUT,
WWW.MOST-INSTITUT.COM

GOSTILNA SLOVENIJA

Štirje novi v družbi priznanih gostiln z znakom Gostilna Slovenija

Sekcija za gostinstvo in turizem pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije je ob podpori Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport ter Slovenske turistične organizacije prenovila blagovno znamko Gostilna Slovenija ter ji tako dala nov zagon. Na današnji predstavitvi aktivnosti ob prenovi znamke so znak Gostilna Slovenija prejele še štiri gostilne – Gostilna Avsenik iz Begunj na Gorenjskem, Gostilna in hotel Kunst iz Leskovca pri Krškem, Gostišče Tolc iz Sorice in Gostilna pri Žabarju iz Ljubljane.

Med osrednjimi govorniki na današnji novinarski konferenci je bil **Matjaž Han, minister za gospodarstvo, turizem in šport**, ki je med drugim poudaril: »Na ministrstvu skupaj s Slovensko turistično organizacijo projekt blagovne znamke Gostilna Slovenija podpiramo že od samega začetka. Verjamemo v njegovo pomembno vlogo pri spodbujanju trajnostne in kakovostne gastronomije ter ohranjanju naše tradicije. Slovenija je dežela z bogatimi družinskimi tradicijami in vrhunsko kulinarijo, ki si zasluži, da jo delimo s svetom.« Han je še dodal, da bodo na ministrstvu naredili vse, da bodo sopotnik tega projekta, ki ga moramo podpreti tudi zaradi prepoznavnosti Slovenije.

Da so tradicionalne slovenske gostilne del naše kulinarčne identitete, pa meni **Blaž Cvar, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije**. »Še nedolgo nazaj smo se ozirali v sosednje države in hrepeneli po tem, da bi tudi

mi imeli Michelinove zvezdice. V Michelinov vodnik je bilo za leto 2024 uvrščenih kar 63 restavracij, kar kaže na stalen napredek v gastronomiji. Imamo vodnik Gault & Millau in številna druga priznanja, Slovenija pa je danes visoko v vrhu na kulinarčnem zemljevidu sveta. Prav zato je še toliko bolj pomembno, da ne pozabimo svojih korenin. Zato si želim, da bi ob vseh teh dosežkih in preboju na kulinarčnem področju, ki smo ga naredili v zadnjem obdobju, ohranili našo kulinarčno identiteto. In prav z aktivnostmi pri prenovi blagovne znamke Gostilna Slovenija lahko ta cilj izpolnimo.« Cvar je na koncu predlagal, da sekcija spiše pobudo, da bi imeli po vzoru spodbud za prevzemnike slovenskih kmetij podobne spodbude tudi za prevzemnike slovenskih gostiln.

OZS v okviru projekta Gostilna Slovenija skrbi za razvoj standardov in promocijo gostiln, združenih pod blagovno znamko Gostilna Slovenija. Gostilne preveri strokovna komisija, za pridobitev znaka in znamke Gostilna Slovenija pa morajo ustrezati posebnim pravilom, merilom in kriterijem. O teh je spregovorila **Patricija Furlan, predsednica Sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS**. »Gostilne morajo izpolnjevati pogoje na področju zunanje in notranje ureditve lokalov, v ponudbi prevladujejo hišne, lokalne in regionalne jedi, seveda tudi ustrezna živila in živilski proizvodi lokalnih predelovalcev, živila z zaščitenim geografskim poreklom, način střežbe in vrsta drugih sestavin, ki sooblikujejo upravičenost

do uporabe blagovne znamke in znaka Gostilna Slovenija. Pri prenovi znamke Gostilna Slovenija smo uvedli dodatna merila kakovosti in trajnostnega ravnanja gostiln. Po novem so do znaka upravičene tudi gostilne, ki niso članice OZS,« je pojasnila.

Med aktivnostmi ob prenovi znamke bo OZS izvedla tudi recenzije za dvig kakovosti med obstoječimi imetniki znaka Gostilna Slovenija. Projekt Gostilna Slovenija podpira tudi Slovenska turistična organizacija, ki tudi sicer izvaja številne aktivnosti na področju slovenske gastronomije.

O podpori blagovni znamki Gostilna Slovenija je spregovorila **direktorica Slovenske turistične organizacije, mag. Maja Pak Olaj**. »STO s sodelovanjem pri projektu Gostilna Slovenija zaokrožuje strateški okvir razvoja in promocije celovite gastronomske ponudbe Slovenije s poudarkom na gostinskih ponudnikih, ki gradijo na bogatih družinskih tradicijah in hkrati zagotavljajo vrhunsko kakovost. S tesnim sodelovanjem pri nadgradnji znamke Gostilna Slovenije na STO spodbujamo ohranjanje avtentičnosti okusov in tradicije, obenem pa podpiramo trajnostno poslovanje in visoke standarde kakovosti. Gostilna Slovenija odlično odgovarja na trenutno povpraševanje in odpira nove priložnosti tudi za razvoj lokalnih skupnosti in trajnostnega turizma,« je dejala in dodala: »S prisotnostjo gastronomskih vodičev smo močno dvignili prepoznavnost Slovenije. Ob tem je pomembno, da je Slovenija na prvem

mestu po številu zelenih zvezdic na prebivalca, zato dajemo res velik poudarek trajnosti. Letos smo pripravili tudi ambiciozen promocijski načrt za Gostilno Slovenije.«

Na novinarski konferenci je nastopil tudi **Primož Pintar**, ki skupaj z ženo vodi **Gostišče Tolc**. Strinjal se je z Olaj Pak, da domači in tuji turisti iščejo tradicionalne jedi. »Ključ do uspeha je v povezovanju, izmenjavi izkušenj in verjamem, da lahko skupaj dosežemo več. Doma smo se pogovarjali, kako biti boljši, kako se povezati z lokalnimi dobavitelji. Znak Gostilna Slovenija je nagrada za dosežanje delo in hkrati tudi zaveza, da ne pozabimo na tradicijo, jo ohranjamo in smo ponosni nanjo. Najbolj pomembno pa je, da goste očaramo, da jim vzbudimo pozitivna čustva, da širijo glas o naši kakovosti v svet,« je še dejal Pintar.

Štiri gostilne prejele znak Gostilna Slovenija

Ob robu novinarske konference so podelili znake štirim novim članom družine Gostilna Slovenija. Znak so prejele Gostilna Avsenik, Gostilna in hotel Kunst, Gostišče Tolc in Gostilna pri Žabarju.

Predsednik strokovne komisije blagovne znake Gostilna Slovenija je **prof. dr. Janez Bogataj**. Ob podelitvi znakov je izpostavil: »Moje srce in duša sta danes židane volje, ker oživljamo Gostilno Slovenija. Mislim, da je to zelo pomembno, saj so konec koncev to že vsi poudarili. Gostilna Slovenija pokriva vsa tista temeljna področja, ki so danes značilna za kulinarčno ponudbo v svetu, in sicer gastronomska dediščina, trajnostno, vzdržno in sonaravno ter prehrana štirih letnih časov. Mislim, da je to odlično izhodišče, na osnovi katerega bodo še v večjem številu prihajali v naše gostilne.«

MIRA ČREŠNAR

I FEEL
SLOVENIA

NOVI NOSILCI ZNAKA GOSTILNA SLOVENIJA

Gostilna Avsenik

Gostilno Avsenik skupaj s sobami za goste in muzejem Avsenik vodi glasbena družina Avsenik. Gostilna »Pri Jožovcu«, kot se je imenovala na začetku, v središču Begunj deluje od leta 1865, od druge polovice 20. stoletja pa velja za središče in zibelko slovenske narodnozabavne glasbe. Gostilna Avsenik je poznana po dobri domači, tradicionalni slovenski hrani, ki je pripravljena po starih receptih s priokusom sodobne kuhinje. Poleg klasičnih jedi postrežejo tudi jedi na temo Avsenikove glasbe.

Gostilna in hotel Kunst

Gostinska tradicija družine Kunst sega v leto 1966, danes pa jo v Leskovcu pri Krškem uspešno vodi in nadgrajuje že tretja generacija. Jedilni list oziroma njihov Priporočnik sledi letnim časom in ponuja izbrane jedi, ki so pripravljene iz lokalnih, svežih ter sezonskih sestavin. Zvezdi na meniju sta, poleg vrste drugih tradicionalnih jedi, krškopoljec in kopun. Pomemben del ponudbe so keteringi in sladice, na svoj račun pa pridejo tudi ljubitelji posavskih vin, ki jih točijo v vinoteki.

Gostišče Tolc

Gostišče Tolc, ki se nahaja v Sorici, rojstnem kraju slikarja Ivana Groharja, vodita zakonca Primož in Metka Pintar. Slovi po družinski gostoljubnosti in odlični slovenski kulinariki. Domačo moderno kuhinjo zaznamujejo sezonske lokalne sestavine, ki jih v veliki meri sami pridelajo na ekološki način na svoji kmetiji z več kot osemstoletno tradicijo oziroma jih kupijo od lokalnih dobaviteljev. »Sorško domače malo drugače,« pravijo in gostom ponudijo družinsko gostoljubje, tradicijo in naravo. Gostinsko ponudbo dopolnjuje sedem udobnih sob in apartmajev ter vinska klet.

Gostilna pri Žabarju

Gostilna pri Žabarju je ljubljanska gostilna s tradicijo, saj v njej gostom strežejo že več kot sto let. Gostilna pri Žabarju, ki jo vodi družina Robežnik, je znana predvsem po ocvrtih žabjih krakih, specialiteti ljubljanskega barja, po katerih je tudi dobila ime. Ponudba gostilne je klasična, vendar sledi sodobnim kulinarčnim smernicam, svoje barve dodajo letni časi in slovenski običaji. Vabljava je ponudba domačih tort in sladoleda iz njihove slaščičarne. Poleg tega pa gostom nudijo tudi prenočišča.

STROKOVNO SREČANJE LESARJEV

Zanimive vsebine in prijetno druženje

Člani Sekcije lesnih strok pri OZS so se minuli mesec tradicionalno družili Na jasi v Miklavžu pri Taboru. Zanimiva predavanja in predstavitve so dodatno popestrili sponzorji srečanja, ki so udeležencem predstavili svojo ponudbo opreme, izdelkov in storitev. Dogodek vselej pritegne lepo število članov sekcije lesnih strok, ki srečanje izrabijo tudi na navezovanje in negovanje prijateljskih vezi.

Uvodoma so zbrane vodoma so zbrane pozdravili predsednik Sekcije lesnih strok **Alojz Selišnik**, predstavnik direktorata za lesarstvo pri MGTŠ **Zoran Bicman** in generalni direktor OZS **Danijel Lamperger**, ki jim je predstavil tudi trenutne aktivnosti zbornice na področju zastopanja. Pri tem je omenil delovanje ESS, spremembe pravilnikov in zakonov, pri čemer je izpostavil spremembe na področju davkov.

V nadaljevanju so lesarji spoznavali novo evropsko uredbo o preprečevanju krčenja in degradacije gozdov, ki prepušča uvoz, prodajo in izvoz izdelkov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov na trgu EU. **Samo Tuma** iz Bureau Veritas je med drugim pojasnil, da je glavni namen uredbe zmanjšati vpliv evropske porabe na svetovne gozdove, zaščititi biotsko raznovrstnost in se boriti proti podnebnim spremembam, nanaša pa se na les, palmovo olje, sojo, kavo, kakav, gumo in goveje meso ter tudi na vse druge izdelke, ki so proizvedeni iz teh (npr. pohištvo, pnevmatike, usnje in papirnati izdelki ...). Poudaril je še, da bodo morala velika podjetja, ki te izdelke dajejo na trg EU, že po 31. decembru 2024 dokazovati, da njihovi izdelki niso povezani z nezakonitim krčenjem ali degradacijo gozdov, za mala in srednje velika podjetja pa bo ta obveza začela veljati 30. junija 2025.

Pozornost so namenili še zavarovanju pogodbenih obveznosti v fazi sklenitve pogodbe. Na ključna vprašanja jim je odgovoril **iz. prof. dr. Jaka Cepec** z Ekonomske fakultete. Z direktorjem centra za kibernetično varnost pri podjetju Anni **Tonijem Jeršinom** so se dotaknili trendov v kibernetični varnosti in ugotavljali, zakaj se dogajajo različni incidenti,

ki so ključni izzivi za podjetja, in kako okrepiti poslovne sisteme pred grožnjami. Vsebinski del srečanja je zaključila Biserka Kišič, strokovnjakinja za digitalni marketing, ki je spregovorila o uporabi ChatGPT-ja in sodobnih orodij umetne inteligence za delo in prodajo.

Poleg tega so del srečanja namenili predstavitvi ključnih področij projekta **LifeLongWood** (Interreg SI-AT 2021–2027), v katerem Sekcija lesnih strok pri OZS kot vodilni partner sodeluje še s tremi partnerji iz Slovenije in Avstrije. Poudarek je predvsem na čezmejnem sodelovanju za promocijo lesa kot vira in poklicnega področja prihodnosti. Ob tej priložnosti so strokovne sodelavke v projektu povabile podjetnike, naj se vključijo v brezplačne aktivnosti, ki vključujejo mednarodne dogodke za razvoj poslovnih idej, različne delavnice, obiske mladih v podjetjih in promocijske aktivnosti.

EVA MIHELIC

Interreg Sofinancirana EVROPSKA UNIJA
Kofinanciert von der EUROPÄISCHEN UNION

Slovenija – Österreich

LifeLongWood

Udeležba na strokovnem srečanju je bila **brezplačna**, za kar gre prav posebna zahvala našim partnerjem **Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport, Direktoratu za lesarstvo in SPIRIT Slovenija**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
TURIZEM IN ŠPORT

ter sponzorjem:

Emil Frey Avtocenter

rd rujzdesign

STROKOVNO SREČANJE GOSTINCEV 2024

Ponovno v Thermani Laško

Sekcija za gostinstvo in turizem pri OZS bo tradicionalno Strokovno srečanje gostincev organizirala v ponedeljek, 18. novembra 2024, v Thermani Laško, v okviru Dnevov slovenskega turizma 2024 in GTZ. Za vas pripravljamo zanimive teme, navdihujoča predavanja in podelitev priznanj najboljšim v panogi.

V okviru Dnevov slovenskega turizma in GTZ, od 18. do 20. novembra, bodo potekale zanimive strokovne delavnice in predavanja (več na www.dst.si), strokovno srečanje gostincev s podelitvijo priznanj bo v ponedeljek 18. novembra 2024. Za udeležbo na dogodku je potrebna prijava, podrobnosti o programu in

prijavi bomo pa objavili na spletni strani www.ozs.si.

Veselimo se ponovnega druženja!
V. M.

KOZMETIKI

Vabljeni na Beauty Forum München

Sekcija kozmetikov pri OZS v sodelovanju s Kremca.net v soboto, 26. oktobra vabi članice na ogled kozmetičnega sejma Beauty Forum München in sejem mineralov. Zagotovite si cenejše vstopnice, sekcija kozmetikov pa sofinancira stroške prevoza.

Potniki, ki se bodo preko Kremca.net prijavili najkasneje **do 10. oktobra**, si bodo zagotovili vstopnice po znižani ceni, in sicer po 15 evrov za sejem kozmetike in 16 evrov za sejem mineralov.

Ostali potniki prijavljeni po tem datumu si bodo morali vstopnico kupiti sami preko spleta ali na sejmišču (kozmetični sejem spletni nakup 33 evrov oziroma 43 evrov na sejmišču, sejem mineralov 18 evrov).

Cena organiziranega prevoza je 69 evrov. Za članice Sekcije kozmetikov pri OZS in eno zaposleno na podjetje pa je zaradi sofinanciranja sekcije cena 49 evrov.

Odhod avtobusa bo iz Ljubljane, potnike pa bo pobiral tudi na AC Voklo, Radovljica in Jesenice.

Pohitite s prijavo, saj je število mest omejeno. Več informacij na www.kremca.net.

Prijave in dodatne informacije na info@kremca.net ali 041 864 556, več o sejmu Beauty Forum München pa na www.beauty-fairs.de.
V. M.

CVETLIČARJI

Državna prvakinja v cvetličarstvu je Karmen Kovač Resnik

Državno cvetličarsko prvenstvo je potekalo 16. septembra v Celju in je ponovno združilo najboljše slovenske cvetličarke. Na tem prestižnem tekmovanju so udeleženci predstavili svoje kreativne ideje in inovativne cvetličarske aranžmaje s poudarkom na estetiki, tehnični natančnosti in trajnostnih pristopih v cvetličarstvu.

Zmagovalka letošnjega prvenstva je **Karmen Kovač Resnik** iz podjetja Gardenia in bo imela čast zastopati Slovenijo na svetovnem cvetličarskem prvenstvu Florint, ki bo potekalo avgusta 2025 v Haagu na Nizozemskem. To mednarodno tekmovanje bo priložnost za predstavitev slovenskih cvetličarskih mojstrov in širšemu svetovnemu občinstvu in za še večji profesionalni razvoj zmagovalca.

Drugo mesto je zasedla **Maša Troha**

(Gardenia), tretje mesto pa **Ajda Rušnik** (Isabell, d. o. o.)

Tekmovanje je obsegalo tri naloge: izdelavo šopka, aranžmaja ter zasaditve v posodi.

Razstava cvetličnih kreacij prvenstva je bila na ogled v času sejma MOS v Celju, v dvorani L1.

Dogodek sta organizirali Sekcija cvetličarjev in vrtnarjev Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje.

Karmen Kovač Resnik, državna prvakinja v cvetličarstvu

Ob tej priložnosti se sekcija zahvaljuje Šoli za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje, ki je s svojo podporo in organizacijo omogočilo izvedbo tekmovanja, in podjetju Contrast, ki je prispevalo materiale za tekmovanje.

EDINA BABNIK

PROMET

Vozniki tovornih vozil in avtobusov vabljeni na Vransko

Sekcija za promet pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije in Združenje za promet pri Gospodarski zbornici Slovenije pod okriljem Agencije za varnost prometa in partnerjev v soboto, 12. oktobra, v AMZS Centru varne vožnje Vransko pripravljata brezplačen dogodek za voznike tovornih vozil in avtobusov.

Organizatorji pripravljajo bogat program, ki bo potekal med 9. in 14. uro. Med drugim bodo predstavili, kako je potrebno vozilo pripraviti na zimske razmere, kakšne so zavorne poti v različnih razmerah na cesti, kako poteka izvajanje nadzora nad tovornimi vozili in avtobusi, pa tudi metode sprostitev za večjo osredotočenost med vožnjo.

Na poligonu bodo potekale številne

zanimive praktične delavnice, zato organizatorji priporočajo, da na dogodek prijavite tudi svoje voznike. Podrobnejše informacije in povezavo na prijavo bodo člani prejeli z rednimi e-novicami Sekcije za promet.

N. R.

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Združenje za promet

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

OGLED JEDRSKEGA REAKTORJA

Obisk članov OZS v raziskovalnem jedrskem reaktorju TRIGA

Odbor za znanost in tehnologijo pri OZS ter Institut »Jožef Stefan« sta konec septembra pripravila strokovno ekskurzijo v naš jedrski reaktor TRIGA. Več kot 50 članov OZS si je lahko ogledalo delovanje jedrskega reaktorja, pospeševalnika in aktivnosti pripadajočih laboratorijev IJS ter se z znanstveniki in raziskovalci pogovorili še o potencialnih možnostih sodelovanja.

Zbrane obrtnike in podjetnike je ugodoma pozdravil **prof. dr. Boštjan Zalar**, direktor Instituta »Jožef Stefan«, ob tem je izrazil zadovoljstvo nad visoko udeležbo članov OZS, predstavil delo IJS in reaktorskega centra ter oboje v kontekstu sodelovanja z industrijo postavil v splet trenutnih gospodarskih in družbenih razmer tako v svetu kot pri nas, sledil mu je **izr. prof. dr. Miha Čekada**, vodja odseka F3 na IJS in član našega odbora za znanost in tehnologijo. Zbrane je povabil k sodelovanju tako z IJS kot z vrsto drugih centrov znanj s katerimi odbor navezuje stike in gradi temelje sodelovanj. Pozdrave je sklenil **Joško Rozina**, predsednik Odbora za znanost in tehnologijo pri OZS, ki se je gostiteljem zahvalil za lep sprejem in pripravo strokovne ekskurzije ter vso podporo pri prizadevanjih odbora za povezovanje obrtnikov in podjetnikov z znanstveniki in raziskovalci.

Sledile so predstavitve raziskovalnih laboratorijev, ki delujejo na lokaciji jedrskega reaktorja v Dolu pri Ljubljani, njihovih projektov sodelovanja z industrijo ter možnosti povezovanja raziskovalcev

z obrtniki in podjetniki. Zbranim članom naše stanovske organizacije so se predstavili Odsek za reaktorsko tehniko, Center za energetska učinkovitost, Reaktorski infrastrukturni center RIC in Odsek za reaktorsko fiziko.

Udeleženci so se nato razdelili v skupine in se odpravili na ogled raziskovalnih laboratorijev, med katerimi sta že po pričakovanjih največ pozornosti požela obisk našega edinstvenega raziskovalnega jedrskega reaktorja in atomskega pospeševalnika za analizo materialov.

Raziskovalni jedrski reaktor TRIGA

Osnovni namen centra RIC je obratovanje in vzdrževanje raziskovalnega reaktorja TRIGA Mark II za potrebe raziskovalnih skupin na IJS in vrste drugih partnerjev. Prvenstveno je namenjen za trening in šolanje uporabe reaktorjev in jedrske tehnologije nasploh, raziskave z nevtroni in žarki gama, ter izdelavo radioaktivnih izotopov. Zanimivo je, da naš raziskovalni reaktor eden res redkih še delujočih v Evropi, zato je s programi obiskov in izobraževanj za študente in vrsto drugih, ki se morajo naučiti dela z reaktorji, v zadnjih letih povsem zaseden. V centru RIC so zato oblikovali več različnih izobraževalnih, študijskih in poljudnih programov, ki so namenjeni gostom iz domovine in tujine.

Reaktor TRIGA Mark II je izdelala znana ameriška jedrska družba General Atomics, za IJS pa bil zgrajen leta 1966. Sam reaktor je dobavila družba General Atomics, reaktorski tank, telo reaktorja

V svetu edinstvena kupola našega raziskovalnega jedrskega reaktorja.

Pogled z vrha v bazen jedrskega reaktorja z gorivnimi celicami

in ostale zgradbe pa so zgradila domača podjetja. Leta 1991 je bil rekonstruiran, obnovljen in preurejen za pulzno obratovanje. Reaktor praktično neprekinjeno obratuje že 50 let. V tem času se ni zgodila nobena nesreča ali resnejša odpoved opreme, ki bi pomenila kršenje varnostnih predpisov in standardov. V tehničnem smislu je reaktor TRIGA zmožen obratovanja še vsaj 10 let. Načrtovano je, da bo reaktor obratoval še vsaj do leta 2026.

Celotna zgradba reaktorja in kompleks, ki ga obkroža, je spomeniško zaščiten, kot zanimivost pa velja ob tem povedati, da je kupola reaktorja edinstvena tudi v svetu, konstruirana je v obliki gobe jedrske eksplozije ter hkrati

Udeleženci strokovne ekskurzije Odbora za znanost in tehnologijo pri OZS v naš edinstveni raziskovalni jedrski reaktor.

Začetek in konec (spodaj) ionskega pospeševalnika kjer se ukvarjajo z analizo sestave materialov.

edina na svetu, ki ima okna na vse strani neba in s tem znotraj laboratorija z jedrskim reaktorjem ustvari neverjeten ambient z obilo dnevne svetlobe in prečudovitim razgledom na umirjeno zeleno okolico.

Povezovanje v prihodnje

Med ogledi raziskovalnih laboratorijev so obrtniki in podjetniki ob sproščenih razpravah odpirali številne teme reševanj svojih tehnoloških problemov in z raziskovalci hkrati tudi iskali možnosti prihodnjih sodelovanj.

Strokovna ekskurzija našega odbora je med udeleženci spet enkrat pustila močan vtis in le želimo si lahko, da se ob podobni priložnosti ponovno srečamo čim prej.

ANTON ŠIJANEC

Ogled nadzorne sobe, gorivne celice, prevzem geigerjevih števec pred vstopom in dekontaminacija ob odhodu iz kupole jedrskega reaktorja.

**Institut
"Jožef Stefan"
Ljubljana, Slovenija**

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

SEKCIJA SLIKOPLESKARJEV, FASADERJEV IN ČRKOSLIKARJEV

Letošnje srečanje in piknik slikopleskarjev

Slikopleskarji so delovni ljudje, zato je prav, da vsaj enkrat na leto odložijo pleskarsko orodje ter se v sproščenem vzdušju srečajo in poveselijo. Naporen vsakdan njihovih delovnih ekip so zato septembra zamenjali za zdaj že tradicionalno srečanje in piknik. Letos so se srečali Na jasi v idiličnem okolju Hiše Lisjak v Taboru blizu Vranskega ter svoje člane, partnerje in sodelujočo industrijo v velikem številu povezali v splet poslovnih razprav, predstavitev novosti in sproščenega vzdušja piknika.

Tudi tokrat med dobrimi 150 udeleženci dogodka ni manjkal nihče, ki soustvarja delo njihove strokovne sekcije, skrbi za kvalitetni prenos znanj na mlade ali s svojo ponudbo deluje v podporo njihovih dejavnosti. Rdeča nit dogodka je bilo torej druženje slikopleskarjev in strokovno povezovanje s predstavniki partnerjev in pokroviteljev, ki so sodelovali na dogodku, vsi skupaj pa so se cel dan zabavali ob nastopih izbrancev Radia Veseljaka.

Humanitarna akcija bo znova konec novembra

Zbrane je uvodoma pozdravil gostitelj dogodka **inž. Matjaž Majdič**, predsednik strokovne sekcije, ki je opisal delovanje in prizadevanja sekcije v zadnjem času ter ob zaključku izrazil zahvalo tako članom kot pokroviteljem, partnerjem in

industriji, ki so se v res velikem številu odzvali povabilu ter podprli povezanost in delovanje v stanovski organizaciji.

Z veseljem je napovedal ponovni začetek Humanitarne akcije in tekmovanja slikopleskarjev, tradicionalnega vsakoletnega dogodka slikopleskarjev, ki ga je pred leti žal prekinila korona. Slikopleskarjem, ki so vsi po vrsti tudi veliki humanitarci, je akcija v velik ponos, znova pa se bo odvila 29. novembra 2024 na Osnovni šoli Dol pri Ljubljani.

Predsednik sekcije je zbranim predstavil prapor slikopleskarjev in donatorje novih žebličkov na njem ter ob praporščaku **Dušanu Presetniku** najavil še njegovega novega namestnika slikopleskarja **Klemena Žvoklja**.

Na pikniku se je slikopleskarjem pridružil tudi **Blaž Cvar**, predsednik OZS, ki ni mogel mimo pohvale odlični organi-

Dušan Presetnik, Blaž Cvar in Matjaž Majdič z edinstvenim praporjem sekcije slikopleskarjev

ziranosti sekcije ter izpostavil njihove dosedanje uspešne humanitarne projekte in prizadevanja za učinkovit prenos slikopleskarskih veščin na mlado generacijo, ob tem pa predstavil tudi kritični pogled stanovske organizacije do aktualnih spremembe zakonodaje, kjer je izpostavil pravilnik o premeščanju bremen in evidentiranje delovnega časa, ki sta zelo aktualni problematiki tudi za slikopleskarje in fasaderje ter poudaril, kako nerazumne lahko izpadejo zahteve države, če socialni dialog ne poteka.

Slikopleskarji so spregovorili še o lansko leto prenovljeni knjigi Slikopleskarska dela ter predstavil vrsto primerov koristne uporabe teh normativov in pravil.

Čudovit ambient piknika slikopleskarjev Na jasi

Tesna povezanost z dobavitelji

Kvaliteta strokovnega dela pa je odvisna tudi od dobrih dobaviteljev, zato so slikopleskarji z njimi razvili številne tesne poslovne in prijateljske povezave, ti pa jim po drugi strani vedno zvesto stojijo ob strani tudi pri njihovih humanitarnih in številnih drugih akcijah in projektih. In tako je bilo tudi tokrat, številni pokrovitelji so na srečanju oblikovali pravi mali strokovni sejem s stojnicami, okrog katerih so se nato ves dan spletala nova sodelovanja in tekle razprave o uporabi različnih materialov.

ANTON ŠIJANEC
SLIKE: EVA MIHELIČ

TRADICIONALNI PIKNIK SLIKOPLESKARJEV IN FASADERJEV

ISKRENA HVALA VSEM
POKROVITELJEM DOGODKA:

SEKCIJA ZLATARJEV IN DRAGULJARJEV

Strokovno srečanje zlatarjev in draguljarjev bo oktobra v Preddvoru

Zlatarji in draguljarji naše strokovne sekcije se bodo 19. oktobra ponovno srečali na svojem tradicionalnem strokovnem srečanju. Dogodek, ki bo letos potekal v Preddvoru, bo spremljala vrsta strokovnih in družabnih tem, veliko časa pa bo namenjeno tudi načrtovanju dela v prihodnje.

Strokovno srečanje zlatarjev in draguljarjev bo v soboto, 19. oktobra 2024 ob 10. uri v Hotelu Oskar Zaplata, Tupaliče 32 pri Preddvoru. Na srečanje se morate prijaviti z elektronsko prijavnico, ki ste jo že prejeli, najdete pa jo tudi na spletni strani sekcije, kjer je več podrobnosti o pogojih prijave in programu.

Srečanje se bo začelo s predavanjem predstavnikov Urada RS za preprečevanje pranja denarja, ki bodo prisotne seznanili z obveznostmi, ki jih nalaga Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma, ta namreč vodenje evidenc, pripravo ocene tveganja, izpolnjevanje obrazcev in letno izobraže-

vanje kot obveznost nalaga tudi prodajalcem izdelkov iz plemenitih kovin, kot so zlato in srebro ter dragi kamni. Govora bo tudi o prihajajočih spremembah v zakonodaji.

Sledilo bo predavanje o novostih pri nadzoru prometa izdelkov iz plemenitih kovin, ki ga lahko opravljajo inšpektorji Urada za meroslovje v skladu z Zakonom o izdelkih iz plemenitih kovin in razgovor o problemih v panogi in podajanje predlogov.

FOTOGRAFI

Dvodnevno strokovno srečanje sredi novembra

Sekcija fotografov pri OZS vabi na tradicionalno strokovno srečanje, ki bo v soboto in nedeljo, 16. in 17. novembra.

Vsekciji fotografov se zavedajo, da se svet fotografije zelo hitro spreminja in da je nujno slediti trendom v dejavnosti. Zato tudi za letošnje srečanje, ki ga ne gre zamuditi, pripravlja zanimiv program. Srečanje bo poleg izobraževalnih in strokovnih vsebin namenjeno tudi drugim temam, ki vplivajo na poslovanje

in življenje nasploh, hkrati pa bo veliko priložnosti tudi za druženje ter izmenjavo mnenj in izkušenj z ostalimi udeleženci in sponzorji.

Rezervirajte si čas in se nam pridružite na najpomembnejšem dogodku za fotografe v Sloveniji!

A.P.

Strokovni del srečanja se bo zaključil s predstavitvijo hrvaškega podjetja, ki izdeluje opremo za zlatarne in podjetja z zlatarskim orodjem iz Avstrije.

Srečanje se bo nadaljevalo s prijetnim strokovnim druženjem in poznim kosilom, kjer bo dovolj časa tudi za nadaljevanje dopoldanskih razprav.

Sekcija svoje člane vabi, da na strokovno srečanje povabijo tudi vse tiste kolegice in kolege, ki še niso člani sekcije, saj je dogodek odprt za vse, ki jih ta obrt zanima ali delajo v njej.

ANTON ŠIJANEC

Letos se bomo družili v Portorožu

Sekcija kozmetikov pri OZS in Sekcija frizerjev pri OZS organizirata skupni Kongres kozmetikov in frizerjev, ki bo v soboto in nedeljo, 19. in 20. oktobra 2024 v Grand Hotelu Bernardin v Portorožu. Sekciji pripravljata zanimiv program z aktualnimi temami s področja stroke in poslovanja. Ne le v predavalnici, veliko zanimivih novosti bo predstavljenih tudi v preddverju, kjer se bodo predstavili dobavitelji opreme in izdelkov za frizerje in kozmetike. Vabljeni!

sobota, 19. oktober

- 8.30 – 9.00 Registracija udeležencev ob kavi
- 9.00 – 9.30 **Pozdravni nagovor**
Blaž Cvar, predsednik OZS
Ksenija Pehlič, predsednica Sekcije kozmetikov pri OZS
Smiljan Škarica, predsednik Sekcije frizerjev pri OZS
- 9.30 – 10.00 **Aktualne informacije na področju razvrščanja kozmetičnih in frizerskih storitev**
Vlasta Markoja, sekretarka sekcij
- 10.00 – 10.45 **Sterilizacija in razkuževanje v kozmetičnih in frizerskih salonih ter poročilo o ugotovitvah ZIRS pri nadzoru v salonih**
Vera Ovsenek, Zdravstveni inšpektorat RS
- 10.45 – 11.00 **Predstavitve zlatega pokrovitelja FLIK**
Flik – Enostavno. Hitro. Varno.
- 11.00 – 11.30 **Pristopi in nega pri manikiri** (nega nohtov po odstranitvi umetne mase, težave, rešitve in nega za naprej)
Lorena Delbello, Akademija elitne kozmetike
- 11.30 – 12.15 **Odmor za kavo, druženje s pokrovitelji in razstavljalci kongresa**
- 12.15 – 13.15 **Pogoste težave z lasiščem in nohti**
Dr. Vesna Tlaker, dermatologinja
- 13.15 – 14.30 **Kako lahko umetna inteligenca olajša delo kozmetikov in frizerjev: ChatGPT in več**
Mag. Boštjan Kožuh
- 14.30 – 14.45 Predstavitve zlatega pokrovitelja Kozmetika Afrodita d.o.o.
- 14.45 – 15.00 Predstavitve zlatega pokrovitelja Organicals
- 14.00 – 15.00 **Odmor in druženje s pokrovitelji in razstavljalci kongresa ter hladno topli bife**

V popoldanskem delu bodo kozmetiki govorili o nohtnih glivicah in sanaciji, o simptomih in vzrokih za nastanek aken in rešitvah te težave ter podaljševanju nohtov kot dopolnitev dejavnosti v salonih.

Frizerji pa bodo na praktičnem seminarju izpopolnjevali znanje o spenjanju las.

nedelja, 20. oktober – Dan za sprostitev

- 9.30 – 10.15 **Strokovno praktična delavnica – Razgibajmo telo in duha**
Vitja Sikošek
- 10.15 – 11.00 **Strokovno praktična delavnica »Vsak ZAKAJ ima svoj ZATO!«**
Barbara Tavčar, Fitt plus

Kotizacija:

- za člane sekcije kozmetikov in sekcije frizerjev ter zaposlene: **30 evrov** (DDV vključen), do polne cene jim kotizacijo krijeta sekciji ter pokrovitelji in razstavljalci
- ostali udeleženci: **60 evrov** (DDV vključen)
- **nedeljski program** je za udeležence **brezplačen**, obvezna pa je prijava

Prijava:

najkasneje do 14. oktobra 2024 preko spletne prijavnice, objavljene na spletni strani OZS (<https://www.ozs.si/kole-dar>).

Dodatne informacije: **Vlasta Markoja**
(01 58 30 571, vlasta.markoja@ozs.si)

MARIBOR

Večer jubilejev, kulture, smeha in mreženja

Z odmevno prireditvijo v čudovitem okolju gradu Rače se je sredi septembra OOO Maribor poklonila svojim članicam in članom, ki so dolga leta predani obrtništvu in podjetništvu. Jubilejna priznanja, ki so jih prejeli izjemni posamezniki in podjetja, so simbol hvaležnosti za njihov prispevek k razvoju lokalne in širše gospodarske skupnosti, obenem pa čestitka za uspešno in pogumno dolgoletno delovanje.

Letošnja slavnostna prireditev, ki tradicionalno poteka na vrtu sedeža zbornice, je zaradi slabega vremena potekala v grajskih prostorih gradu Rače. Ambient, prežet z zgodovinsko močjo, kljubovanjem času in občutkom varnosti, je bil več kot primeren za obeležje pomembnih obletnic, saj so jubilanti pravi dokaz vztrajnosti in predanosti svojemu delu.

Letos je okroglo obletnico delovanja praznovalo rekordno število jubilentov, kar 125, med katerimi so po stažu izsto-

pali **Anton Zvonko Trstenjak, s. p.**, ki že 50 let uspešno vodi svoje orodjarsko podjetje, in kar pet obrtnikov oziroma podjetij, ki so proslavili 55 let delovanja, in sicer **BI-TERMAL, d. o. o.**, **Lalić Milena, s. p.** (Urarstvo Kokot Lalić), **Mlakar Slavko, s. p.** (splošno steklarstvo in uokvirjanje slik), **Avtoličarstvo Iztok Murko, s. p.**, in Bar s prenočišči pri Mileni, **Jasna Vukašin, s. p.**

Posebno mesto med jubilanti pripada Avtu Raišp, ki že 95 let neprekinjeno ohranja družinsko obrtno tradicijo. **Peter**

Raišp, s. p., s ponosom nadaljuje zapuščino preteklih generacij, kar je lep dokaz vztrajnosti, predanosti in spoštovanja do obrtnišтва.

Zbrane goste je najprej nagovoril **Marko Gorjak**, predsednik OOO Maribor, ki je poudaril pomen enotnosti in sodelovanja v času izzivov, s katerimi se sooča gospodarstvo. »Zbornica bo stala ob strani našim članom in gospodarstvu nasploh,« je obljubil in pozval k sodelovanju ter zaupanju kot temelju za svetlejšo prihodnost.

»Zbornica bo stala ob strani našim članom in gospodarstvu nasploh,« je obljubil Marko Gorjak, predsednik OOO Maribor, in pozval k sodelovanju ter zaupanju kot temelju za svetlejšo prihodnost.

Predsednik OZS Blaž Cvar je opozoril na nujnost ustvarjanja spodbudnega okolja za obrtništvo in podjetništvo, kar je ključno za nadaljnje uspehe.

Predsednik OZS **Blaž Cvar** je opozoril na nujnost ustvarjanja spodbudnega okolja za obrtništvo in podjetništvo, kar je ključno za nadaljnje uspehe. Ob tem je omenil nekatere trenutne zakone, ki po njegovem mnenju ne pripomorejo k razvoju gospodarstva, in izpostavil, da si želimo, da bi odločevalci in javnost prepoznali, da gospodarstvo potrebuje posebno skrb in pozornost.

Državni sekretar na Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport **Matevž Frangež** je poudaril, da bo ministrstvo v prihodnje aktivno delovalo v smeri ukrepov, ki bodo olajšali poslovno okolje in spodbujali inovacije. Obrtnike in podjetnike je spodbudil, da v teh časih ostanejo pogumni in ambiciozni, ter zagotovili podporo resornega ministrstva.

Po podelitvi jubilejnih priznanj, ki jo je tradicionalno moderirala naša članica **Moja Pehant**, z glasbo pa obogatila **Nuša Caf**, je sledil pravi odrski spektakel s **Klemnom Slakonjo** in Small bandom. Njegov nastop je bil prava kombinacija humorja, virtuoznosti in interakcije z občinstvom, kar je poskrbelo za številne nasmeha in bučen aplavz.

Da je bil dogodek tudi kulinarično razvajanje, je poskrbelo Nana gostinstvo, ki je gostom ponudilo vrhunske jedi, ob katerih so uživali tako ljubitelji tradicionalnih okusov kot tisti, ki prisegajo na sodobno kulinariko. Za odličen nabor pijač so poskrbeli v Destilarni Svarog in Kavarni OZ.

JANJA VINDIŠ, SLIKE: NATALIJA JELUČIČ BABIĆ, FOTO TATJANA

Anton Zvonko Trstenjak, s. p. že 50 let uspešno vodi svoje orodjarsko podjetje.

55 let delovanja letos slavijo BI-TERMAL, d. o. o., Lalić Milena, s. p. (Urarstvo Kokot Lalić), Mlakar Slavko, s. p. (splošno steklarstvo in uokvirjanje slik), Avtoličarstvo Iztok Murko, s. p., in Bar s prenočišči pri Mileni, Jasna Vukašin, s. p.

Peter Raišp s ponosom nadaljuje 95-letno družinsko tradicijo, kar je lep dokaz vztrajnosti, predanosti in spoštovanja do obrtništva.

NOVA GORICA

V Vipolžah podelili jubilejna priznanja in obeležili 45-letnico delovanja

V Vili Vipolže v Goriških Brdih je bila v petek, 27. septembra, slavnostna skupščina OOO Nova Gorica, kjer so več kot 80 obrtnikom in podjetnikom podelili jubilejna priznanja za okroglo obletnico dejavnosti ter priznanje Lučka, namenjeno mladim perspektivnim podjetnikom.

Zbrane je nagovoril gostitelj, predsednik OOO Nova Gorica **Primož Černic**, ki je še posebej izpostavil pomembno vlogo obrtnikov in podjetnikov pri spodbujanju inovacij, ustvarjanju delovnih mest, spodbujanju gospodarske rasti, ohranjanju prijetnega bivalnega okolja in velikokrat izraženi družbeni odgovornosti. Pri tem je dodal, da je veliko generacij članic in članov, funkcionarjev in zaposlenih, na katere ne smemo pozabiti, saj so s svojim delom in pripadnostjo dodali svoj delež v mozaik uspešnosti Območne obrtno-podjetniške zbornice Nova Gorica.

S spodbudnimi besedami sta se mu pridružila predsednik OZS **Blaž Cvar** in minister za gospodarstvo, turizem in šport **Matjaž Han**, prisotne pa je pozdravil tudi župan občine Brda **Franc Mužič**.

Poleg jubilejnih priznanj, ki jih je OOO Nova Gorica podelila svojim članom za dolgoletno delo v dejavnosti in mladim podjetnikom, je ob tej priložnosti tudi predsednik Cvar za uspešno delo na področju obrti in podjetništva ter aktivno delo v stanovski organizaciji nekaterim članom OOO Nova Gorica podelil priznanja OZS. Posebno priznanje je prejela tudi OOO Nova Gorica za njenih 45 let uspešnega delovanja. Naj omenimo, da je OOO Nova Gorica med 62 območnimi obrtno-podjetniškimi zbornicami tretja največja, po številu novih članov pa kar prva med zbornicami. Še posebej so ponosni, da se jim pridružuje vedno večje število mladih inovativnih podjetnikov in podjetij.

Slavnostni seji je sledilo tudi tradicionalno vsakoletno srečanje obrtnikov in podjetnikov v kletnem delu vile, kjer se je na presenečenje zbornice letos zbralo kar neverjetnih 300 ljudi.

JASNA LAZAR, SLIKE: VANJA M. JOVANOVIĆ (VELEVEN STUDIOS)

Predsednik OOO Nova Gorica Primož Černic je sprejel priznanje OZS.

Zbrane je pozdravil predsednik OZS Blaž Cvar.

Jubilej OOV Nova Gorica so obeležili tudi s torto, ki so jo razrezali podpredsednik Marko Brezavšček, podpredsednica Irena Silič Torkar, direktorica Roberta Fortuna in predsednik Primož Černic.

Nekaj spodbudnih besed je Novogoričanom namenil tudi gospodarski minister Matjaž Han.

Jubilejna priznanja za dolgoletno opravljanje dejavnosti je prejelo več kot 80 članov OOV Nova Gorica. Na fotografiji so prejemniki priznanj za 30 let.

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

Foto: Bigstockphoto / oblikovanje: Diva.si

”S TO KARTICO
PRIHRANIM TOLIKO,
DA VAM RAJE
NE POVEM!”

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

55. LET OOO Novo MESTO

Od obrti do sodobnega malega gospodarstva na Dolenjskem

Minuli mesec so v Kulturnem centru Janeza Trdine obeležili 55. obletnico delovanja OOO Novo mesto in hkrati na srečanju obrtnikov in podjetnikov na slovesnosti podjetjem podelili priznanja, plakete in ključe za jubileje dela v obrti in delovanja.

Med govorniki sta poleg predsednice **Mojce Črtalič** in častnega pokrovitelja župana Mestne občine Novo mesto **Gregorja Macedonija** spregovorila tudi predsednik OZZ **Blaž Cvar** in predsednik Državnega sveta RS **Marko Lotrič**.

Izpostavili so pomen malega gospodarstva za ustvarjanje rezultatov gospodarsko najuspešnejše regije in zagotavljanja infrastrukture in pogojev za podjetništvo v vseh občinah znotraj regije. Predsednik OZZ je omenil vsa prizadevanja Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije pri zastopanju obrtnikov in podjetnikov, kar je bilo izpostavljeno na minulem Mednarodnem obrtnem sejmu MOS v Celju in v vsakdanjih srečanjih z ministri vseh resorjev. Predsednik Državnega sveta RS je poudaril pomen drugega doma Parlamenta za spremljanje ustreznosti zakonodaje v vseh sferah, predvsem in tudi za gospodarstvo.

Na slavnostnem dogodku, ki je bilo hkrati tudi že 28. srečanje obrtnikov in podjetnikov članom zbornice podelili priznanja, plakete in ključe za njihovo dolgoletno delo v obrti in podjetništvu.

Predsednik OZZ Blaž Cvar pa je ob tej priložnosti podelil priznanje OZZ ob 55-letnici uspešnega delovanja OOO Novo mesto, ki ga je prevzela njena predsednica Mojca Črtalič.

K slovesnosti so dodali svoj program Gašper Rifelj z bandom in solistka Eva Černe. Program sta povezovala Irena Potočar Papež in igralec Matej Zemljič. Druženje polno emocij se je nadaljevalo v predverju kulturnega centra.

OOO Novo Mesto, SLIKE: MEDIAGRILL, SEBASTJAN PUST S.P.

Slovesnost je bila v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu

Priznanje OZZ za 55 let delovanja OOO Novo mesto je od predsednika OZZ prevzela predsednica Mojca Črtalič.

Moja Črtalič, predsednica OOO Novo mesto

Slavnostna torta za dve petici.

Prejemniki diamantnega ključa za 50 let dela v obrti Frizerstvo Marnč, Matjena Marnč s.p. in Ključavničarstvo Šmajdek d.o.o.

Dragica Kovačič Laharnar je prejela priznanje za najstarejšo še delujočo obrtnico v Novem mestu.

Pogovor v »dnevni sobi« s prejemniki nagrade za najvišje jubileje, ki so z zbranimi delili svoje misli o ključih do uspeha uspešnih podjetij in družinskega nasledstva.

SEŽANA

Dvajset let obrtnega doma

OOZ Sežana je praznovala izjemno pomemben mejnik – 20. obletnico izgradnje Obrtnega doma. Trenutek, ki zaznamuje preplet uspehov in skupnih prizadevanj, je bil obeležen 27. septembra 2024.

Ob tem pomembnem mejniku so se podjetniki ozrli nazaj in se spomnili vseh dosežkov, ki se jih je skupaj doseglo v teh dveh desetletjih. Kot je v uvodnem nagovoru povedal prvi mož OOO Sežana, predsednik **Marko Svetina**, so imeli takrat pred seboj velik cilj: ustvariti prostor, kjer bi lahko obrtniki in podjetniki našli podporo, svetovanje in priložnosti za rast. »Danes lahko s ponosom rečem, da smo ta cilj uspešno dosegli,« je še dodal.

Obrtni dom je postal srce podjetniške skupnosti, prostor, kjer se podjetniki srečujejo, učijo in rastejo. V tem času se je prebrodilo številne izzive, se soočalo z različnimi spremembami v poslovnem okolju, vendar podjetniki vedno stajajo skupaj. Ta obrtni dom ni le stavba; je simbol skupne vzdržljivosti, inovativnosti in predanosti.

Podpora in svetovanje, izobraževanje in usposabljanje, povezovanje in mreženje, promocija, podpora pri iskanju možnosti financiranja in zastopanje interesov podjetnikov so ključne vsebi-

ne in storitve, ki jih v obrtnem domu nudijo zaposleni OOO Sežana in tako

pomembno prispevajo k rasti in razvoju obrtnikov in podjetnikov.

»Obrtni dom pa ni le naša preteklost, ampak tudi naša prihodnost. Pred nami so novi izzivi in priložnosti in verjamem, da bomo tudi v prihodnje skupaj uspešno gradili in razvijali našo skupnost. Naša zaveza ostaja jasna: nadaljevati z zagotavljanjem vrhunskih storitev, ki podjetnikom omogočajo uspešno poslovanje in osebni razvoj,« je zaključil Svetina.

Milan Škapin je bil takrat predsednik gradbenega odbora zbornice, ki je vodil projekt. Kot ostali člani je tudi on s svojo vizijo ter predanostjo poskrbel, da je obrtni dom postal resničnost. Z udeleženci dogodka je delil spomine in potek takratne gradnje.

OOZ SEŽANA

GRADNJA OBRTRNEGA DOMA

Leta 2000 je skupščina OOO Sežana zaradi naraščajoče potrebe po večjih in bolj funkcionalnih prostorih sprejela odločitev za izgradnjo novega obrtnega doma. Da bi pokrili stroške gradnje, je bil sprejet sklep, da vsak član zbornice mesečno do zaključka investicije prispeva dodatnih 2.000 takratnih tolarjev. V istem letu so podpisali kupoprodajno pogodbo z Občino Sežana za nakup 250 m² komunalno urejenega zemljišča.

Ker je bilo kupljeno zemljišče del večje celote, se je gradnja usklajevala z drugimi investitorji. Projekt je izdelalo podjetje Misel, d. o. o., iz Postojne, gradbena dela pa je izvajalo podjetje Godina, Albert Godina, s. p., iz Slop. Gradnja se je začela leta 2003 in bila zaključena leta 2004, nadzor nad deli pa je opravljalo podjetje Kontura, Milovan Matkovič, s. p., iz Sežane.

Novi obrtni dom obsega približno 700 m² uporabne površine, razdeljene v štiri etaže.

Celotna investicija brez opreme je znašala 172 milijonov tolarjev, dodatna oprema pa še 22 milijonov tolarjev.

Osebni pristop do zelene kariere

Območna obrtno-podjetniška zbornica Domžale organizira 1. Karierni sejem v Domžalah, ki bo potekal v sredo, 16. oktobra 2024, od 9. do 17. ure na Srednji šoli Domžale. Dogodek je namenjen vsem, ki iščejo svojo prvo zaposlitev, pripravništvo ali štipendijo, kot tudi tistim, ki razmišljajo o spremembi kariere ali želijo raziskati nove priložnosti.

Karierni sejem Domžale bo drugačen od velikih, množičnih dogodkov, saj bo več priložnosti za osebni stik. Z bolj intimno postavitvijo bo omogočil poglobljen stik z več kot 30 izbranimi podjetji, ki aktivno iščejo nove talente. Obiskovalci bodo lahko vzpostavili neposreden stik z delodajalci in se podrobneje pogovorili o zaposlitvenih možnostih, delovnih pogojih, kulturi podjetja ter možnostih za napredovanje.

Dogodek je brezplačen in prijava ni potrebna!

Vabimo vse, ki želite raziskati različne karierne možnosti in odkriti nove priložnosti za svoj profesionalni razvoj, da se nam pridružite na Kariernem sejmju Domžale 2024. Vzemite si čas za osebni stik z delodajalci v sproščenem okolju, ki vam omogoča, da se pripravite na naslednji korak v vaši karieri.

Zakaj obiskati Karierni sejem Domžale 2024?

- **Osebni pristop:** Manjši dogodek omogoča več časa za osebne pogovore z delodajalci in bolj poglobljeno komunikacijo.
- **Pogovori z delodajalci:** Obiskovalci bodo imeli priložnost izvedeti več o podjetjih, kot so NLB, Helios, Petrol, Telekom Slovenije, Lidl in številna druga.
- **Odkrijte nove možnosti:** Ne glede na to, ali iščete svojo prvo službo, pripravništvo ali novo karierno pot, je ta sejem priložnost za vas.
- **Strokovna predavanja:** Na sejmju bodo potekala tudi strokovna predavanja, kjer boste lahko pridobili dragoceno znanje o kariernem razvoju, poklicih prihodnosti in kako uspešno pripraviti življenjepis.

OOZ DOMŽALE

Program dogodka:

- 9.15 **Kako prepoznati dobrega delodajalca**
dr. Barbara Grintal
- 11.00 **Poklici prihodnosti**
Tadeja Glavan in Martina Velec
- 12.00 **Kaj moram vedeti za izbiro šole ali študija**
Maruša Goršak
- 13.00 **Kako napisati dober življenjepis**
Mateja Vurnik
- 15.00 **Kako prepričati na zaposlitvenem razgovoru**
Ana Mutec in Tanja Požaršek

1. KARIERNI SEJEM
DOMŽALE
2024

več na spletni strani

DATUM
16. 10. 2024

URA
OD 9.00 DO 17.00

KJE
Srednja šola Domžale
Cesta talcev 12, Domžale

Projekt sofinancira Občina Domžale

OBMOČNA OBRITNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA DOMŽALE

OBČINA DOMŽALE

"VEČKRAT ME JE REŠILA MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE."

Diners Club

NOVA GORICA

Slovenski in italijanski gostinci pritegnili več kot 2500 obiskovalcev

Premierna izvedba Okusov brez meja, ki je bila v soboto, 31. avgusta, v centru Nove Gorice, je bila odlična odskočna deska za novo zastavljeno zgodbo in tradicijo, ki jo bosta Območna obrtno-podjetniška zbornica Nova Gorica in njena sekcija gostincev, živilcev in turizma odslej ponosno umeščali v goriško dogajanje.

V sklopu dneva ljubiteljske kulture in v sodelovanju s ključnimi organizatorji goriškega dogajanja so dosegli izjemen uspeh in presegli vsa pričakovanja. Množični interes, ki se je kazal že pred samim dogodkom, je jasno nakazoval visoko obiskanost. Kot pravijo na OOOZ Nova Gorica, se je uresničilo prav to, česar so se pred dogodkom nadejali, so pa na drugi strani nedvomno tudi vzeli v obzir možnost, da bodo nekateri ponudniki ostali brez surovin, kar se je tudi zgodilo, ampak kot pravi predsednik zbornice **Primož Černic**, to samo potrjuje pravilno načrtano pot in potrebo v lokalni skupnosti po takšnih dogodkih. Pri tem dodaja, da so izkušnje, pridob-

ljene s prvimi Okusi brez meja, izredno pomembne pri načrtovanju naslednjih izvedb. Organizatorji ocenjujejo, da je tokratni dogodek sprejel več kot 2500 obiskovalcev, navdušenost nad odzivi ljudi in ostalimi organizatorji pa je nedvomno odlična motivacija za naprej.

Na Območni obrtno-podjetniški zbornici Nova Gorica so veseli, da so organizatorji v sklopu EPK 2025 (Evropska prestolnica kulture), Zavod GO! 2025 z direktorico **Mijo Lorbek**, v njih prepoznali resnega, kakovostnega in zanesljivega partnerja ter jih povabili, da se z Okusi brez meja obogati ponudba celotnega večerajšnjega dogajanja.

Prav tako se je dobro sodelovanje iz-

kazalo tudi s čezmejno sorodno organizacijo Confcommercio, ki je delovala kot povezovalni člen in omogočila udeležbo italijanskih gostinskih ponudnikov, ki so bili izjemno zadovoljni nad velikim obiskom in ki se že veselijo naslednjih skupnih dogodkov. Kot pravijo na zbornici, je njihova kvalitetna ponudba dodatno obogatila in osmislila dogodek, saj mu je dala tisto bistveno čezmejno noto, ki se jo je želelo z njim doseči. Nenazadnje gre hvaležnost tudi vsem ostalim, ki so dogodek podprli, še posebej Javnemu zavodu za turizem Nova Gorica in Vipavska dolina.

JASNA LAZAR

Septembrski podjetniški zajtrk na temo internacionalizacije podjetij

V okviru SPOT Svetovanje Savinjska je OOO Celje organizirala podjetniški zajtrk z mreženjem na temo internacionalizacije podjetij in podpore gospodarske diplomacije pri vstopu na tuje trge. Po uvodnem pozdravu sekretarke Martine Rečnik je udeležence nagovoril predsednik OOO Celje Peter Pišek.

Internationalizacija oziroma mednarodno poslovanje je ključnega pomena za rast in razvoj podjetij. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije samostojno in v okviru članstva v največji podjetniški mreži Enterprise Europe Network (EEN) ter s sodelovanjem z ostalimi deležniki zagotavlja celovite storitve in podporo ter pomoč podjetjem pri vstopu na tuje trge. Kakšne storitve zagotavlja in na kakšen način lahko podjetniki dostopajo do njih, je predstavila **Edina Babnik**, vodja projekta EEN na OZS.

Rok Tomšič, vodja Sektorja za bilateralno gospodarsko sodelovanje na Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve, je predstavil vlogo gospodarske diplomacije kot vzvoda pri uresničevanju poslovnih načrtov, orodja, ki jih uporablja, ter prakse in izkušnje. Interesi slovenskega gospodarstva v tujini se ščitijo in uveljavljajo z mrežo diplomatskih predstavništva in konzulatov. Na številnih predstavništvih v tujini delujejo ekonomski svetovalci, katerih glavna naloga je pomoč slovenskim podjetjem pri prodiranju na tuje trge. Delo ekonomskih svetovalcev dopolnjuje po vsem svetu razvejana mreža častnih konzulov Slovenije, katerih glavna naloga je zastopanje gospodarskih interesov Slovenije. V tujini je 56 slovenskih predstavništva, v okviru katerih deluje 19 ekonomskih svetovalcev. Poudaril je, da si prizadevajo, da podjetjem zagotovijo čim boljše podporo in prave povezave pri vstopu na tuje trge.

V razpravi so nekateri udeleženci predstavili svoje pozitivne izkušnje sodelovanja z ekonomskimi svetovalci, ki so jim pomagali pri prodoru na tuj trg. V zaključnem delu dogodka so podjetniki

Na septembrskem podjetniškem zajtrku v Celju so govorili o internacionalizaciji podjetij (foto: Urška Krajnc).

izkoristili čas za medsebojno izmenjavo mnenj in izkušenj ter mreženje.

Peter Pišek, predsednik OOO Celje: »Internationalizacija in diplomacija igrata ključno vlogo pri razvoju gospodarstva, saj omogočata širitev podjetij na tuje trge in vzpostavljanje mednarodnih poslovnih vezi. Gospodarstvo potrebuje in pričakuje aktivno podporo države pri odpiranju vrat na tujih trgih, kjer lahko diplomatska podpora olajša vstop in omogoči konkurenčno prednost. Z veseljem bomo na naših prihodnjih srečanjih prisluhnili podobnim vsebinam, saj prispevajo k boljšemu razumevanju globalnih trendov in izzivov.«

Katja Božnik, s. p., Nova Cerkev: »Podjetniški zajtrk je tokrat obravnaval zelo aktualno temo. Ker sem tudi sama lastnica manjšega podjetja, ki ima opravka s tujino (predvsem s Turčijo in državami bivše Jugoslavije), so takšne informacije še kako dobrodošle, saj jih ob vseh operativnih zadevah poslovanja preprosto ne

uspemo poiskati. Tokrat smo veliko izvedeli o gospodarskih diplomacijah v tujini in mednarodni borzi poslovnih priložnosti. Veseli me, da imamo na OZS in območnih zbornicah pomoč strokovnih delavk, ki nam znajo svetovati in pomagajo pri vsakodnevnih situacijah, s katerimi se srečujemo pri poslovanju. Hkrati je bil ta podjetniški zajtrk tudi priložnost, da smo se videli s starimi znanci in poslovnimi kolegi ter spregovorili kakšno gospodarsko debato ob kavici.«

Klemen Trobiš, Grafotehna – TT, d. o. o., Celje: »Dogodek je bil nadvse zanimiv in poln informacij. Podrobneje smo se seznanili z delom, vsebino in globino slovenske gospodarske diplomacije. Predavateljica sta nam predstavila polno naj-sodobnejših podatkov in nasvetov. Verjamem, da sta zasejala kar nekaj idej v naše misli in načrte za v prihodnje. Z nestrpnostjo čakam naslednji podjetniški zajtrk, ki se ga bom z veseljem udeležil.«

MARTINA REČNIK

SLIKOPLESKARJI

Vabilo na sveto mašo ob godu sv. Luke

Zavetnik slikopleskarjev, sv. Luka goduje 18. oktobra. V počastitev tega dne bo na Ježici v Ljubljani večer prej sveta maša. Vabimo stanovske kolege, da se nam pridružijo na tem dogodku.

Na predvečer godu zavetnika slikopleskarjev sv. Luka bo **v četrtek, 17. oktobra 2024 ob 19.00 uri v župnijski cerkvi sv. Kancijana in tovarišev na Ježici (Kališnikov trg 3, Ljubljana)** darovana sveta maša po namenu za žive in pokojne slikopleskarje. Sveto mašo bo daroval župnik Sebastjan Likar. Pobudnik dogodka je slikopleskarski mojster in praporščak sekcije slikopleskarjev in črkoslikarjev pri OZS Dušan Presetnik.

I.P.

56. MOS

NA SEJMU TUDI OBMOČNE OBRNO-PODJETNIŠKE ZBORNICE

V okvir predavitve obrtno-podjetniškega zborničnega sistema na MOS sodijo tudi predavitve območnih obrtno-podjetniških zbornic. V dvorani L1 sta se letos predstavili Območna obrtno-podjetniška zbornica Krško ter Območna obrtno-podjetniška zbornica Ormož s člani in partnerji.

E. M.

Vpiši se na mojstrski izpit in POSTANI MOJSTER!

52 različnih mojstrskih nazivov

- mojster si pridobi srednjo strokovno izobrazbo
- mojster lahko nadaljuje izobraževanje na višjih strokovnih šolah
- mojster izpolnjuje izobrazbene pogoje za opravljanje določenih obrtnih dejavnosti
 - mojster je lahko mentor dijakom in študentom
 - mojster je lahko odgovorni vodja posameznih gradbenih del (za dela, za katera ima pridobljen mojstrski naziv)
- mojster je blagovna znamka, ki na trgu pomeni znak za odličnost izdelkov in storitev
 - mojster je lahko član Kluba mojstrov Slovenije

Več informacij na
Obrtno-podjetniška
zbornica Slovenije
Celovška 71
1000 Ljubljana
tel.št. 01/583 05 00
www.ozs.si
info@ozs.si

SLOVENIASKILLS 2024

Mladi strokovnjaki so se merili v poklicnih spretnostih

Med 18. in 21. septembrom je v sklopu MOS v Celju potekalo največje slovensko tekmovanje v poklicnih spretnostih – SloveniaSkills 2024. Dogodek je združil 77 tekmovalcev, ki so se pomerili v 13 različnih panogah. Zmagovalke in zmagovalci posamezne panoge so se uvrstili na evropsko tekmovanje EuroSkills, ki poteka vsako drugo leto. Naslednje tekmovanje bo med 9. in 13. septembrom 2025 v Herningu na Danskem.

Mladi strokovnjaki so na tekmovanju pokazali svoje poklicne spretnosti v frizerstvu, slikopleskarstvu, kuharstvu, strežbi, cvetličarstvu, aranžerstvu, kamnoseštvi, mehatroniki, IKT, razvoju spletnih strani, pohištvem in stavbnem mizarstvu ter CNC rezkanju. Prvič se je predstavila tudi panoga integracije robotskih sistemov, ki pa bo kot uradna tekmovalna disciplina uvrščena na SloveniaSkills leta 2026.

Vsa tekmovanja so potekala v prvem nadstropju dvorane L1 na Celjskem sejmišču, izjema je bilo le tekmovanje v CNC rezkanju, ki je zaradi potrebne strojne opreme potekalo na Strojni akademiji na Ptujju, obiskovalci v dvorani L1 pa so lahko spremljali neposreden video prenos.

Izdelke tekmovalcev vselej ocenjujejo strogi in natančni sodniki, ki so tudi sami mojstri na svojem poklicnem področju. Med njimi so tudi člani Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, **Smiljan Škarica**

foto: Tadej Bernik, CPI

na tekmovanju frizerjev, **Matjaž Majdič** na tekmovanju slikopleskarjev, **Marjan Planinšek** na tekmovanju cvetličarjev in **Jernej Bortolato** na tekmovanju kamnosekov.

Sloveniaskills je nacionalno tekmovanje, ki ga vsaki dve leti organizira Cen-

ter RS za poklicno izobraževanje v okviru WorldSkills Slovenia. Tekmovanje je namenjeno mladim do 24. leta, pri čemer lahko šole ali podjetja prijavijo omejeno število tekmovalcev v posamezno panogo, število panog pa je na vsakem tekmovanju večje.

Namen organizacije takšnih tekmovanj je počastitev mladih strokovnjakov ter promocija njihovih izjemnih spretnosti. Tekmovanja so tudi navdih za mlade, ki so šele na začetku svoje karijerne poti, saj jim omogočajo vpogled v realne poklicne izzive, kar olajša njihovo odločitev glede izbire poklica.

EDINA BABNIK

REZULTATI SLOVENIANSKILLS 2024

STREŽBA

1. Nina Horvat (Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci)
2. Anastasija Lekić (Višja strokovna šola Bled)
3. Nejc Mohorič (Srednja šola za ekonomijo, turizem in kmetijstvo Ptuj)

KUHARSTVO

1. Tine Filipič (Bledrose hotel, d. o. o.)
2. Blaž Teran (Višja strokovna šola Bled)
3. Klemen Benko (Srednja šola za ekonomijo, turizem in kmetijstvo Ptuj)

SLIKOPLESKARSTVO

1. Nejc Žvokelj (Domplesk)
2. Judita Rozman (Šolski center Srečka Kosovela Sežana)
3. Laila Kozlovič (Šolski center Srečka Kosovela Sežana)

CVETLIČARSTVO

1. Leja Brenkuš Porenta (Biotehniški center Naklo)
2. Lara Gjergjek (Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje)
3. Janja Zupančič (Cvetličarne Gardenia – Marjul, d. o. o.)

ARANŽERSTVO

1. Maruša Fluher in Ines Zadravec (Srednja šola za trženje in dizajn Maribor)
2. Katja Tratnik in Kristina Starc (Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje)
3. Tinkara Wlodyga in Amadeja Kopinšek (Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje)

FRIZERSTVO

1. Nika Kohne (Srednja šola za oblikovanje Maribor)
2. Sara Pevec Blatnik (ŠC Celje, Srednja šola za storitvene dejavnosti)
3. Jakob Hočevnar (Sojer, d. o. o., Mič styling)

KAMNOSEŠTVO

1. Martin Kandido (Šolski center Srečka Kosovela Sežana, Višja strokovna šola)
2. Bernard Kovač Bizjak (SGGOŠ Ljubljana)
3. Samueli Marinko (SGGOŠ Ljubljana)

POHIŠTVENO MIZARSTVO

1. Vid Gomaz (Lesarska šola Maribor)
2. Gal Žvab (Šolski center Novo mesto)
3. Tim Zupančič (Šolski center Ljubljana, Srednja lesarska šola)

STAVBNO MIZARSTVO

1. Matic Domadenik (Lesarska šola Maribor)
2. Rok Stanonik (Šolski center Škofja Loka)
3. Žan Papež (Šolski center Novo mesto)

IKT

1. Matej Stipetič in Tim Thuma (Vegova Ljubljana)
2. Kristjan Komološi in Nik Rozman (Šolski center Kranj)
3. Anže Lavrih in Luka Halzer (ŠC Novo mesto, Srednja elektro-računalniška šola in tehniška gimnazija)

RAZVOJ SPLETNIH STRANI

1. Urban Krepel (Šolski center Velenje, Višja strokovna šola)
2. Rupert Jalnikar Mrak (Vegova Ljubljana)
3. Jure Ločnikar (ŠC Celje, Srednja šola za kemijo, elektrotehniko in računalništvo)

MEHATRONIKA

1. Matija Slapšak in Tadej Cerovšek (Šolski center Celje)
2. Alen Peršolja in Gašper Hladnik (Šolski center Nova Gorica)
3. Žiga Pulko in Miha Adam (Tehniški šolski center Maribor)

CNC REZKANJE

1. Domen Filipič (Šolski center Škofja Loka)
2. Peter Ivančič (Šolski center Postojna)
3. Miha Prijatelj (Šolski center Novo mesto)

Krepitev sodelovanja in inovacij za MSP v Jugovzhodni Evropi

Na Brdu pri Kranju je 11. in 12. septembra potekala Regionalna konferenca Jugovzhodne Evrope, ki so jo pripravili v okviru Enterprise Europe Network (EEN). Dogodek je zbral ugledne predstavnike iz vse regije, in sicer regionalne partnerje Enterprise Europe Network iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne Gore, Kosova in Severne Makedonije z namenom krepitve inovacij, mednarodnih partnerstev in podpore malim in srednje velikim podjetjem (MSP).

Konferenco je organiziral slovenski konzorcij Enterprise Europe Network, ki ga sestavljajo Gospodarska zbornica Slovenije (koordinator konzorcija), Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Institut »Jožef Stefan«, Regionalna razvojna agencija za Podravje – Maribor, Univerza v Mariboru, Služba za prenos znanja in tehnologij, Univerza na Primorskem, Fakulteta za management, Center za razvoj in prenos znanja in Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje investicij, podjetništva in internacionalizacije.

Moč povezovanja prek EEN

Enterprise Europe Network že vrsto let uspešno povezuje mala in srednja podjetja s poslovnimi priložnostmi, inovacijami in mednarodnimi partnerstvi. Mreža je ključna za spodbujanje gospodarskega razvoja, konkurenčnosti in digitalne preobrazbe v Sloveniji ter širše v Evropski uniji. Po besedah predstavnika Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport je pomen EEN nepogrešljiv pri krepitvi mednarodnega sodelovanja slovenskih podjetij in doseganju strateških ciljev.

V ospredju dobre prakse in prenos družinskih podjetij

Osrednje teme konference so bile izmenjava najboljših praks med podjetji, krepitev partnerstev in izzivi, s katerimi se soočajo družinska podjetja pri prenosu poslovanja na mlajše generacije. Posebna pozornost je bila namenjena uspešnim zgodbam MSP iz Slovenije, Hrvaške in Srbije, ki so izkoristila priložnosti, ki jih ponuja EEN. Med njimi je bila izpostavljena slovenska zgodba o uspehu v okviru projekta Fortissimo, ki je osvojil drugo mesto na nagradah EEN 2023.

Pogled v prihodnost: Digitalna preobrazba in inovacije

Udeleženci konference so izpostavili pomembnost digitalne in inovacijske preobrazbe regije. Sodelovanje v okviru EEN omogoča MSP dostop do najnovejših tehnologij in inovacij, kar prispeva k njihovemu hitrejšemu mednarodnemu širjenju in povečevanju konkurenčnosti. Pomemben del konference je bil namenjen tudi razpravam o podpornih okoljih za družinska podjetja ter programih financiranja, kot so skladi tveganega kapitala.

Ključna vloga EEN pri podpori podjetjem tudi v prihodnje

Konferenca je znova dokazala pomembnost povezovanja in sodelovanja v regiji Jugovzhodne Evrope. Preko mreže EEN podjetja pridobijo ključne priložnosti za širitev poslovanja na mednarodne trge ter dostop do virov, ki omogočajo njihovo konkurenčnost in trajnostno rast. Kot so poudarili govorci, je regionalno sodelovanje nujno za ustvarjanje sinergij, ki vodijo k večji učinkovitosti, inovacijam in dolgoročnemu gospodarskemu razvoju.

Enterprise Europe Network bo še naprej igral ključno vlogo pri podpiranju rasti MSP v regiji ter krepitvi mednarodnih partnerstev, ki prispevajo k boljši konkurenčnosti in inovacijam v Jugovzhodni Evropi.

EDINA BABNIK

Dodatne informacije:

Obrotno-podjetniška zbornica Slovenije

Enterprise Europe Network
T. 01 58 30 586 | een@ozs.si
www.ozs.si/tuji-trgi | <https://een.si>
<https://een.ec.europa.eu>

AKTUALNI POSLOVNI DOGODKI

Enterprise Europe Network letno organizira različne poslovne dogodke z namenom širjenja znanja in mreženja. Dogodki nudijo podjetjem nove poslovne priložnosti in promocijo podjetja ter širjenje znanja. V nadaljevanju so navedeni dogodki v tujini. Vsi aktualni dogodki so objavljeni na: <https://een.ec.europa.eu/events>.

• **Biotech Summit Austria 2024** (9. do 11. oktober 2024, Innsbruck, Avstrija) <https://biotech-summit-austria.com/>

Namenjen je ključnim deležnikom iz avstrijske in mednarodne biotehnoške industrije. Udeleženci bodo imeli priložnost prisluhniti navdihujočim govornikom, sodelovati na panelnih razpravah in mrežiti se z vodilnimi strokovnjaki. Dogodek bo zajemal teme kot so biotehnoški trendi, financiranje ter poslovne priložnosti za startupe in uveljavljena podjetja.

• **Marketplace Austria for Food & Beverages 2024** (16. oktober 2024, Dunaj, Avstrija)

<https://www.b2match.com/explore/food2024>

Gre za največji mednarodni B2B dogodek za avstrijsko prehransko industrijo, ki združuje avstrijska podjetja, mednarodne kupce hrane in veletrgovce iz več kot 50 držav. Udeleženci bodo imeli priložnost za B2B srečanja, mreženje in obiske podjetij, kar omogoča vzpostavljanje novih poslovnih povezav.

• **Business Meetings SIAL Paris 2024** (19. do 22. oktober Pariz, Francija)

<https://business-meetings-food-paris-2024.bf.b2match.io/>

Dogodek bo potekal v okviru sejma SIAL v Pariz – Nord Villepinte. Namenjen je kupcem in dobaviteljem v prehranski industriji, ki iščejo nove poslovne partnerje na mednarodnem trgu. Udeleženci bodo imeli priložnost za vnaprej dogovorjena srečanja v zasebnem salonu s samopostrežno hrano in garderobo.

EVROPSKI MESEC KIBERNETSKE VARNOSTI

Oktober je evropski mesec kibernetске varnosti. Letošnja kampanja, ki je namenjena spodbujanju kibernetске varnosti med državljani in organizacijami EU ter zagotavljanju najnovejših informacij o varnosti na spletu z ozaveščanjem in izmenjavo dobrih praks, je že dvanajsta po vrsti. Kibernetски napadi in kibernetска kriminaliteta postajajo vse bolj problematični in se pojavljajo v vse bolj sofisticiranih oblikah po vsej Evropi. Ta trend naj bi se v prihodnosti še povečal, saj naj bi bilo do leta 2025 z internetom povezanih 41 milijarde naprav po vsem svetu. Kibernetска varnost je ključna za podjetja, saj ščiti občutljive podatke pred hekerji in zlonamernimi programi, kar preprečuje finančne izgube in pravne posledice. Prav tako ohranja zaupanje strank in partnerjev, kar je bistveno za ugled podjetja. Varnostni incidenti lahko povzročijo motnje v poslovanju, zato je zaščita digitalne infrastrukture nujna za nemoteno delovanje podjetja. Vabljeni na številne dogodke s področja kibernetске varnosti:

– SI CERT organizira številne brezplačne izobraževalne dogodke na temo kibernetске varnosti. Več na: <https://www.cert.si>.

– podjetje A1 organizira poslovno konferenco »Kako pristopiti k zagotavljanju kibernetске varnosti?«, ki bo 15. oktobra 2024. Več na: <https://www.a1.varnostne-resitve.si>

TTZ TESARSTVO IN TRGOVINA ZADRAVEC, ALOJZ ZADRAVEC, S. P., BELTINCI

Izdelki iz lesa so ga pritegnili že v otroštvu

Alojz Zadavec je odraščal v obrtniški družini, saj sta bila obrtnika njegov ded in tudi oče. Prvi je od srede šestdesetih let prejšnjega stoletja opravljal dela z žago in izdeloval ostrešja, drugi se je z zidarstvom in tesarstvom ukvarjal polnih 14 let. Alojz se spominja otroških let, pogosto preživetih ob dedkovi delavnici, ko je za prve igračke uporabljal odpadne deske, žeblje in kladivo. S posebnim ponosom pove, da mu je z desetimi leti lahko prvič priskočil na pomoč pri manjših lesarskih delih.

Vse je kazalo, da se bo Alojz obrti zapisal takoj po končani osnovni šoli. A se je menda zaradi takratnega kriznega obdobja v gradbeništvu odločil za obiskovanje srednje ekonomske šole in pridobil poklic ekonomskega tehnika. Vpisal se je tudi na študij na EPF v Mariboru in ga zaradi spleta okoliščin predčasno zaključil. »Zaposlil sem se pri očetu, ki se je leta 2006 upokojil, moje nadaljevanje obrti pa je bilo pogojeno s pridobljenim mojstrskim izpitom. Tega sem še istega leta uspešno opravil in se s tremi zaposlenimi delavci podal na samostojno podjetniško pot,« pravi Zadavec.

»Naša osnovna dejavnost temelji na krovskih in tesarskih delih, v manjšem obsegu se podajamo tudi v gradbeništvu. Izdelujemo vse vrste ostrešij, krovska opravila pa zajemajo celotno izvedbe strehe, kjer so v ospredju opečne in pločevinaste kritine. Od ostalih del velja izpostaviti polaganje vrtnih robnikov, vseh vrst tlakovcev in montažo stavbnega pohištva,« opisuje delokrog svojega poslovanja Alojz Zadavec. Vrsto let je bil podizvajalec tesarskih del v podjetju Gradis Ptuj in bil soustvarjalec izgradnje številnih poslovnih in zasebnih objektov, zlasti na območju Podravja in Pomurja. Več kot dve desetletji pa je tudi izvajalec vseh tesarskih opravil na bazenskih objektih kopališča Bioterme pri Mali Nedelji v ljutomerski občini.

Kot član OOO Murska Sobota se je 55-letni Alojz Zadavec kmalu vključil v delovanje organov zbornice, vrsto let je

v skupščini in upravnem odboru, v sedanjem mandatu pa podpredsednik OOO. Aktiven je v strokovni sekciji kleparjev in krovcev, pri čemer si močno prizadeva za povečan interes mladih za te poklice. »Več kot desetletje sem prisoten pri predstavitvi tesarskega poklica na sejmu MEGRA v Gornji Radgoni, sam pa ga poskušam čimbolj slikovito podajati učencem na šolah, v obrtnih delavnicah in na terenu. Menim, da bi bilo nujno po-

trebno znova vzpostaviti učni program obrtnih poklicev na srednji tehniški šoli v Murski Soboti, pa tudi sistem vajeništva bi bil še kako dobrodošel,« še pove.

OOO Murska Sobota je ustanovitelj in lastnik podjetja Obrtni center, njegov direktor pa je Alojz Zadavec. Gre za funkcijo vzdrževanja in upravljanja z objekti, kjer osnovna naložba temelji na dajanju stanovanj v najem. »Trenutno imamo osem tovrstnih prostorov, zavzemamo pa se še za dodatna, saj jih v prvi vrsti namenjamo članom zbornice in njihovim zaposlenim,« je z zborničnim projektom zadovoljen Alojz Zadavec.

Ob zahtevnosti vsakodnevnega obrtno-podjetniškega poslovanja in številnih zadolžitvah v stanovski organizaciji Zadavec goji veliko ljubezni do nogometa. V kraju bivanja in delovanja je že vrsto let aktiven pri ND Beltinci. Alojz je vodja nogometne šole Aluvar Beltinci, ki zajema vse klube na območju občine. V šolo je vključenih okoli 230 otrok, s katerimi se ukvarja 18 trenerjev. Zadavec: »Zastavljen imamo cilj, da v prvo moštvo ekipe, ki nastopa v 2. SNL, uvrstimo čim več mladih igralcev iz pomurskega nogometnega okolja. Smo na dobri poti, zato verjamem, da bomo z začrtanim delom tudi uspešni.«

NIKO ŠOŠTARIČ

Alojz Zadavec

Gin s Kozjanskega, ki s pobiranjem medalj meša štrene velikim destilarjem

Ste že slišali za kozjanski gin, ki na strokovnih državnih in mednarodnih tekmovanjih pobira medalje in pokale ter s tem povzroča nejevoljo med velikimi in uveljavljenimi destilarji? Gre za butično proizvodnjo, katere cilj je izstopati iz povprečja. Podjetje je staro komaj tri leta, svojo ponudbo pa širi iz meseca v mesec. Pohvalijo se lahko s šestimi različnimi gini, s pralinami z ginom, z Agrino zlato medaljo nagrajenim sladoledom gin&tonik, edinstvenimi poslovnimi darili, pestro ponudbo degustacij ... Veliko presenečenje, ki ga bodo flaširali novembra, pa tudi ni več skrivnost, saj burbon soda v destilarni pač ne gre skriti. Pripravlja se prav posebna limitirana izdaja temnega ruma.

Več o začetkih Ginerala pa Tadeja Volaušek, lastnica podjetja, ki s partnerjem Jurijem ustvarja odlične pijače: »Zgodba o Gineralu se je začela kot hobi proizvodnja gina v 10-litrskem malem originalnem Al-Ambiqu, in to kar v dnevni sobi v času kovi-da. Ker so izdelek prijatelji in znanci izjemno pohvalili, sva ga poslala na strokovno ocenjevanje in prejela bronasto medaljo. To nama je dalo velik zagon in poleti 2021 sva registrirala podjetje in pričela z bolj resnim delom na izpopolnjevanju kakovosti in promociji na terenu. Kakovost sva ob vsaki spremembi sproti preverjala na državnih in mednarodnih tekmovanjih. Upoštevala sva vsako strokovno kritiko, prebirala strokovno literaturo in gradila končni recept. Ta je danes sestavljen iz koruznega žganja kot osnove in 10 skrbno izbranih zelišč, plodov in cvetov. Že leta 2022 sva si zadala cilj, da izvirne različice gina Ginerall® gin Classic razvi-

jeva 3 nove izdelke. Tako sva uspešno razvila in lansirala Ginerall® gin Gold, Ginerall® gin Blue-Purple in paketa Topli gin ter SauviGin. To pa naju ni ustavilo. Dodala sva serijo Jolly v 6 barvah, ki navdušuje z igrivimi barvnimi bleščicami. Letos sva lansirala še dve opojni različici Roseflower in Blueberry.«

K svojem osnovnem izdelku pa nenehno dodajata nove izdelke in storitve. Pod lastno blagovno znamko tržita še jabolčni sok, različne darilne kombinacije, lesene izdelke, praline, polnjene z ginom, sladoled gin&tonik, poslovna darila. Prirejata bogate degustacije v destilarni, s strežbo na zeleni lokaciji popestrita rojstne dneve, poroke in zabave.

»Ponosna sva, da smo v kratkem obdobju dosegli neverjetno rast podjetja. Kljub hitri rasti pa smo ohranili

našo pristno zgodbo o kakovosti in edinstvenosti. Prisotni smo v vedno več lokalih. Posebej nas veseli, da sodelujemo tudi z lokali z Michelinovo zvezdico in vse več partnerji izjemnih podjetij na področju poslovnih daril,« pove Tadeja Volaušek.

Več o ponudbi in izdelkih si lahko preberete na spletni strani

www.ginerall.si, kjer boste našli tudi zanimive recepte za gin tonike in cocktails, več o medaljah in družbeni aktivnosti. Lahko pa si preko spletne trgovine svoj gin naročite tudi na dom. Gostincem, članom zbornice, pa nudita posebne ugodnosti, saj verjameta v povezovanje ponudnikov znotraj sekcije.

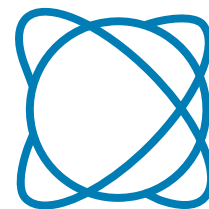
ALENKA RATEJ, SLIKE: ARHIV PODJETJA

enterprise europe network

Vstopite na nova tržišča

Skozi povezave v največji poslovni mreži podjetij v Evropi

Borza omogoča podjetjem brezplačen vpis ponudbe, objavo oglasa v tujini, iskanje med ponudbami in povpraševanji tujih podjetij ter povezovanje ustreznih ponudb in povpraševanj. Z več sto novih profilov podjetij dodanih vsak teden je borza ena največjih na svetu. V borzo so vključena MSP iz držav EU, centralne in vzhodne EU ter mediteranskih držav in deluje po standardiziranih postopkih, ki jih je postavila EU agencija za MSP (EASME).

www.ozs.si/een

 **OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

 enterprise
europe
network

Poslovni nasvet pred vašimi vrati

REVILJA OBRTNIK	NAPRAVA, KI NAPO- VEDUJE VREME	ALPSKA GRMI- ČASTA RASTLINA	PODLOŽ- NIKI V FEVDA- LIZMU	IRENE EPPLE	OKOREN MOŠKI	MESTO V ZAHODNI SRBIJI	IT. DIRI- GENT (ALBERTO)
TOČKA, OKOLI KATERE SE TELO VRTI							
IZDELO- VALEC OKENSKIH NAVOJNIC							
IME RUS- JANOVIH LETAL				EDEN OD STARŠEV SMUC. SKAKALKA KLINEC			
SALA- MANDER							
PO SIRU ZNANO NIZO- ZEMSKO MESTO					KENAN EVREN OZJA DOLINA MED HRIBI		
NEKD. NOGO- METAŠ PROTEGA						NAŠ NEKD. PLAYALEC (PETER)	FRANC. FILMSKA IGRALKA (ISABELLE)
MNOŽIN- SKI OSEBNI ZAJMEK				STARA MAMA NOZ ZA OPE- RACIJE			
KAREL DEŽMAN			SUROVINA ZA PIVO POLOPICA Z MADA- GASKARJA				
ORIENT. PIJACA IZ RIZA OBVODNA PTICA					NACE JUNKAR POSA- DITEV RASTLINE		

Bigstock

KRSTNA UPRIZO- RITEV ALI PRVA PRED- STAVA GLEDA- LIŠKEGA DELA	BOJAZ- LJIVOST	LJUBI- TELJ RADIO- TEHNIKE	NAŠ IGRALEC (PRIMOŽ)	SOLMI- ZACIJSKI ZLOG	SOSEDA ANGLEŽEV	TELEGRAM ENOT- NOST, PO- VEZANOST												
								NEKD. DIRKAČ PIQUET AZIJSKA PALMA										
OBRAT ZA LAKIRANJE PLOČE- VINE									SEVERNO- AMER. INDI- JANSKO PLEME HRANA DEL ZELODCA PRI GOVEDU									
PESNICA IN PREVA- JALKA SKERL				ROVAR, SPLETKAR PEVEC CARRER- RAS											NOTAR- JEV URAD	PEVKA SOKLIC		
ŠIRNA PROS- TRANSTVA								PISAT. UMEK KOPALI- ŠČE V LJUBLJANI										
IGRA NA SREČO					TELICA PODROCJE NAJVEČ. MORSKIH GLOBIN						TEPEC, NEUMNEŽ	ZVOK Z DOLOČENO VIŠINO SREČA, VESELJE						
JOHN ADAMS			ČEBELJA TVORBA V PANJU REKA V GRUZIJI			IT. MOPED AMER. IGRALEC (CHRIS- TOPHER												
MADZ. VOJVOD. ZGODO- VINAR IN ESEJIST								REKA V ITALIJI HRVAŠKI PISATELJ KISEVIC										NOCNA PTICA
AMER. KITARIST (STEVE)				LEVI PRITOK RONE V FRANCIJI					MILAN DEKLEVA					RISTO SAVIN VELIKA TELESNA ŽELJA				
PEVEC PESTNER				NEM. FILO- ZOFINJA (EDITH) TILEN ARTAČ					FRANC. PLEZALEC (ANATOLE) KATJA TRATNIK									
MESTO V VOJVO- DINI						HRVAŠKI FILMSKI REZISER KATUSIN												
VRSTA TEKMOVA- NJA Z MOTO- CIKLI						VZHOD (MEDNA- RODNO)					IND. ZNAMKA AVTO- MOBILOV							

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetih možnosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitve računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

- Oglase lahko pošljete po:**
- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - **NOVO** – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam **pošljite dokumente o vaši registrirani dejavnosti.**

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v **novembrski** Obrtnikovi borzi je **21. oktober 2024.**

NAROČILO NA REVIJO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- navadni pošti na naslov: OZS, Celovška c. 71, 1000 Ljubljana

STROJI IN OPREMA

PRODAM STROJE IN NAPRAVE za izdelovanje gumijastih škornjev s filc podlogo. Informacije po tel. 031 640 538. Šifra oglasa: 24-02-002

COPIA BIRO d.o.o. - prodaja, servis in vzdrževanje Canon tiskalnih naprav: tiskalniki, multifunkcijske naprave, ploterji, produkcijske naprave in skenerji. Nudimo programske rešitve za centralizacijo tiskanja in dokumentni sistem. Informacije po tel. 01 242 58 14, e-pošta: prodaja@copia-biro.si, www.copia-biro.si. Šifra oglasa: 24-02-004

VSE ZA HIDRAVLIKO, PNEVMATIKO IN INDUSTRIJO. Izdelava cevi po naročilu. Delavnica na terenu. Cevi za odsesavanje,

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIJE, TESTENINARIJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njokov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 24-02-001

Ročni paletnik

- nosilnost: **2500 kg**
- dolžina vilic: **1150 mm**
- tovorna kolesa: **POLYURETAN (PU)**
- krmilna kolesa: **GUMA**
- neto teža: **71 kg**

Slika je simbolična.

Cena samo 270 € brez DDV www.ika.si

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

hidravlične cevi, priključki, ventili, črpalke, pripravne enote, akumulatorsko orodje, maziva, hitro in kvalitetno. Informacije po tel. 02 883 8690. Šifra oglasa: 24-02-005

PRODAMO ODLIČNO OHRANJENE hidravlične škarje Jelšingrad MG 3100/635, letnik 1984. Več informacij po e-pošti: tomaz.puc@siol.net. Šifra oglasa: 24-02-006

PRODAM STROJE IN OPREMO za izdelavo in prodajo sladoleda z možnostjo najema lokala v središču Maribora in veliko teraso. Lokal je v obratovanju, odlična lokacija, možnost takojšnjega začetka. Šifra oglasa: 24-02-009

OBRTNE STORITVE

FOTOGRAFSKE STORITVE - nudimo profesionalno izdelavo poslovnih portretov, produktnih fotografij in fotografiranje dogodkov. slikaj.se Uroš Abram s.p., PE Jesenice, Cesta železarjev 2, e-p: info@slikaj.se, tel. 051 660 419. Šifra oglasa: 24-03-001

NUDIMO: špedicijske storitve, logistiko, vulkanizerstvo za tovorna vozila, hidravlične cevi, avto klima. Informacije: Laptrans prevozi d.o.o., Veliki Gaber 109, 8213 Veliki Gaber, tel. 041 799 296. Šifra oglasa: 24-03-002

LASERSKI RAZREZ PLOČEVINE: nudimo različne storitve za obdelovanje kovin - razrez, krivljenje, varjenje, peskanje, prašno barvanje, hitra in natančna izdelava, enostavne in cenovno ugodne rešitve za vaš izdelek. Zagotovljena tehnična pomoč strankam.

Informacije po tel. 070 401 802, e-pošta: vesna@rehar.com Šifra oglasa: 24-03-003

PROFIservis d. o. o. - prodaja, servis, najem in vzdrževanje tiskalnikov, multifunkcijskih naprav, računalnikov, skenerjev. Reševanje

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

OSEBNA DVIGALA
TOVORNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VIŠEČI FASADNI ODRI

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

podatkov iz SSD. Brother, Canon, HP, Epson, Asus, Lenovo, Dell, Acer ... Informacije po tel. 0590 42 800, e-pošta: prodaja@profiservis.si, www.profiservis.si Šifra oglasa: 24-03-004

PEŠKANJE kovinskih elementov, šasij, starodobnikov, konstrukcij, možnost lakiranja in razne obnove vozil, gradbenih in komunalnih strojev. Informacije po e-pošti: avtoservismlakar@gmail.com in tel. 051 636 083. Šifra oglasa: 24-03-005

UREJANJE VRTOV IN PARKOVI! Nudimo celostno storitev na področju načrtovanja, zasaditve in vzdrževanja zelenih površin ter okolice. Povpraševanja in informacije: Terrapevt, d. o. o., Lipe 13, 1000 Ljubljana, tel. 041 373 604. Šifra oglasa: 24-03-006

NUDIMO RAZLIČNE STORITVE obdelovanja kovin: cevni laserski razrez, upogibanje pločevine, krivljenje cevi. Ponujamo rešitve, ki se popolnoma prilagodijo vašim projektom in zahtevam. Naša ekipa ima dolgoletne izkušnje in poglobljeno znanje na področju obdelave pločevine. Zagotovljena tehnična pomoč strankam. Informacije po tel. 031 205 290, e-pošta: mojca@timo.si. Šifra oglasa: 24-03-008

MATERIAL

Registrirajte se na naši spletni strani www.pigo.si

Čaka vas

DODATNIH 10 % POPUSTA

na vse artikule, ki niso v akciji!

V košarici uporabite kodo za popust in popust se bo odštel!

KODA ZA POPUST: OZS-10

VSE IZ PLEXI STEKLA

▶ plošče, bloki, cevi, palice, profili, krogle, kupole, ... ▶ mehanska in termična obdelava plexi stekla

T: +386 1 281 11 47
info@pecenko.com
www.pecenko.com

pečenko

DASTAFLOX

Predelava PTFE (Teflon®) Z vami že od leta 1978.

- PTFE POLIZDELKI
- PTFE IZDELKI
- TESNILNI PROGRAM
- PTFE (TEFLON®) PLATNA
- TRAKOVI IZ PTFE PLATNA
- PTFE MREŽASTI TRANSPORTNI TRAKOVI
- UHMW FOLIJA
- SILIKONSKE FOLIJE, PLOŠČE IN PROFILI
- TEHNIČNA PLASTIKA

www.dastaflox.si

• pleksi izdelki po naročilu
• svetlobne kupole • varnostna ogledala

PLEKSI OBLIKUJEMO
s svojim stilom

POSplastika
T +386 1 837 10 33

www.pos-plastika.si/trgovina

KOLESA ZA TRANSPORTNE VOZIČKE: popolna izbira transportnih koles za vse namene: pohištevna, krom svetleča zaščita, Inox elektro polirani AISI 304, antistatika, temperaturno odporna kolesa (-70 stopinj C do +400 stopinj C) za pekarne in kadilnice, kolesa z brezsledno površino, kolesa za večje obremenitve in kolesa za čistilne stroje. Dodatni popust pri večjih količinah, kolesa so na zalogi (kratki dobavni roki) in brezplačna dostava na vaš naslov. Nudim svetovanje in pomoč pri izbiri. Informacije po tel. 040 990 011, Perko Jože in na www.kolesa.net Šifra oglasa: 24-01-001

PRAŠNE BARVE Iba Kímya za prašno lakiranje. Poliestri fasadne kvalitete, z Qualicoat/GSB certifikatom, gladka/groba struktura. Odlična kvaliteta in brezplačna dostava v 1-2 dneh na vaš naslov. Več informacij na www.iba.com, e-pošta: ibakimya.slo@gmail.com, tel. 031 888 289. Šifra oglasa: 24-01-002

POSLOVNE STORITVE

VRHUNSKA KULINARIKA, fine dining, čudovit ambient, catering pogostitve, poslovni in protokularni dogodki, možnosti seminarjev, poročna slavlja. Restavracija Nova Rajngla, Rajngla d. o. o., Preserje 9/a, 3314 Braslovče. Informacije po tel. 041 721 299. Za vse člane Obrtno-podjetniške zbornice - 5 % popusta pri koriščenju storitev. Šifra oglasa: 24-04-002

DOBER OKUS ŠTEJE, domače pristno bučno olje pa je pika na i vsake izbrane jedi. Jeruzalem SAT - Štajersko prekmursko bučno olje Slovenija najdete v vseh večjih trgovini

nah ali v spletni trgovini: www.oljarne-je-ruzalem.si, tel. 02 713 48 52. Izberite doživetje in praktično darilo, po katerem si vas bodo zapomnili. Šifra oglasa: 24-04-003

NAČRTOVANJE IN IZDELAVA TISKANIH VEZIJ in manjših elektronskih krmilij. Prilagodite rešitev vašemu unikatnemu izdelku ali projektu. Informacije po tel. 040 501 114, e-p: gkobetic@gmail.com Šifra oglasa: 24-04-005

RAČUNOVODSKI SERVIS nudi strokovno opravljanje računovodskih storitev za podjetja in družbe. Prednosti: osebni pristop, odzivnost, ugodne cene, fleksibilen delovni čas. Preprosto pokličite po tel. 051 332 742, Natalija Geček s.p., Ramovševa 47, Ljubljana. Šifra oglasa: 24-04-001

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravnih zelišč! Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlajuu: oktober : 2., 3., 4., 5. in 6., delovni čas: delavnik od 8h - 13h in od 15h - 18h, nedelje in prazniki od 8h - 13h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40, 051 649 793. Šifra oglasa: 24-05-001

ZANESLJIVA DOBAVA INDUSTRIJSKIH KRP za čiščenje v proizvodnji, delavnicah, čistilnih in biro servisih ... Reciklirane krpe iz bombaža, trikoja in frotirja, embalirane po 10 kg. Naročila: BRA.IN.TRADE, Čepin s.p., e-pošta: info@2-bi.eu, tel. 041 694 653. Šifra oglasa: 24-05-002

PODJETJE BERTIS nudi paste za roke priznane proizvajalca MACO za odstranjevanje vseh vrst trdovratne umazanije kot so: olje, masti, katran, bitumen, silikon, lepilo, lak. Informacije in naročila na: www.bertislesce.si ali e-p: bertis.lesce@gmail.com Šifra oglasa: 24-05-003

NEPREMIČNINE

V ZALEDJU ISTRE prodam zazidljivo parcelo v izmeri 1.800 m² ter razno gostinsko opremo. Informacije po tel. 040 688 777. Šifra oglasa: 24-07-001

POSLOVNI OBJEKT (letnik 1993) v obratovanju servisno-prodajni center prodam ali dam v najem. Možen tudi prevzem dejavnosti. Objekt v velikosti 305 m² stoji ob glavni cesti, na parceli velikosti 1450 m². Lokacija vzhodna Štajerska. Dodatne informacije po tel. 041 316 497 ali 041 697 044.

RAZNO

PRODAM PATENT za leseno miselno družabno igro za vse generacije »Slepi zajček na šahovskem polju«. Igra bistri možgane in plemeniti duha. Zainteresirani pokličite po tel.: 041 396 424, Jožef Borštinar. Šifra oglasa: 24-09-007

Novo ugodnosti - nove možnosti prihrankov!

"KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH."

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Borza EEN

Šifro oglasa, ki vas zanima, nam pošljite na e-naslov: een@ozs.si. Oglasili se vam bomo s dodatnimi informacijami in nadaljnji navodili.

PORTUGALSKA (RDRPT20240812022): podjetje išče partnerje za sodelovanje v projektu, katerega cilj je razvoj funkcionalne kave, obogatene z beljakovinskim ekstraktom iz lablab fižola.

POLJSKA (BRPL20240808006): podjetje išče nove trgovinske partnerje za uvoz in distribucijo potrošniške elektronike, ki s svojimi izdelki še niso prisotna na poljskem trgu.

ROMUNIJA (BRRO20240807016): podjetje išče proizvajalce orodij za razširitev svoje ponudbe izdelkov.

FRANCIJA (BRFR20240724007): podjetje išče proizvajalca organskih peletov iz slame za proizvodnjo gob.

POLJSKA (BRPL20240802007): podjetje išče dobavitelja elastičnih plastičnih prezračevalnih kanalov, ki jih želi dodati v svojo ponudbo na domačem trgu.

ŠPANIJA (RDRES20240802018): podjetje išče proizvajalca koles za sodelovanje pri razvoju novega modela kolesa, opremljenega z napredno polimerno pogonsko gredjo.

NIZOZEMSKA (BRNL20240802009): agencija za pohištvo in dodatke išče evropske proizvajalce projektnega pohištva za razširitev svojega portfelja na trgu Beneluksa.

NEMČIJA (BRDE20240801010): podjetje išče proizvajalca čokoladnih kapljic brez sladkorja v okviru dobaviteljske pogodbe.

FRANCIJA (BRFR20240617013): podjetje išče partnerja za dobavo majhnih električnih napajalnikov (36V – 312W/320W/350W) v okviru dobaviteljske pogodbe.

LATVIJA (BRLV20240725002): podjetje išče dobavitelje visokokakovostnih in ekoloških surovin za proizvodnjo liofiliziranih prigrizkov in mešanic za smoothie.

NEMČIJA (TODE20240410002): podjetje s področja krožnega gospodarstva, ki razvija programsko opremo za digitalizacijo gradbenih materialov, išče konzorcij v okviru HORIZON programa.

ITALIJA (BOIT20240411013): zagonsko podjetje, ki je razvilo inovativen model spletne

trgovine za sektor hrane in živil, išče vlagatelje in mednarodne partnerje.

ŠPANIJA (BRES20240408022): podjetje išče dobavitelje kemičnih reagentov za širok spekter aplikacij, zlasti za proizvode iz surove nafte.

LATVIJA (BOLV20240405022): podjetje za proizvodnjo ekološke hrane išče partnerje za uvedbo nove kategorije izdelkov - pripravljenih obrokov za starejše.

IZRAEL (BRIL20240618014): podjetje za proizvodnjo mizarskih izdelkov želi sodelovati z zanesljivimi tovarnami za razširitev programa mizarskega in mobilnega pohištva.

LITVA (BRLT20240618012): Litvanski vrtec si prizadeva ustvariti varno in spodbudno okolje, ki spodbuja rast in razvoj otrok. Trenutno iščejo inovativne rešitve, ki bi jih vključili v svoje vsakodnevne dejavnosti.

MALTA (BRMT20240618004): podjetnik išče proizvajalce za inovativno obliko okvirja za očala na recept.

POLJSKA (TRPL20240618001): podjetje išče sodelovanje z raziskovalno skupino za proizvodnjo ekoloških kozmetičnih izdelkov, pridobljenih iz ekoloških pridelkov.

BELGIJA (RDRBE20240614010): belgijski urednik SaaS rešitev za pametno parkiranje se želi pridružiti konzorciju HORIZON-CL5-2024-D6-01-06 (rok: 05/09/2024).

IRSKA (BRIE20240614007): športno in tehnološko podjetje išče proizvodnega partnerja za razvoj svojega izdelka »hardtech«.

ŠVEDSKA (BRSE20240613015): spletni trgovec na drobno z luksuznim blagom išče dobavitelje torbic, nakita, sončnih očal, pasov itd.

NEMČIJA (RDRDE20240515002): inštitut na področju logistike išče partnerje s področja recikliranja vesoljskih odpadkov, ki bi želeli predložiti predlog na razpis EIC Pathfinder - Space Challenge.

NEMČIJA (BRDE20240611020): letalsko in vesoljsko podjetje išče izvajalca za galvanско premazovanje, pasivacijo in kadmijevo prevleko kovinskih delov.

FRANCIJA (BRFR20240611007): podjetje išče evropskega proizvajalca za do 10 tisoč pokroščkov.

MADŽARSKA (BRHU20240610016): podjetje išče dobavitelje kuhinjskega olja, sladkorja, suhih testenin, riža, moke in mleka v velikem obsegu za nadaljnjo prodajo za gostinsko industrijo.

ŠVEDSKA (BRSE20240607010): podjetje išče dobavitelja elementov za modularne solarne nadstreške za ustreznim strokovnim znanjem in zmogljivostmi za proizvodnjo izdelkov podjetja.

ŠPANIJA (BRES20240607004): podjetje išče proizvajalce belih higienskih polizdelkov, zlasti za izdelke iz papirja.

DANSKA (BRDK20240607002): podjetje, ki je razvilo in patentiralo edinstveno 3-stransko varnostno zaponko z dvema klikoma, išče proizvodnega partnerja.

ČEŠKA (BRCZ20240605011): dobavitelj orodij in opreme za industrijo, trgovino in obrt se ponuja kot distributer izdelkov, ki so novost na čškem trgu.

ŠVEDSKA (BRSE20240604001): arhitekturni in pohištveni oblikovalski studio išče proizvodnega partnerja za proizvodnjo ogledal LED.

NEMČIJA (BRDE20240603012): proizvajalec baterijskih sistemov išče proizvajalce za zbiralke in izolacijo, podrazdelilne plošče za izmenični tok, predhodno razvite komponente in kabselske sklope.

VELIKA BRITANIJA (BRGB20240603007): podjetje za tehnična športna oblačila išče partnerja za proizvodnjo tehničnih športnih oblačil iz poliestra/elastana za svojo ponudbo tehničnih športnih oblačil.

FRANCIJA (BRFR20240530012): trgovski zastopnik išče evropske proizvajalce hrane, ki so pripravljene distribuirati svoje izdelke na francoskem trgu.

BELGIJA (TRBE20240516023): multinacionalna išče izdelke in tehnologije, ki uporabnikom omogočajo zdrav, miren in kakovosten spanec.

POLJSKA (BRPL20240513010): podjetje za recikliranje odpadkov išče dobavitelje rabljene elektronske in električne opreme.

DANSKA (BRDK20240508014): podjetje, ki prodaja otroško barefoot obutev, išče proizvajalca škornjev iz termalne gume.

DANSKA (BRDK20240507016): podjetje išče dobavitelje vertikalnih vetrnic.

IRSKA (BRIE20240416023): dobavitelj pripomočkov za zatiranje škodljivcev želi najti mednarodnega proizvajalca škatle z vabami za zatiranje glodavcev.

LATVIJA (TRLV20240516003): podjetje išče univerzo kot partnerja za soustvarjanje projekta ekološke transportne platforme Woodpecker.

NEMČIJA (BRDE20240507013): izumitelj mobilnega ležalnika za plažo išče proizvajalca.

ŠPANIJA (RDRES20240522005): podjetje išče partnerje pri projektu EUROSTARS na področju analitike in umetne inteligence podatkov, povezanih s trajnostno mobilnostjo.

ŠVEDSKA (BRSE20240516020): podjetje, ki ponuja lastno zasnovano opremo za nogometno vadbo, išče zanesljivega dobavitelja, ki bi izdeloval izdelke v skladu s specifikacijami podjetja.

ŠPANIJA (RDRES20240523006): španska organizacija potrebuje različne partnerje za dokončanje konzorcija programa LIFE za ekološko obnovo sredozemske reke.

FRANCIJA (RDRFR20240516022): zagonsko podjetje išče partnerje, ki se med drugim ukvarjajo z nanofotoniko, za prihajajoča razpisa EIC Pathfinder Challenge in Transition.

FRANCIJA (RDRFR20240221067): francoski koordinator išče raziskovalne centre ali univerze, ki bi se pridružili konzorciju za razvoj prve vodikove polnilne postaje.

DANSKA (BRDK20240216015): trgovsko podjetje, ki se ukvarja s paletami, išče proizvajalce paletnih okvirjev iz reciklirane plastike.

NIZOZEMSKA (BONL20230704022): ponudnik naprednih rešitev za čiščenje odpadne vode in nadzor vodnih tokov išče partnerje za skupno sodelovanje pri projektih.

ŠVICA (TOCH20240212010): MSP ponuja avtomatizacijo analize podatkov, ki omogočajo vizualne preglede zaprtih prostorov ter odpravljajo tveganja za zdravje in varnost delavcev.

POLJSKA (BRPL20240306002): podjetje išče proizvajalca silikonskih papirjev za ločevanje. Proizvajalec mora ponujati izdelek z različnimi gramaturami, v listih in zvitkih.

FINSKA (BRFI20240215001): ladjedelnica išče nove podizvajalce in dobavitelje.

Poiščite novega poslovnega partnerja

Oglasi ponudb in povpraševanj iz tujine so brezplačno dostopni na <https://een.ec.europa.eu/partnering-opportunities> ali <https://een.si/poslovnaborza/>.

Oddajte brezplačni oglas (ponudbo/povpraševanje), ki bo viden v okviru mreže Enterprise Europe Network.

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

Z vami na poti,
v službi in doma!

Poiščite nas vsak mesec na prodajnih mestih ter dnevno spremljajte novice na
www.eTransport.si

Najдите nas na:
facebook

REVIJA ZA GRADBENIŠTVO, ARHITEKTURO IN MATERIALE

www.gradbenik.net

Spet nove možnosti prihrankov!

**”KARTICA JE SUPER.
UPORABLJAM JO
VSAK DAN,
ŠE MED
VIKENDOM.”**

foto: Bigstockphoto > oblikovanje: Uvid.si

..... in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

- › Ugodnosti pri partnerjih Mozaika podjetnih.
- › Ugodnostih pri OZS in območnih obrtno-podjetniških zbornicah.
- › Ugodnosti pri obrtnikih in podjetnikih.
- › Plačila na obroke doma, v tujini in na spletu. Brez menjave banke.

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42